

Programmabegroting 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
Begroting in 1 oogopslag.....	9
Politiek dichtbij.....	11
Politiek dichtbij: Ambitie.....	11
Product 001 Bestuur.....	12
Product 003 Burgerzaken.....	14
Product 005 Communicatie	15
Product 007 Anders samenwerken	16
Politiek dichtbij: Wat mag het kosten?	18
Wonen en leefbaarheid	19
Wonen en leefbaarheid: Ambitie	19
Product 210 Wegen.....	20
Product 211 Mobiliteit.....	21
Product 222 Havens en kaden	23
Product 310 Gemeentelijke panden en gronden	24
Product 543 Regionaal archief en erfgoedcentrum	25
Product 544 Monumenten en erfgoed	27
Product 545 Archeologie	28
Product 550 Cultuur.....	29
Product 560 Groen, water en klimaatadaptatie	32
Product 721 Grondstoffen	36
Product 722 Riolering.....	37

Product 723 Milieu	37
Product 724 Gedenkparken.....	38
Product 725 Energietransitie	39
Product 810 Ruimtelijke ontwikkeling	40
Product 821 Wonen.....	42
Product 830 Grondzaken.....	44
Wonen en leefbaarheid: Wat mag het kosten?	45
Werken en leren	48
Werken en leren: Ambitie	48
Product 320 Economie	50
Product 421 Onderwijshuisvesting	54
Product 422 Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid.....	55
Product 562 Toerisme en recreatie	58
Product 600 Participatie werk.....	63
Product 640 Gelrewerkt.....	65
Werken en leren: Wat mag het kosten?	66
Zorgen en samenleven.....	68
Zorgen en samenleven: Ambitie.....	68
Product 120 Brandweer	71
Product 140 Openbare orde en veiligheid	72
Product 530 Sport.....	77
Product 605 Minimabeleid	79
Product 608 Schuldhulpverlening.....	80
Product 610 Inkomensvoorziening	81
Product 621 Wmo begeleiding	82

Product 622 Wmo huishoudelijke zorg	85
Product 623 Wmo individuele hulpmiddelen	86
Product 624 Sociale basis	86
Product 625 Wmo vervoer	92
Product 630 Jeugdzorg in natura	93
Product 632 Jeugd algemeen.....	95
Product 633 Jeugd PGB.....	96
Product 634 Preventie jeugd	96
Product 670 Inburgering	99
Zorgen en samenleven: Wat mag het kosten?	102
Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	104
Paragrafen.....	106
Lokale heffingen	106
Lokale heffingen: Doelen en inzet	106
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	113
Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Doelen en inzet	113
Onderhoud kapitaalgoederen	123
Onderhoud kapitaalgoederen: Doelen en inzet	123
Financiering	132
Bedrijfsvoering.....	137
Bedrijfsvoering: Doelen en inzet.....	138
Verbonden partijen	144
Grondbeleid	152
Grondbeleid: Doelen en inzet	152
Openbaarheidsparaagraaf.....	157

Openbaarheidsparagraaf: Doelen en inzet.....	158
Financiële begroting	158
Inleiding (Financiële begroting)	158
Overzicht baten en lasten (2023 - 2025)	160
Overzicht baten en lasten (2026 - 2028)	163
Uitgangspunten begroting 2025	166
Meerjarige incidentele baten en lasten per programma	166
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2025-2026	170
Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2026-2027	175
Meerjarenbegroting 2025 - 2028	180
Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen	182
Investeringsplan	185
Subsidies	188
Overzicht producten per programma	196
Overzicht taakvelden	206
Overzicht beleidsindicatoren	211
Geprognosticeerde balans	218

Inleiding

Inleiding

We hebben in de afgelopen periode met veel energie gewerkt aan de uitvoering van ons coalitieakkoord 'Natuurlijk betrokken, gelijk vooruit'. In deze programmabegroting bouwen we hier op voort en spelen we in op de actualiteit.

Van kaders naar doen

Voor veel opgaven zijn de kaders vastgesteld, de lijnen uitgezet en geven we concreet uitvoering aan onze plannen. Dit doen we samen met de gemeenteraad en de inwoners van Zutphen en Warnsveld. Het kader voor deze Programmabegroting heeft de gemeenteraad bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2024 gegeven. In deze programmabegroting hebben we de keuzes van de raad

verwerkt.

We zetten ons in om binnen de resterende bestuursperiode zoveel mogelijk de gestelde korte termijn doelen -of de belangrijke stappen daarnaar toe- te realiseren. College en raad bouwen samen aan een Zutphen en Warnsveld voor iedereen. Voor nu en voor de generaties na ons.

Integer en daadkrachtig bestuur

We willen samen met de gemeenteraad Zutphen zo goed mogelijk besturen. Elke dag zetten we alles op alles voor een goed leven in onze buurten en wijken, opdat ieder mens menswaardig kan leven. Met dikgedrukte letters prijkt artikel 1 van de grondwet letterlijk op de muren in het gemeentehuis met als hoofdplicht voor ons allen: blijf elkaar altijd zien als mens, waarbij een ieder kan zijn wie die is of wil zijn. Dat bij dit recht een sterke plicht hoort is de diep gevoelde en doorleefde opdracht van ons college.

We staan voor een goede samenwerking tussen college, raad en organisatie. De nieuwe besturingsfilosofie helpt ons om vanuit een eenduidige visie te werken. De integriteitsprotocollen ondersteunen dit.

Financiële keuzes en vooruitzichten

We staan financieel gezien op een keerpunt. De financiële ruimte is vanaf 2025 beperkt door de miljardenbezuiniging van het rijk op gemeenten, Daarom hebben we samen met de gemeenteraad keuzes gemaakt in de maatschappelijke impact waarin we investeren. Ook voor de komende begrotingsjaren zullen we deze keuzes moeten maken en samen helder moeten zijn in de prioritering. Samen met de gemeenteraad starten we met dit keuze proces begin 2025. Ons uitgangspunt voor deze keuzes is dat wij inwoners perspectief bieden over de grenzen van deze bestuursperiode heen. Daarnaast willen wij meer prestatie indicatoren opnemen in de begroting zodat maatschappelijke effecten van ons beleid beter gemeten kunnen worden. In deze begroting hebben wij een eerste stap gezet door doelen en inzetten aan elkaar te koppelen en per doel en inzet een toelichting te geven.

Structureel sluitende begroting

De programmabegroting 2025 – 2028 laat financieel een ander beeld zien dan de voorgaande begrotingen. Er is geen sprake van een structureel sluitende programmabegroting. Het jaar 2025 is in financieel opzicht sluitend waarbij gebruik gemaakt is van de Algemene Reserve voor een bedrag van €1.500.000.

Na de onttrekking van dit bedrag aan de Algemene reserve resteerde nog een tekort van € 1.829.000. De oplossing voor het dichten van dit tekort is gevonden door de vrijval van een aantal reserves voor per saldo € 1.128.000. Deze reserves zijn niet meer nodig voor het doel waarvoor ze in het verleden gevormd waren.

Daarnaast zijn er een viertal reserves ter dekking van kapitaallasten waar geen structurele storting meer voor begroot hoeft te worden omdat, met de komst van Actief Zutphen, een kostprijsdekkende huur aan Actief Zutphen wordt doorberekend.

Het gaat om de volgende reserves:

Reserve dekking kapitaallasten Driuumme (€ 65.000 per jaar)

Reserve voor de sport (€ 100.000 per jaar)

Reserve vervanging sportaccommodaties (€ 462.000 per jaar)

Reserve duurzame voorzieningen zwembad (€ 74.000 per jaar)

De jaren 2026 en 2027 kennen nu nog een negatief begrotingssaldo. Bij de voorjaarsnota 2025 presenteren we een voorstel waarin we aangeven op welke wijze de begroting voor deze twee jaren financieel sluitend wordt gemaakt. Ook voor 2026 maken we gebruik van een incidentele onttrekking aan de Algemene Reserve. Wat ons betreft blijft het hierbij en moet het evenwicht in de begroting structureel hersteld worden.

In de inleiding van de financiële begroting vindt u een financiële tabel met alle plussen en minnen die leiden tot een financieel sluitende begroting voor 2025.

[Portefeuilleverdeling](#)

De actuele portefeuilleverdeling van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zutphen vindt u op [Portefeuilleverdeling burgemeester en wethouders gemeente Zutphen](#).

Begroting in 1 oogopslag

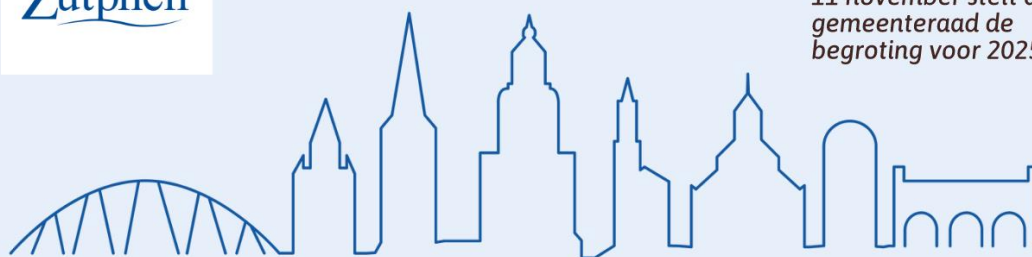

Begroting in 1 oogopslag

Concept begroting 2025

11 november stelt de gemeenteraad de begroting voor 2025 vast.

Programma 1:

Politiek Dichtbij

We moedigen inwoners aan om zich in te zetten in hun buurt of wijk. Inwoners en ondernemers weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten. We zijn voor hen makkelijk bereikbaar. We werken samen met de provincie en Regio Stedendriehoek.

Programma 2:

Wonen en leefbaarheid

Een betaalbare woning is belangrijk. In de gemeente is het fijn wonen, ook bij veel regen, lange droogte of warm weer. Inwoners isoleren hun huizen zoveel mogelijk en verbruiken steeds minder energie. Fietsen en gebruik maken van het openbaar vervoer moedigen we aan.

Programma 3:

Werken en leren

We werken aan een aantrekkelijke binnenstad, aan bedrijventerreinen en goede scholing. Werken in o.a. de techniek, zorg en horeca/detailhandel moedigen we aan. We willen dat iedereen kan blijven leren, hoe jong of oud je ook bent.

Programma 4:

Zorgen en samenleven

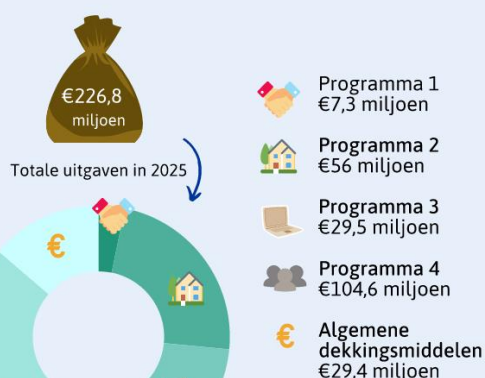
We willen een gemeente zijn waar inwoners naar elkaar omkijken en verantwoordelijkheid nemen. De gemeente Zutphen is voor iedereen een veilige en gezonde plek om te wonen, te werken, te bewegen, te sporten en naar school te gaan. Onze inwoners krijgen hulp dichtbij huis.

Inkomsten

Uitgaven

Gemiddelde lasten per huishouden

2025	Was in 2024
OZB ntb	OZB €432
Afvalstoffenheffing ntb	Afvalstoffenheffing €226
Rioolheffing ntb	Rioolheffing €149,93 eigenaar

De belastingbedragen hierboven zijn onder voorbehoud. In december stelt de gemeenteraad de tarieven van belastingen en heffingen vast.

Politiek dichtbij

Politiek dichtbij: Ambitie

Lokaal betrokkenen en wijkgericht

Wij zijn een open en laagdrempelige gemeente, dicht bij alle inwoners. We zijn zichtbaar in stad, dorp en wijken. We staan voor democratische vernieuwing en een betrouwbare overheid.

We maken gebruik van de aanwezige kwaliteiten in de samenleving. We stimuleren dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en buurten actief oppakken wat zij zelf kunnen. Samen werken wij verder aan een inclusief Zutphen waarin inwoners met elkaar verbonden zijn, naar elkaar omkijken, waarin iedereen van betekenis is. Waar elke wijk een herkenbare identiteit heeft die door de wijkbewoners zelf gekozen is.

We hebben in onze dienstverlening oog voor de menselijke maat. We zorgen ervoor dat zaken zorgvuldig worden opgepakt en dat we transparant en aanspreekbaar zijn. Onze dienstverlening is toegankelijk en begrijpelijk, zodat iedereen eenvoudig zaken met ons kan doen. We sluiten aan bij landelijke standaarden voor (digitale) dienstverlening.

Onze inwoners zien de gemeente Zutphen als een benaderbare, betrouwbare en transparante organisatie met een open blik. Onze communicatie is duidelijk, efficiënt, toegankelijk, inclusief en betrouwbaar.

Over gemeentegrenzen heen

Wij zetten ons in voor een goede samenwerking met de regio Stedendriehoek, regio Achterhoek, onze buurgemeenten, de provincie Gelderland, M50 en alle andere samenwerkingsverbanden waarin we actief zijn. Als gemeente staan wij voor meervoudige en maatschappelijke opgaven. Die opgaven gaan over onze gemeentegrenzen heen, vragen grote investeringen en hebben soms conflicterende belangen. De rol van de regio neemt daardoor aan belang toe. Ook het Rijk verwacht in toenemende mate van regio's, dat zij een rol pakken in complexe maatschappelijke opgaven zoals de Regionale Energietransitie en het woon- en stikstofdossier.

Volgen van de ontwikkelingen

We monitoren de actieve deelname van inwoners:

1. Doel: We willen deelname van inwoners aan gemeentelijke bijeenkomsten vergroten. Hiervoor worden verschillende activiteiten ondernomen.

We monitoren de opkomst om te zien of de inzet het gewenste effect heeft.

2. Doel: Inwoners participeren actief.

We monitoren de mate van tevredenheid van inwoners over (de mogelijkheid tot) participatie. Hiervoor voeren we periodiek onderzoek uit.

Product 001 Bestuur

Doelen

10010100 - Onze dienstverlening is persoonlijk, betrouwbaar en verbindend.

We werken vanuit onze visie op dienstverlening, waarin onze normen helder staan verwoord.

We zijn gastvrij, toegankelijk en leveren maatwerk waar mogelijk. We komen op tijd in actie, zijn transparant en duidelijk en doen wat we beloven.

We werken samen met onze inwoners en organisaties en stellen de samenleving centraal.

Inzet

10010101 - Uitvoeringsplan van visie op dienstverlening vormgeven.

We zorgen voor een snelle reactie op en kwalitatieve afhandeling van (aan) vragen door inwoners en ondernemers. En we verbeteren de communicatie met ondernemers door middel van accountmanagement.

10010102 - Monitoring dienstverleningsresultaten

Inwoners die de gemeente Zutphen bellen via nummer 140575, krijgen zo mogelijk direct antwoord op hun vraag. Als dat niet mogelijk is, zorgen we ervoor dat zij op kantoordagen binnen 48 uur worden teruggebeld.

Vragen via ons contactformulier worden zo veel mogelijk binnen 5 werkdagen inhoudelijk beantwoord. Als dat niet mogelijk is, wordt binnen 5 werkdagen aangegeven op welke termijn een inhoudelijk antwoord mag worden verwacht.

Onze website is 24 uur per dag 7 dagen per week toegankelijk op www.zutphen.nl.

Bij de informatie over onze producten en diensten, zoals het aanvragen van een paspoort of rijbewijs, vermelden wij direct wat er nodig is om een aanvraag in te dienen, wat de kosten daarvan zijn en hoe lang de procedure duurt.

Doelen

10010200 - Vanuit een krachtige eigen positie werken wij actief aan samenwerking op landelijk en regionaal niveau

Zutphen speelt een relevante en betekenisvolle rol in de regionale en landelijke netwerken. Wij willen de gemeente Zutphen zodanig positioneren in netwerken en (regionale) samenwerkingen dat dit ten goede komt aan onze ambities en opgaven. Daarnaast vinden we het belangrijk om onze verantwoordelijkheid en het voortouw te nemen in de samenwerkingen en netwerken waar we onderdeel van zijn.

De regio is steeds vaker het aanspreekpunt voor provincie en Rijk, bijvoorbeeld bij grote maatschappelijke opgaven en in relatie tot subsidies en andere financieringsmogelijkheden. Een duidelijk profiel van de regio is dan ook in het belang van Zutphen.

Inzet

10010201 - Samenwerkingsverband Regio Stedendriehoek en onze rol

In de Regio Stedendriehoek werken wij aan de Uitvoeringsagenda 2023-2030. De centrale vraag voor de regio is: Hoe houden we balans in de regio? In de uitvoeringsagenda is dit vertaald naar twee grote uitdagingen:

- Behoud en versterken van de leefbaarheid. Hier gaat het om de aantrekkelijkheid van onze regio, voor onze inwoners om er te leven en voldoende voorzieningen te hebben als scholen, winkels, groen, openbaar vervoer, sportfaciliteiten, cultuur en zorg.
- Behoud en versterken van het vestigingsklimaat. Dit gaat over de mogelijkheid om in onze regio een bedrijf te vestigen en/of te laten groeien. Dat vraagt om zaken als fysieke ruimte, de beschikbaarheid van medewerkers, goede bereikbaarheid (over weg, water, spoor en ook digitaal) en de aanwezigheid van onderwijs.

De uitvoeringsagenda is opgebouwd uit de volgende programma's:

Programma Slimme Groene Verstedelijking

Opgaven als wonen, bereikbaarheid, energietransitie en voorzieningen komen in dit programma samen. Doelen voor 2030 zijn:

1. 24.000 nieuwe woningen en verduurzamen bestaande wijken
2. Versterken stationsgebieden
3. Goede bereikbaarheid voor inwoners

Programma Vitaal Landelijk Gebied

In dit programma gaat het om opgaven als klimaatadaptatie, stikstof, landbouwtransitie en ook woningbouw en ruimte voor energieopwekking. Doelen voor 2030 zijn:

1. Een robuust water- en bodemsysteem
2. Leefbaar landelijk gebied
3. Hoge landschappelijke kwaliteit
4. Perspectief voor agrarisch ondernemerschap
5. Een duurzaam voedselsysteem

Programma Regionale Economie van de Toekomst

Om de sterke regionale economie te behouden is het nodig om blijvend werk te maken van een goed vestigingsklimaat. Tegelijkertijd zijn er grote opgaven zoals personeelstekorten, energietransitie en digitalisering. Doelen voor 2030 zijn:

1. Ruimte voor werk door uitbereiding bedrijventerreinen
2. Toekomstbestendige bedrijventerreinen
3. Een veerkrachtige arbeidsmarkt
4. Logistiek ecosysteem A1/IJssel
5. Kweekplaats voor groene en digitale groei in het Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

In het Algemeen Bestuur van de Regio Stedendriehoek zijn wij verantwoordelijk voor de regionale portefeuille Slimme, groene verstedelijking, vervullen wij de rol van vice-voorzitter en zijn wij lid van het Dagelijks Bestuur.

10010203 - Samenwerkingsverbanden M50 en RS4 en onze rol

Wij hebben een actieve rol in het netwerk van middelgrote gemeenten in Nederland (M50) door onze rol als voorzitter in het Dagelijks Bestuur. Met het netwerk zetten we in op lobby en kennisuitwisseling op fysieke, sociale en financiële thema's, waaronder krachtige wijken, bestaanszekerheid, en een sterke regio met behoud van voorzieningen. Ook gaan we met het Rijk in gesprek om te komen tot stabiele financiële afspraken.

Met de regiosteden (RS4) Doetinchem, Harderwijk en Tiel werken we samen met de provincie aan onderwerpen in onze gemeenten: aantrekkelijke toekomstbestendige binnensteden, vernieuwende culturele voorzieningen, en erfgoed als visitekaartje.

10010202 - Regiodeal 'Sterker in 3D'

De Regio Stedendriehoek, de Strategische Board en de provincies Gelderland en Overijssel hebben in 2024 een Regio Deal afgesproken met het Rijk en gaan hier vanaf 2025 gezamenlijk uitvoering aan geven. De Regio Deal is vanuit de agenda's van de partners opgebouwd langs de programmalijnen:

- Duurzaam: Duurzaam werken aan een groene regio in balans om te kunnen blijven wonen, werken en recreëren met een gezond water- en bodemsysteem en een robuuste natuur.
- Divers: De economische (innovatie)kracht aanjagen door het ontwikkelen van innovatieve clusters op het vlak van digitalisering en duurzaamheid en het ondersteunen van (MKB-) ondernemers in de duurzame en digitale transitie.
- Dichtbij: Het vergroten van toegang tot voorzieningen en het vergroten van de sociale cohesie om zo voor inwoners een prettige leefomgeving te bieden.

In 2025 wordt duidelijk met welke projecten we aan deze thema's deelnemen.

Product 003 Burgerzaken

Doelen

10030200 - Wij zijn voldoende toegerust om de verkiezingen uit te voeren

De verkiezingen verlopen goed en zorgvuldig.

Inzet

10030201 - Deskundigheid, capaciteit en voldoende financiële middelen.

We hebben voldoende deskundige medewerkers om de verkiezingen veilig en rechtsgeldig uit te voeren. Voorbereidingen voor de komende gemeenteraadsverkiezingen zijn opgestart. Daarbij worden

de politieke partijen betrokken en stimuleren we deelname aan de cursus “politiek actief” om interesse in de gemeente en het raadswerk te bevorderen.

Product 005 Communicatie

Doelen

10050100 - Met begrijpelijke taal bouwen wij aan vertrouwen tussen gemeente en samenleving

We communiceren soms nog te ingewikkeld. Dat zorgt voor onbegrip. We gebruiken voortaan taal die iedereen begrijpt.

Inzet

10050101 - Schrijftrainingen en communicatieadvies

We organiseren 2 interne schrijftrainingen per jaar waar personeel leert om op B1 niveau (eenvoudig en begrijpelijk Nederlands) te schrijven. En we geven dagelijks communicatieadvies en schrijfcoaching aan onze individuele medewerkers. Zodat we begrijpelijke brieven en beschikkingen schrijven.

Doelen

10050200 - We communiceren beter over de goede dingen die we als gemeente doen

We doen bijzondere dingen voor Zutphen en Warnsveld. En daar willen we meer van laten zien, aan onze eigen inwoners én landelijk. Zodat we beter kunnen laten zien, wat we voor onze inwoners kunnen betekenen en wat we al doen. Onze perscontacten zijn vooral regionaal. Dat willen we uitbreiden.

Inzet

10050201 - Vernieuwd persbeleid

We actualiseren het persbeleid en het social media-beleid. En we breiden onze perscontacten uit naar de landelijke pers en naar vakbladen. We communiceren actief over successen of unieke zaken in onze gemeente. We gebruiken onze sociale media om meer inwoners te bereiken.

Doelen

10050300 - We sluiten aan bij de actualiteit van de Zutphense samenleving

We willen dat onze communicatie meer aansluit op de onderwerpen die leven in de samenleving.

Inzet

10050301 - Herdenken 80 jaar vrijheid

We verbinden enkele van de herdenkingsmomenten met actuele en relevante maatschappelijke thema's. Zoals discriminatie of vrijheid van meningsuiting. Daardoor voelen meer inwoners zich betrokken.

Er komt een comité herdenkingen. En we starten met de kaderstelling voor nieuwe manieren van herdenken en herinneren in samenspraak met scholen en culturele instellingen, vanaf de 80 jarige herdenkingen.

Doelen

10050400 - Wij versterken de communicatie van de gemeenteraad als bestuursorgaan

Inzet

10050401 - Inwonersgerichte informatievoorziening vanuit de raad

We zetten in op een zichtbare en bereikbare gemeenteraad. Hiervoor intensiveren we de contactmomenten tussen inwoners en raad. Onder andere door uitbreiding van het sprekersplein en onderwijsactiviteiten, en de introductie van nieuwe initiatieven zoals bijvoorbeeld gast van de raad.

Product 007 Anders samenwerken

Doelen

10070100 - We werken integraal en buurtgericht aan vitale wijken

Dat doen we vanuit het programma 'Sterke Wijken'. Dit is een lange termijn visie op sterke buurten en wijken, waarbij elke wijk en buurt een eigen DNA heeft. Dit baseren we onder andere op wijkanalyses. We werken samen in een netwerk van wijkprofessionals, inwoners(initiatieven), dorps- en wijkplatforms, ondernemers en organisaties. Ons toekomstbeeld is dat we allianties vormen met maatschappelijke partners voor een langjarige samenwerking vanuit gelijkwaardigheid.

Inzet

10070101 - Wijkprofielen en actieplannen zijn gebaseerd op wijk- en buurtanalyses

Sociale analyses van de wijken worden verdiept en uitgewerkt met onze partners en inwoners. Deze inzet volgt op de in 2024 opgestelde onderzoeks aanpak. Op basis hiervan stellen we samen prioriteiten en maken we plannen. Daarmee realiseren we vanuit het perspectief van de inwoners wat er nodig is in de buurt.

10070102 - Wijkgericht werken in de wijk

We stellen de aanpak op Sterke wijken vast en vertalen deze naar samenwerkingsafspraken en concrete projecten, voorzieningen en activiteiten en faciliteren deze waar nodig.

10070103 - Ondersteunen en faciliteren van inwoners

We ondersteunen inwonersinitiatieven, samen met onder andere sociaal makelaars en Mede In Zutphen.

10070104 - Wijkgericht werken in de organisatie

We gaan wijkgericht werken organisatiebreed doorontwikkelen, in denken en doen. Aan de Omgevingstafel adviseren we bijvoorbeeld initiatiefnemers over gebiedsgerichte context en afstemming met de omgeving.

10070105 - Wijkgericht werken in verbinding

We leggen verbinding tussen fysieke en sociale ontwikkelingen in de wijken, zoals rond de energietransitie, bij herinrichting van openbare ruimte en ontwikkelingen in woningbouw.

10070106 - Wijkgericht werken en procesbegeleiding

Zowel binnen als buiten onze organisatie bieden we procesbegeleiding bij initiatieven, projecten en vragen over leefbaarheid.

Doelen

10070200 - We versterken de actieve participatie van inwoners

In juli 2024 zijn de 'Verordening inspraak, participatie en uitdaagrecht', het beleidskader 'Samenwerken aan een sterk Zutphen' en 'de Samenspraakwijzer' vastgesteld.

10070201 - Participatietrajecten op maat

Wij ondersteunen participatietrajecten waarbij de gemeente samenwerkt met de Zutphense samenleving aan projecten en ontwikkelingen. Hierbij hanteren wij maatwerk. Zodat dit past bij het vraagstuk, bij de inwoners en bij de vooraf duidelijk gemaakte spelregels. Wij ontwikkelen daar instrumenten voor. Dit doen we onder andere samen met Mede in Zutphen.

10070202 - Zutphense methode van participatie

Wij zorgen dat de Zutphense methode van participatie ingebed wordt in de hele organisatie. Leidraad hierbij is de verordening, het beleidskader en de Samenspraakwijzer.

Politiek dichtbij: Wat mag het kosten?

Financiën Politiek dichtbij

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Bestuur	3.063	3.459	3.860	3.738	3.738	3.738
Burgerzaken	1.530	2.008	1.920	2.127	2.169	2.019
Communicatie	81	93	111	111	111	111
Wijkgericht werken	794	1.137	1.396	1.396	1.396	1.396
Totaal Lasten	5.468	6.698	7.287	7.372	7.414	7.264
Baten						
Bestuur	-217	-15	-15	-15	-15	-15
Burgerzaken	-615	-888	-942	-1.071	-1.144	-1.144
Totaal Baten	-832	-903	-958	-1.086	-1.159	-1.159
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.636	5.795	6.329	6.286	6.255	6.105
Gerealiseerd resultaat	4.636	5.795	6.329	6.286	6.255	6.105

Wonen en leefbaarheid

Wonen en leefbaarheid: Ambitie

Ambitie

Jongeren, ouderen, gezinnen en mensen met een laag, midden of hoog inkomen: iedereen voelt zich thuis in de gemeente Zutphen. We willen dat woningen betaalbaar zijn. De binnenstad is aantrekkelijk, de daar omheen liggende woonwijken en Warnsveld zijn prettig leefbaar en groen, de werklocaties zijn goed bereikbaar en zijn goed onderhouden. We hebben voorzieningen die passen bij het verzorgingsgebied en de behoeften van onze inwoners.

We willen een rechtvaardige energietransitie, waarbij we concrete doelen en haalbare doelen stellen voor de lokale opwekking van groene energie. We werken samen met inwoners en ondernemers om de energietransitie voor elkaar te krijgen. We benutten zo veel mogelijk de beschikbare bebouwde ruimte voor opwekking van zonne-energie en gaan samen met inwoners, eigenaren, corporaties en ontwikkelaars aan de slag om woningen en gebouwen van het aardgas af te halen of klaar te maken om van aardgas af te gaan. We zetten samen met inwoners en ondernemers onze schouders onder een duurzame, aantrekkelijke en klimaatbestendige leefomgeving.

Duurzaam openbaar vervoer, deelauto's, de e-bike, slim parkeren en slimme mobiliteit worden belangrijker. Binnen de stad kun je snel en veilig lopen en fietsen. Iedereen kent gemeente Zutphen als een gemeente die goed bereikbaar is per spoor, over water, over de weg én over snelfietspaden.

Voor duurzaam wonen, werken en verplaatsen is denk-, doorzettings- en uitvoeringskracht nodig. We doen dit samen met bewoners, bedrijven en instellingen. Waar dat kan ondersteunen we maatschappelijke initiatieven. Juist onze inwoners dragen bij aan sterke wijken met een stevige sociale cohesie en een eigen identiteit die grotendeels door wijkbewoners zelf bepaald, beheerd en verrijkt wordt.

We waarderen onze natuurlijke omgeving zoals de IJssel met haar uiterwaarden, de Berkel, het landelijk gebied, de groene zone tussen Zutphen en Warnsveld en het groen rondom de vestingwerken. We zetten in om het bomenbestand en de ecologische waarde te vergroten. Bij herinrichting, uitbreiding of inbreiding ontwikkelen we natuurinclusief waarbij groen een volwaardig uitgangspunt in het ontwerp is.

De gemeente Zutphen heeft een compact stedelijk gebied. Nieuwbouw en nieuwe ontwikkelingen realiseren we in het bestaande stedelijk gebied of direct tegen de bebouwde omgeving. De herstructurering van De Mars en realisatie van Noorderhaven, transformaties in de binnenstad en de ontwikkeling van Leesten en De Hoven-noord zijn hier goede voorbeelden van. We zetten in op diverse transformaties en inbreidingen, met -waar dat kan- het herbenutten van bestaand vastgoed. We verkennen de mogelijkheden voor hoogbouw. De grotere uitbreidingslocaties Leesten en De Hoven bieden ruimte voor starters en doorstroming en voor nieuwe inwoners.

We zijn trots op onze stad en het dorp en hun geschiedenis. De gemeente Zutphen heeft een rijkdom als het gaat om historisch erfgoed. Het is de drager van onze geschiedenis en het geeft stad en dorp identiteit en sfeer. We zijn zuinig op ons erfgoed. Daarom gaan we nieuwe monumenten aanwijzen en

beschermen. Wij willen zowel behoud van het erfgoed én het stimuleren van (nieuwe) kunst en cultuuruitingen, zodat Zutphen het bruisend cultureel centrum van het oosten wordt.

De gemeente Zutphen is aantrekkelijk om te wonen en werken, zowel voor onze inwoners als voor nieuwe inwoners. En dat willen we ook in de toekomst blijven. We zetten in op sociale en economische balans, veilige en leefbare wijken, een goed voorzieningenniveau en dynamiek en levendigheid in de stad. In de Omgevingsvisie schetsen we hoe de groei van onze gemeente vorm krijgt in relatie tot stedelijke vernieuwing, ruimtelijke kwaliteit, verduurzaming en economische versterking.

Volgen van de ontwikkelingen

In de begroting hebben we de aangenomen moties en amendementen verwerkt.

Om ontwikkelingen binnen programma wonen en leefbaarheid te kunnen volgen werken we met de volgende indicatoren:

1. Doel: het realiseren van 1.800 woningen voor 2030

We monitoren de jaarlijkse realisatie nieuwbouwoptake als benoemd in de Regionale Woondeal met vergelijking met provincie en regio om te vast te stellen dat wij op koers liggen.

2. Doel: Vergroening van de openbare ruimte en meer bomen

We monitoren de oppervlakte aan groen (groen in de wijk, omgevingsgroen, bos en plantsoen) en stellen vast of deze aansluit op onze ambities

3. Doel: We willen in 2030 55% minder CO₂ uitstoten dan in 1990 door in te zetten op een versnelling van de energietransitie om dit te realiseren monitoren wij of wij op koers liggen door de onderstaande indicatoren te meten.

- We meten de CO₂ reductie ten opzichte van 1990.
- We meten het energieverbruik in de gebouwde omgeving.
- We monitoren het aantal woningen zonder aardgasverbruik.

Product 210 Wegen

Doelen

22100200 - We streven naar veilige wegen die goed beheerd en onderhouden zijn

Voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en doelmatig gebruik van de weg is het essentieel dat de infrastructuur goed onderhouden is.

Inzet

22100201 - Het meerjarenonderhoudsprogramma voor wegen wordt geactualiseerd

We actualiseren jaarlijks het meerjarenonderhoudsprogramma. Elk jaar wordt een inspectie uitgevoerd in drie wijken. Aan de hand van de inspectie wordt een concept meerjaren planning opgesteld voor het meerjarenonderhoudsprogramma.

22100202 - De straatverlichting is technisch op orde en duurzaam

De openbare verlichting voldoet aan de technische eisen conform de NEN 3140 en de functionele eisen conform de NEN 1010. Voor de binnenstad gelden afwijkende normen dan in de rest van de gemeente. Dit is vastgelegd in het masterplan verlichting binnenstad.

22100203 - Het wegenbeleidsplan stellen we in 2025 op

Het wegenbeleidsplan is in 2025 gereed. Hierin staat hoe we de komende periode omgaan met de verhardingen. Daarbij spelen mee: wet- en regelgeving, beleid en ambitie, de strategische, tactische en operationele kaders en de financiën. Tegen de achtergrond van wet- en regelgeving is de risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder een factor van belang.

22100204 - We hanteren kwaliteitsniveaus voor het onderhouden van de openbare ruimte

De verharding in het centrum onderhouden we op onderhoudsniveau B. De wegen en paden die bestaan uit elementenverharding onderhouden we op onderhoudsniveau C.

Product 211 Mobiliteit

Doelen

22110100 - We bevorderen de doorstroming van het verkeer en richten ons daarbij op duurzaam, veilig, aantrekkelijk en goede bereikbaarheid

Inzet

22110101 - De Omgevingsvisie en het Verkeerscirculatieplan leggen de duurzame doelen voor verkeersveiligheid, bereikbaarheid en vermindering CO2 uitstoot vast

Passend binnen de Omgevingsvisie Zutphen 2040 stellen we een verkeerscirculatieplan op dat een toekomstbestendige visie geeft op bereikbaarheid en doorstroming en met het oog op milieu-, veiligheids- en leefbaarheidseffecten.

22110102 - We onderzoeken de derde IJsselbrug en de betere (regionale) ontsluiting van Zutphen en omgeving via bedrijventerrein De Mars

De bereikbaarheid van Zutphen is belangrijk nu en in de toekomst. Het aantal verkeersbewegingen zal in de toekomst stijgen door de verstedelijkingsopgave. Om verkeer uit het centrum van Zutphen te weren en capaciteitsknelpunten in de regio op te lossen is een verkenning naar een derde IJsselverbinding wenselijk. Omdat de derde IJsselbrug van regionaal belang pakken we het onderzoek naar de derde IJsselbrug regionaal op.

22110103 - We vernieuwen het parkeerbeleid

Wij vernieuwen ons parkeerbeleid waarin wij werken aan een autoluwe binnenstad, goed parkeren voor bewoners in de wijken én een parkeernorm die recht doet aan vergroening, parkeren én de verdeling van de schaarse ruimte.

22110104 - We verbeteren infrastructurele knelpunten

Op verschillende locaties in Zutphen en Warnsveld worden verkeerskundige knelpunten onderzocht. Na onderzoek is duidelijk wat de gewenste inrichting is en welke planning en kosten erbij horen. Recent aangepaste verkeerssituaties worden geëvalueerd en waar nodig aangepast.

22110105 - Om tot een robuust en veilig openbaar vervoer netwerk te komen worden de onbeveiligde overgangen in Zutphen beveiligd of gesloten

In Zutphen zijn drie onbewaakte spoorovergangen. Twee overgangen worden gesloten en één overgang wordt beveiligd. De uitvoering ligt bij ProRail, de verwachting is dat aanpassingen aan deze overgangen binnen twee jaar zijn uitgevoerd.

22110106 - We denken regionaal mee over de uitgangspunten voor de dienstregelingen van bus- en treindiensten

In 2025 leggen we extra focus op het behouden of verbeteren van een goed en aantrekkelijk busnetwerk, door te lobbyen voor een buslijn langs GGnet/Schouwbroek. Wij lobbyen voor een sterkere oost-west treinverbinding op het traject Amersfoort - Winterswijk.

22110107 - De voorbereiding van de aanpak top 10 gevaarlijkste verkeersknelpunten wordt opgestart

Het verkeerscirculatieplan wordt afgerond en ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. Daarna wordt een start gemaakt met het verbeteren van de knelpunten.

Doelen

22110200 - De binnenstad van Zutphen is autoluw, duurzaam, aantrekkelijk en goed bereikbaar

Binnen het programma binnenstad werken wij aan de autoluwe binnenstad met als doel hiermee een bijdrage te leveren aan een fijne leefomgeving en aan een cultureel en economisch krachtige binnenstad.

Inzet

22110201 - We werken aan de autoluwe binnenstad

In 2025 gaan we verder met de uitwerking van de autoluwe binnenstad. Het verkeerscirculatieplan en de parkeervisie, met uitvoeringsplan, vormen het uitgangspunt voor de autoluwe binnenstad. Deze beleidsplannen zijn in 2025 gereed en vormen de kaders voor participatie.

22110202 - Wij onderzoeken binnen het programma binnenstad naar een duurzame vorm van stadslogistiek dat passend is bij een autoluwe binnenstad

Er wordt onderzocht hoe de stadslogistiek in de binnenstad van Zutphen kan bijdragen aan de autoluwe en leefbare binnenstad die we binnen programma binnenstad voor ogen hebben.

Product 222 Havens en kaden

Doelen

22220100 - Goed en functioneel beheer en onderhoud van onze havens

Het beleid en het daarop vastgestelde beheerplan van de havens is erop gericht om de havens bevaarbaar en veilig te houden.

Inzet

22220101 - Overzicht van korte en lange termijn onderhoudsinvesteringen

De korte termijn investeringen zijn dynamisch en noodzakelijk om de voorzieningen in de havens op peil te houden. Denk hierbij aan scheepsvaart markeringen. Op de lange termijn is in het beheerplan de vervanging van de damwanden in de Vispoorthaven opgenomen voor 2025.

22220102 - De Industriehaven wordt uitgebaggerd, de extra uitdieping van de Industriehaven wordt onderzocht

De Industriehaven en een deel van de Marshaven worden in 2025 uitgebaggerd. Dit hoort bij het regulier onderhoud. De kosten en baten van de Industriehaven om grotere schepen te kunnen toelaten onderzoeken we als onderdeel van de Gebiedsvisie De Mars.

Product 310 Gemeentelijke panden en gronden

Doelen

23100100 - We hebben actueel en adequaat beleid voor vastgoed

Gemeentelijk vastgoed heeft als doel accommodaties te bieden voor maatschappelijke functies zoals onderwijs en cultuur en andere overheidsgeleerde partijen. Daarbij horen de vraagstukken van verwerving, beheer en onderhoud.

Inzet

23100102 - Onderhoud vindt plaats conform het vastgoedbeleid en wordt uitgevoerd conform het vastgestelde beheerplan 2021-2025, dit beheerplan wordt geactualiseerd

Na de actualisatie van het vastgoedbeleid en de indeling van de vastgoedportefeuille vernieuwen we het beheerplan. Een geactualiseerd beheerplan wordt voor een periode van 5 jaar vastgesteld.

Doelen

23100200 - We werken aan een portefeuille vastgoed die past bij onze gemeentelijke taken

De vastgoedportefeuille heeft onder andere het doel om accommodaties beschikbaar te hebben afgestemd op de maatschappelijke behoefte, de omgevingsvisie en specifieke visies vanuit de beleidsvelden zoals het integraal huisvestingsplan voor onderwijs. Specifiek in 2025 gaat de aandacht uit naar de verouderde gymaccommodaties.

Inzet

23100201 - De panden die we hebben, houden we duurzaam en kwalitatief op orde

Met het lopende beheerplan worden de panden kwalitatief onderhouden in klasse 3 volgens de NEN 2767. Voor de verduurzaming van het kernvastgoed is het wettelijk kader van 2030 het uitgangspunt. Het plan voor de verduurzaming en de exacte kosten ervoor worden in 2025 opgeleverd en aan de raad voorgelegd.

23100202 - Vastgoed dat niet tot de kernportefeuille hoort, gaan we verkopen

Na de vaststelling van het vernieuwde vastgoedbeleid en de daarbij behorende portefeuille indeling kan vastgoed wat niet meer bijdraagt aan de beleidsdoelen worden afgestoten.

Product 543 Regionaal archief en erfgoedcentrum

Doelen

25430100 - Het erfgoed dat in het archief is opgeslagen is goed beschermd en beheerd

- Het rijke erfgoed in het archief van Zutphen is goed (wettelijk) beschermd en beheerd.
- De huisvesting van het Regionaal Archief en het archiefdepot is voor de komende 30 jaar toekomstbestendig.

Inzet

25430101 - We stellen een programma van eisen op voor de huisvesting van het Regionaal Archief en het archiefdepot

- We stellen een programma van eisen op voor een verbouwing van het RAZ aan de Spiegelstraat waarmee we een tijdelijke oplossing vinden voor een betere en veiligere publiekstoegang.
- Vanwege ruimtegebrek en klimaatproblemen voeren we huisvestingsonderzoek uit ten behoeve van een duurzame oplossing voor de erfgoeddepots.

25430102 - We conserveren en restaureren archiefstukken en boeken uit de gemeentelijke archiefcollectie

- We werken duurzaam aan het conserveren en restaureren van onze collectie om de hoogst haalbare staat van behoud te bereiken (we doen dit ook voor het stedelijk museum).
- We pakken noodzakelijke restauraties op na verzoeken voor *scan on demand*.

Doelen

25430200 - Het Regionaal Archief Zutphen vervult een stevige functie als informatieverstrekker voor personen, organisaties en onderzoekers naar erfgoed in de wijde regio

Inzet

25430201 - Het archief zet in op verdere digitale ontsluiting van de collecties op het erfgoed(internet)portaal van de gemeente Zutphen

- We werken duurzaam aan het scannen van bouwvergunningen ten behoeve van maximale ontsluiting.
- We ontsluiten archiefbronnen en zetten deze online voor een betere digitale dienstverlening

25430202 - We houden audits bij de lopende administraties van de gemeenten die zijn aangesloten bij het RAZ

- We maken een jaarverslag ten behoeve van de colleges van B&W van Brummen, Lochem en Zutphen en houden cijfers bij ten behoeve van de audits en de verantwoording richting stakeholders.

25430203 - We onderhouden onze dienstverleningsovereenkomsten met omliggende gemeenten en breiden deze waar mogelijk uit.

- We staan in nauw contact met onze partners en passen dienstverleningsovereenkomsten aan wanneer dat nodig of wenselijk is. We onderzoeken om onze dienstverlening uit te breiden naar nieuwe partners.

Doelen

25430300 - Zutphen wordt het erfgoedlaboratorium van het Oosten, het Erfgoedcentrum maakt daarvoor het historische 'Verhaal van Zutphen' levend, zichtbaar en toegankelijk

Inzet

25430301 - Erfgoedcentrum en het Erfgoedlaboratorium vormen een wezenlijk onderdeel van de in 2025 te verschijnen erfgoedbeleidsnota

- Er wordt actief ingezet om het nieuw op te richten Gelders museum naar de witte vleugel in Zutphen te halen. Dit museum zal onder de hoede van de Musea Zutphen het historisch verhaal van de provincie Gelderland vertellen. We zetten 'Zutphen Erfgoedlaboratorium' in als strategische uitvoeringspijler binnen de erfgoednota. Het Erfgoedcentrum Zutphen staat in nauw contact met de beleidsafdeling en is mede-uitvoerder van het beleidsprogramma.
- We verbinden waar mogelijk erfgoed aan andere domeinen als ruimte, welzijn en onderwijs.
- We gebruiken een onderzoeksagenda als middel voor het vergroten van de aandacht voor ons erfgoed, de ontwikkeling van kennis over ons erfgoed en de toegang tot onze bronnen.
- We maken met de lokale MBO en minimaal vier instellingen voor hoger onderwijs langjarige afspraken voor samenwerking, onderzoek, stages en publicaties.

- We jagen de liefde voor ons erfgoed aan via participatie met onze inwoners en particuliere onderzoekers: 'Iedereen is onderzoeker'.
- We faciliteren de uitgave van erfgoedpublicaties; In 2025 minimaal twee Zutphense ErfgoedPublicaties (ZEP) uit en minimaal vijf Zutphense Archeologische Publicaties (ZAP).
- We werken permanent aan educatie, toegankelijkheid en zichtbaarheid: samen met Het Gilde werken we aan de groei van bezoekersaantallen (door particulieren, maar ook scholen) aan de vijf reeds voor het publiek opengestelde monumenten, waaronder de in 2024 ontwikkelde Hanzeaat in de Bourgonjetoren.
- We voegen in 2025 de Kruittoren, na het noodzakelijke onderhoud, toe aan de opengestelde monumenten, met een daarvoor ontwikkeld langjarig programma en publieke functie.

25430302 - We updaten en vervangen verouderde bebording van erfgoedlocaties en monumenten

- We werken aan optimale zichtbaarheid en toegankelijkheid van onze monumenten. De informatie op de borden moet passen bij de locatie en het gebouw en moet historisch juist zijn en in toegankelijke teksten geschreven.
- We werken aan eenduidige bebording voor monumenten om verrommeling van erfgoedlocaties en de binnenstad tegen te gaan. We laten de bebording aansluiten bij de visie op de binnenstad.
- We knappen in het kader van 80 jaar bevrijding onze oorlogsmonumenten op en breiden die uit, waarbij rekening wordt gehouden met de aansluiting op de liberation route en de informatieve ontsluiting van achtergrond informatie bij die monumenten

Product 544 Monumenten en erfgoed

Doelen

25440100 - We zetten erfgoed in als een bron van inspiratie bij ruimtelijke ontwikkelingen

De gemeente heeft de wettelijke taak om zorg te dragen voor een zorgvuldige omgang met het monumentale erfgoed. Dat geldt zowel voor de rijks- als gemeentelijke monumenten als voor de verschillende beschermde stads- en dorpsgezichten. Naast advisering bij initiatieven en vergunningaanvragen zetten we onder meer in op voorlichting over onze monumenten en de (on)mogelijkheden en kansen voor verduurzaming.

Inzet

25440101 - We stellen een nieuwe erfgoednota op, waarmee we de erfgoedwaarden binnen de gemeente in kaart brengen en richting geven aan beschermen, versterken en inspireren

We stellen een nieuwe erfgoednota op, die voldoet aan de huidige landelijke wet- en regelgeving. De nota beschrijft de visie op het materieel en immaterieel erfgoed, in relatie tot de opgaven van de gemeente.

Doelen

25440200 - Het rijke monumentale erfgoed van de gemeente Zutphen is goed (wettelijk) beschermd en beheerd

De gemeente heeft de wettelijke taak om zorg te dragen voor een zorgvuldige omgang met het monumentale erfgoed. Dat geldt zowel voor de rijks- als gemeentelijke monumenten als voor de verschillende beschermde stads- en dorpsgezichten. Naast advisering bij initiatieven en vergunningaanvragen zetten we onder meer in op voorlichting over onze monumenten en de (on)mogelijkheden en kansen voor verduurzaming.

Inzet

25440201 - We zetten inhoudelijk expertise in bij onze advisering, met het oog op behoud van monumentale waarden bij vergunningverlening

We adviseren initiatiefnemers bij initiatieven, ontwikkelingen en onderhoud van monumentale panden en overige panden binnen de beschermde gezichten. We gaan eigenaren van slecht onderhouden monumenten vaker en sterker aanspreken op hun verantwoordelijkheid.

25440203 - We stellen kaders op om verduurzaming van monumentale panden mogelijk te maken

Zo verruimen we de mogelijkheden voor verduurzaming, met behoud van monumentale waarden.

25440204 - We wijzen nieuwe gemeentelijke monumenten aan

In samenwerking met erfgoedpartners worden potentiële gemeentelijke monumenten voorgedragen, beschreven en beschermd.

Product 545 Archeologie

Doelen

25450100 - De geschiedenis, zoals vindbaar in de bodem (Archeologie) is van grote betekenis en inspiratie voor Zutphen

De Nederlandse gemeenten hebben de zorgplicht over ons archeologische erfgoed (Erfgoedwet, Omgevingswet). Zutphen geeft daar op inspirerende wijze invulling aan en gebruikt de kennis bij ontwikkelingen in de stad en betreft inwoners op diverse wijzen bij het verhaal van onze gemeente. We zijn kenniscentrum in de wijde regio en stralen dat op diverse manieren uit.

Inzet

25450101 - Het rijke archeologische erfgoed is goed (wettelijk) beschermd en beheerd

Bescherming en beheer van het archeologisch erfgoed doen we onder andere door:

We voeren archeologisch onderzoek uit (veldwerk, uitwerking, rapportage, conservering en deponering).

We beschermen archeologisch erfgoed bij ruimtelijke plannen in het licht van de Omgevingswet.

We betrekken archeologisch erfgoed als inspiratie bij ruimtelijke plannen (herstel structuren, naamgeving, kunst, identiteitsdragers in wijken).

We maken archeologische resten zichtbaar en toegankelijk in de openbare ruimte.

Grote collectiestukken (gevelstenen etc.) die nu in het depot liggen, herplaatsen we op een passende wijze. Het streven is twee collectiestukken per jaar.

We delen onze kennis met omliggende gemeenten en de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) en we breiden waar mogelijk onze dienstverlening uit (vastgelegd

middels dienstverleningsovereenkomsten).

We zetten in op publieksactiviteiten met onder andere de inzet van de archeohotspot, maar ook open dagen, lezingen, cursussen, exposities, onderzoek met publieksparticipatie.

25450102 - Het fysieke en digitale archeologisch depot is goed toegankelijk voor een breed publiek

Om de dienstverlening voor archeologisch onderzoek uit te breiden naar andere gemeenten en opdrachtgevers ontwikkelen we een nieuw digitaal documentatiesysteem dat de wettelijk verplichte pakbonnen kan genereren.

We maken een digitale ontsluiting van de archeologische kennis, vondsten en kaarten (ten behoeve van de Omgevingswet).

We dragen bij aan het huisvestingsonderzoek naar een nieuw gezamenlijk erfgoeddepot

Product 550 Cultuur

Doelen

25500100 - In de gemeente Zutphen kan iedereen kunst en cultuur (mee-)maken.

Van jong tot oud is er voor inwoners een divers en aantrekkelijk aanbod, verspreid over de gemeente. Inwoners doen daarvoor de nodige vaardigheden op en ontdekken hun eigen talenten. Deze talenten kunnen inwoners presenteren op diverse plekken in de gemeente.

Inzet

25500101 - De plannen voor de 'vernieuwbouw' van de Hanzehof en herinrichting van de openbare ruimte rondom de Hanzehof zijn volop in ontwikkeling.

In 2025 volgt een go/no go - moment over de realisatie van de plannen, conform de planning in de bestuursopdracht voor de Hanzehof en bibliotheek.

25500102 - We hebben actueel en adequaat beleid op het gebied van kunst en cultuur.

Dit doen we door in 2025 een geactualiseerd cultuurbeleid vast te laten stellen. We maken scherpe keuzes in het beleid. Daarnaast hebben we speciaal aandacht voor ontwikkelingen zoals cultuur in de wijk, popcultuur, broedplaatsen, regionale samenwerkingen en jongerencultuur.

25500103 - We stellen een uitvoeringsagenda cultuur op.

Hierin zetten we het cultuurbeleid om in concrete acties. In Zutphen stimuleren we basisorganisaties, activiteiten & festivals, en kleinere cultuurinitiatieven met gemeentelijke subsidie. Een lokale cultuurnetwerker helpt organisaties bij deze subsidie aanvragen en andere uitdagingen. Stichting Zutphen promotie biedt een compleet overzicht van het cultuuraanbod en werkt samen met basisorganisaties. Een lokale popmakelaar ondersteunt de popmuzikanten door een netwerk van oefenplekken, plekken om te spelen en op te treden verder te versterken en lokaal talent naar het podium te begeleiden.

Doelen

25500200 - Zutphen wordt het bruisend cultureel centrum van het Oosten

Gemeente Zutphen heeft met cultuur een regionale uitstraling, relevantie en aantrekkingskracht. Sterke voorzieningen en hun programmering dragen bij aan de uitstraling en aantrekkingskracht van bezoekers op onze gemeente. Door samen te werken met andere gemeenten in de regio bouwen we gezamenlijk aan een culturele infrastructuur van instellingen, organisaties en verenigingen. Instellingen en organisaties wisselen zo onderling kennis uit over promotie of fondsenwerving. Of kunnen elkaar opzoeken om samen te werken. Daar plukken we lokaal ook de vruchten van.

Inzet

25500201 - We maken een vervolg-plan op het cultuur- en erfgoedpact en regioplan in het kader van regionale samenwerking met gemeenten in de Gelderse Stedendriehoek.

In 2023-2024 werkten we samen met vier gemeenten in de Gelderse Stedendriehoek : Apeldoorn, Brummen, Voorst en Lochem. De samenwerking wordt financieel gesteund door de provincie Gelderland. In 2025 maken we plannen voor een vervolg op deze samenwerking. We zetten in op het regionaal versterken van o.a. amateurkunst en popcultuur.

Doelen

25500300 - Kunst en cultuur dragen bij aan welzijn, zingeving en preventie

Kunst en cultuur leveren een relevante bijdrage aan het oplossen van maatschappelijke opgaven. Bijvoorbeeld door het tegengaan van eenzaamheid en daarmee versterken van ontmoeting of het bespreekbaar maken van onderwerpen (bewustwording). In kunst en cultuur kunnen inwoners zingeving ervaren, gezien worden en sociale vaardigheden ontwikkelen.

Inzet

25500301 - We zoeken samenwerking met partners uit het sociaal domein zodat er maatschappelijke projecten zijn waar cultuur en sociaal domein gezamenlijk een bijdrage aan leveren.

We stimuleren welzijnsorganisaties om cultuur te betrekken in hun projecten. Of culturele organisaties uit te dagen door bijvoorbeeld programmering met een maatschappelijk thema. Dit doen we door subsidie of door inzet van de cultuurnetwerker die zowel cultuur- als welzijnspartners inspireert.

25500302 – Inzetten op culturele infrastructuur

Wij zetten in op een stevige culturele infrastructuur waar ontwikkeling van talent voor jong en oud centraal staat. Door te zorgen dat kinderen op de basisschool in aanraking komen met cultuur. We streven er naar dat er voldoende mogelijkheden zijn om het talent verder te ontwikkelen in het amateur en professionele veld en dat er voldoende plekken zijn om het talent een podium te geven.

Doelen

25500400 - Inwoners, cultuurinstellingen en makers kunnen hun kunsten, talenten en aanbod op een podium in de gemeente tonen.

Kunst en cultuur vinden overal in de gemeente plaats, op de podia, in wijkcentra, in voetbalkantines. Kunstenaars en creatievelingen versterken elkaar in broedplaatsen en ook de wijk waarin ze zich bevinden.

Inzet

25500401 - We ontwikkelen beleid op (nieuwe) broedplaatsen op en continueren de vestiging van huidige broedplaatsen (o.a Wijnhofstraat) in onze gemeente.

Naast presentatieplekken hebben we ook maakplekken nodig waar cultuurmakers aan de slag gaan. In deze plekken zijn ondernemerschap, professionaliteit en experiment belangrijke ingrediënten. In een broedplaats bevorderen we de samenwerking en samenhang tussen creatieve makers en creatieve ondernemers.

Product 560 Groen, water en klimaatadaptatie

Doelen

25600100 - Water en bodem sturend voor ruimtelijke inrichting

We laten water en bodem sturend zijn voor alles wat met de ruimtelijke inrichting te maken heeft om de juiste keuzes voor nu en in de toekomst te maken voor onze inwoners.

Inzet

25600101 - (gebieds)ontwikkelingen worden ontwikkeld en zo ingericht dat we rekening houden met alles wat leeft

We richten de openbare ruimte in, passend bij de plek. Daarbij passen we het principe water-bodem sturend toe. We kiezen voor inrichting en beplanting, passend bij het bodemtype, waterhuishouding en landschap. Klimaatadaptieve en natuurinclusieve inrichting van de openbare ruimte zijn daarbij uitgangspunt.

Doelen

25600200 - Groene, klimaatbestendige en natuurinclusieve ruimtelijke inrichting

Dit doel heeft hoge prioriteit in 2025. We richten de openbare ruimte klimaatadaptief in door het bieden van verkoeling, waterberging en voorkomen van wateroverlast. Hiermee geven we uitvoering aan de doelen van de Klimaatadaptatiestrategie. Daarbij hebben we de ambities:

- ruimte voor regenwater
- verkoeling altijd dichtbij
- bodem als buffer

Om dit te realiseren hanteren we de ontwerpprincipes :

- waterbodem-sturend;
- groen tenzij... ;
- geen plek onbenut.

Bij klimaatadaptief ontwerpen gelden de volgende uitgangspunten:

- ruimte voor regenwater;
- 300m afstand tot een koele plek van minimaal 200m² vanaf elke woning en ieder gebouw;
- 40% schaduw op veelgebruikte loop- en fietsroutes;
- geen plek onbenut.

Inzet

25600201 - We geven uitvoering aan het Bomenbeleidsplan, de Klimaatadaptatiestrategie en het Biodiversiteitsplan

- We onderzoeken locaties binnen en buiten de bebouwde kom waar we bomen kunnen toevoegen zonder daarbij de omgeving of landschappelijke kenmerken uit het oog te verliezen. We betrekken de omgeving bij onze plannen en laten hen waar mogelijk participeren.
- Bomen worden tijdig vervangen als ze ziek zijn of in verval. Op veel plekken in onze gemeente geldt dit voor kastanjes, essen en beuken. We stellen een plan van aanpak op voor de Voorster- en Kapperallee in samenspraak met stakeholders en omwonenden.
- We zetten in op extra watergiften bij jonge bomen en bodemverbetering bij bestaande bomen om ons bomenbestand sterk en vitaal te houden;
- We geven uitvoering aan de uitvoeringsprogramma van het Biodiversiteitsplan. We starten in 2025 bijvoorbeeld met een ecologisch onderzoek van onze openbare ruimte om vervolgens ons beheer af te stemmen op de aanwezige soorten.
- We werken de uitvoeringsagenda van de klimaatadaptatiestrategie verder uit en passen de principes uit het beleid toe bij gebiedsontwikkelingen, herinrichtingen en reconstructies van de openbare ruimte. Om dit te realiseren hanteren we de ontwerpprincipes:
  - water-bodemsturend (ruimte voor regenwater en bodem als buffer);
  - groen, tenzij... (300m afstand tot een koele plek van minimaal 200m², iedere buurt bestaat uit 30% groen, 40% schaduw op doorgaande fiets- en looproutes)
  - geen plek onbenut.

25600202 - We implementeren beleid bij gebiedsontwikkelingen, inbreiding en herstructurering (zowel woningbouw als bedrijventerreinen)

Bij herstructureringsprojecten en gebiedsontwikkelingen stellen we een groene leefomgeving als norm. Dit betekent dat we als uitgangspunt nemen het bergen van hemelwater op eigen terrein, natuurinclusief bouwen en verbindende (openbare) groenstructuren. Waarbij eerst het natuurlijk bodem- en watersysteem wordt beoordeeld om de juiste keuzes op de juiste plek te maken.

25600203 - We implementeren beleid bij reconstructies en herinrichting van de openbare ruimte

Bij herinrichtingen en reconstructies worden maatregelen ten behoeve van groen en klimaatadaptatie toegepast. Zo wordt bijvoorbeeld in 2025 bij de herinrichting van de Rijkeshage/Berkelsingel het hemelwater afgekoppeld, wordt onnodige verharding verwijderd, worden plantvakken verdiept aangelegd voor de berging van regenwater, komt er grasbeton op de parkeerplaatsen en krijgen de bomen meer ruimte.

25600204 - Samen met onze inwoners en stakeholders vergroenen we de openbare (versteende) ruimte

Via het Groenpunt werken we samen met de Werkmakers aan het vergroenen van onze openbare ruimte. Dit doen we door inwoners te inspireren, stimuleren en faciliteren bij hun initiatieven.

25600205 - We stellen een programma op voor natuur- en milieueducatie

We stellen een professionele coördinator aan voor het opstellen en uitrollen van een plan van aanpak voor natuur- en milieueducatie. De coördinator dient tevens als aanspreekpunt en werkt samen met scholen, organisaties en vrijwilligers aan een passend pakket van educatieve activiteiten. Hiermee geven we gevolg aan het coalitieakkoord 2022 – 2026, waar het vrijmaken van budget voor natuur- en milieueducatie specifiek in staat benoemd.

25600206 - We beheren het groen in onze openbare ruimte op de afgesproken kwaliteitsniveaus.

Wij onderhouden het centrumgebied intensiever dan de overige woonwijken en bedrijventerreinen. Daarbij wordt het groen in het centrum op kwaliteitsniveau A onderhouden. Dit geldt ook voor de onkruidbeheersing van de bestrating.

De openbare ruimte in onze woonwijken wordt op kwaliteitsniveau B onderhouden en op onze bedrijfsterrinen op niveau C.

25600207 - We breiden ons bomenbestand uit: in 2030 hebben we 35.000 bomen en in 2050 hebben we voor elke inwoner een boom.

Uitbreiding van ons bomenbestand heeft hoge prioriteit. In 2025 planten we ongeveer 600 bomen extra aan, bijvoorbeeld op bedrijventerrein Revelhorst en de Mars op diverse locaties in de woonwijken en in ons buitengebied. Daarnaast nemen we deze ambitie mee bij de planvorming voor gebiedsontwikkelingen en inbreidingsprojecten maar ook bij herinrichtingen en reconstructies.

25600208 - We zetten in op ecologisch beheer van onze bermen; in 2025 wordt 20% ecologisch beheerd en waar nodig worden bermen ingezaaid met kruidenmengsels.

Ecologisch beheer van onze bermen heeft hoge prioriteit. In 2025 vormen we 20% van ons bermbeheer om naar een andere werkmethode van ecologisch beheer. Op enkele locaties zaaien we onze bermen binnen de bebouwde kom in met kruidenmengsels om meer diversiteit te krijgen en de ecologische waarde te vergroten. Daarbij passen we de beheermethode aan op de aanwezige soorten. Deze uitvoeringsmaatregelen zijn onderdeel van de uitvoeringagenda Biodiversiteit.

25600209 - Versterking van ecologische waarde en natuurlijke inrichting

We versterken de ecologische waarde van de huidige groenstructuur en het landschap waarbij groene verbindingen tussen dorp, stad en buitengebied leidende principes zijn. Zo creëren we een robuuste groen-blauwe dooradering van het landschap en de stedelijke omgeving als netwerk voor mens en natuur.

We geven hier uitvoering aan door bijvoorbeeld subsidie te verstrekken voor kruidenrijk grasland via het project '1001 hectare' van de LTO.

Doelen

25600300 - Toekomstbestendig stedelijk watersysteem richting 2050 om waterkwaliteit en -kwantiteit te waarborgen

We maken een waterrobuust watersysteem. Hiermee anticiperen we op het veranderende klimaat en behoud van de bestaande watergangen in de gemeente.

Inzet

25600301 - Samen met de Waterschappen en Rijkswaterstaat ontwerpen en uitvoeren van Kader Richtlijn Water (KRW)-maatregelen

Om voor 2027 te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn Water wordt samen met Waterschap Rijn en IJssel gedeelten van de watergangen de Berkel en de Vierakkerse Laak gebaggerd. Samen met RWS maken we een voorstel voor de herinrichting van de Tichelbeeksewaard. Hierdoor blijft de doorstroomcapaciteit gegarandeerd en wordt de waterkwaliteit verbeterd. Daarnaast onderzoekt het waterschap de vispaseerbaarheid in de Berkel door te variëren in stroomsnelheid om een goed leefgebied te vormen voor de planten en dieren die er thuishoren.

25600302 - Samen met Waterschap Rijn&Ijssel werken we aan een koers stedelijk gebied

De koers geeft richting aan enkele belangrijke opgaven die op ons afkomen vanuit klimaatverandering en verstedelijking. Het waterschap is hierin een belangrijke partner waarbij ze verschillende rollen hebben als eigenaar, partner of adviseur.

Ingezet wordt op:

- het voldoen aan een basiskwaliteit van het oppervlaktewater
- het toekomstbestendig maken van het watersysteem
- de optimalisatie vanuit de ketenaanpak
- de integrale advisering voor onder andere weging van het waterbelang in ruimtelijke plannen en in visies.

Product 721 Grondstoffen

Doelen

27210100 - Inzet op circulaire economie, afval zetten we om in grondstoffen, stimuleren van hergebruik, terugbrengen percentage restafval

Inzet

27210101 - Uitvoering grondstoffenplan “Grondstofrijk Zutphen”

We willen een reductie van de hoeveelheid restafval, we streven er naar om komend jaar nog maar maximaal 70 kilo per inwoner te verzamelen. We werken aan de kwaliteit van onze grondstoffen uit huishoudens.

Hiervoor is ook een pilot in 2024 gestart om in 3 buurten, een jaar lang, omgekeerd te gaan inzamelen. We gaan dit evalueren en kijken of dit voor de gehele gemeente kan gaan werken. Door restafval te onderzoeken en steeds te kijken of gebruikte inzamelvoorzieningen, zoals papier, glas en textiel goed voldoen krijgen we steeds schonere grondstoffen. We gaan een afvalcoach inzetten en de communicatie verbeteren door ook gebruik te maken van voorlichting filmpjes en QR-codes. Informatie moet snel kunnen worden gedeeld en makkelijk te vinden zijn.

We gaan een circulair ambachtscentrum ontwikkelen in onze gemeente om bij te dragen aan een lagere "footprint". Hiervoor werken we samen met Circulus en omliggende gemeenten, wat zorgt voor een breed draagvlak.

27210102 - Betrekken bewoners en ondernemers

Bewoners en ondernemers betrekken we bij nieuwe plannen en onderhoud. Wijkregisseurs spelen hierbij een rol om samen hierin op te trekken. We helpen om ontwikkelingen te realiseren en bieden ondersteuning als er behoefte aan is.

Product 722 Riolering

Doelen

27220100 - Goede uitvoering wettelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater

De watertaken dragen bij aan een groene, gezonde én klimaatbestendige gemeente.

Inzet

27220101 - Uitvoering geven aan Watertakenplan 2021-2025

In het vastgestelde Watertakenplan 2021-2025 is voor dezelfde periode een uitvoeringsprogramma opgenomen met maatregelen die betrekking hebben op de afvalwaterzorgplicht, de hemelwaterzorgplicht en de grondwaterzorgplicht.

Product 723 Milieu

Doelen

27230100 - Voldaan aan de wettelijke kwaliteitseisen voor bodemkwaliteit

De jaarlijkse inzet is het beschermen en behouden van de bodemkwaliteit opdat deze voldoet aan de wettelijke normen zoals de landelijke en regionale wetgeving voorschrijft. Extra aandacht wordt besteed aan stoffen zoals PFAS om te voorkomen dat deze zich verder via de grond en het grondwater kunnen verspreiden.

Inzet

27230101 - De Omgevingsdienst Achterhoek voert een belangrijk deel van de uitvoering van de wettelijke milieutaken uit

We zetten in op een zorgvuldige advisering ten aanzien van de wettelijke milieutaken. Door de toegenomen complexiteit en gevraagde deskundigheid zijn deze taken ondergebracht in een samenwerking van de gemeenten in de Achterhoek (de gemeenschappelijk regeling Omgevingsdienst Achterhoek) die een belangrijk deel van de wettelijke milieutaken uitvoert. De (financiële) robuustheid van de Omgevingsdienst Achterhoek wordt onderzocht.

27230102 - Actualisatie Bodemkaart

Het bodeminformatiesysteem van de gemeente zal aangepast worden om het geschikt te krijgen voor invoer in de basisregistratie ondergrond (BRO). Bodemkwaliteitsgegevens afkomstig van de gemeente moeten daar nu ook ingevoerd worden.

[Doelen](#)

27230200 - We voldoen aan de eisen van het schone lucht akkoord

Door te voldoen aan de vereisten van het Schone Lucht Akkoord verbeteren we de luchtkwaliteit in de gemeente Zutphen

[Inzet](#)

27230201 - Uitvoering van het Schone Luchtakkoord overeenkomstig het actieprogramma

Er wordt uitvoering gegeven aan het actieprogramma van het Schone Lucht Akkoord, onder andere door deze te vertalen naar de gezondheidsdoelen in bijvoorbeeld het Verkeerscirculatieplan en in de nieuwe omgevingsvergunningen.

Product 724 Gedenkparken

[Doelen](#)

27240100 - Gedenkparken zijn een plek waar nabestaanden hun dierbaren kunnen gedenken en zijn onderdeel van de gemeentelijke groenstructuur

Onze gedenkparken maken onderdeel uit van onze groenstructuur en vormen daarmee een belangrijke meerwaarde voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

[Inzet](#)

27240101 - Voor het beheren en onderhouden de gedenkparken hanteren we beeldkwaliteitsniveau B

- We beheren en onderhouden onze gedenkparken op kwaliteitsniveau B.
- Waar dat mogelijk is, versterken we de ecologische waarde en natuurlijke inrichting.

Product 725 Energietransitie

Doelen

27250100 - Uitvoering Klimaatakkoord, 55% minder uitstoot CO2 in 2030 en volledige CO2-neutraliteit in 2050.

Het programma energietransitie is gericht op de uitvoering van het nationale Klimaatakkoord. Dat betekent voor de gemeente Zutphen: 55% minder CO2 uitstoot in 2030 en volledige CO2 neutraliteit in (uiterlijk) 2050. We realiseren dat in Zutphen rechtvaardig en wijkgericht.

Inzet

27250101 - Samen met ZutphenEnergie en andere partners bevorderen we energiebesparing.

- We subsidiëren ZutphenEnergie voor de energiewinkel en de inzet van energiecoaches en energiefixers. Inwoners kunnen met vragen over de verduurzaming van hun woning terecht bij de Energiewinkel van ZutphenEnergie, zutphen.nl en regionaalenergieloket.nl. Energiecoaches geven advies aan inwoners die zelfstandig initiatief nemen tot energiebesparing en/of warmtetransitie. Energiefixers voeren in woningen kleine maatregelen uit.
- We voeren de Toekomstbestendig Wonen Lening uit voor individuele inwoners en VvE's (Verenigingen van Eigenaren van appartementengebouwen).
- Met de Lokale aanpak Isolatie ondersteunen en subsidiëren we grote isolatiemaatregelen bij 2.000 koopwoningen in de periode 2023 – 2027.
- In 2025 neemt de gemeenteraad een besluit over het meerjaren-verduurzamingsplan voor de kernportefeuille aan gemeentelijke panden.

27250102 - We werken aan de transitie naar duurzame warmtebronnen in de startwijken van de TransitieVisie Warmte

- In de wijk Helbergen (componistenbuurt) bereiden we de realisatie van een warmtenet voor door aanvragen van vergunningen en subsidies (bij een positief besluit over de haalbaarheid in de eerste helft van 2025 door gemeente en partners).
- In de wijk Noordveen werken we in 2025 het ontwerp voor het warmtenet uit, als basis voor het overleg met bewoners en stakeholders over de haalbaarheid hiervan.
- In 2025 bereiden we een Warmteprogramma voor ter vervanging van de Transitievisie Warmte 2021.
- We werken samen met woningcorporatie Ieder1 aan het onderzoek warmtenet Zeeheldenbuurt

27250103 - We bevorderen lokaal eigenaarschap van productie en levering van duurzame energie.

- In 2025 tekenen we met de keten- en transitiepartners een intentieovereenkomst (LOI) voor grootschalige aquathermie uit de IJssel.
- Er komt in 2025 een Regionale Energie Strategie (RES) Herijking 2.0 om de RES 1.0 op te volgen

en verder uit te werken.

- In 2025 richten we met publieke en private partners een juridische entiteit op voor de Smart Energy Hub De Mars (opwekken, omzetten en opslaan van lokale energie).
- In 2025 begeleiden we bedrijven bij de uitvoering van de onderzoeksresultaten van de Energiescan op bedrijventerrein De Revelhorst; deze scan is in 2024 uitgevoerd.
- In 2025 geven we uitvoering aan het energielandschap in bestemmingsplan 'Fort de Pol, Zutphen': herontwikkeling van de bestaande windmolens en voorbereiding van uitgifte van grond voor zonnevelden.

Product 810 Ruimtelijke ontwikkeling

Doelen

28100100 - We hebben actueel en adequaat ruimtelijk beleid voor onze hele gemeente

De in 2025 vastgestelde Omgevingsvisie Zutphen 2040 vormt het beleidskader op hoofdlijnen met betrekking tot de fysieke en sociale leefomgeving voor de gemeente Zutphen. De omgevingsvisie vormt de basis van diverse beleidsmatige en gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's.

Inzet

28100101 - We stellen beleid voor voor hoogbouw en verdichting op wat past binnen de omgevingsvisie

De in 2025 vastgestelde Omgevingsvisie Zutphen 2040 vormt de basis voor de Visie Hoogbouw en Verdichting die in 2025 wordt opgesteld.

28100102 - Voor het landelijk gebied actualiseren we de visie Landelijk Gebied

De in 2025 vastgestelde Omgevingsvisie Zutphen 2040 vormt de basis voor de Actualisatie Visie Landelijk gebied die in 2025 wordt opgesteld.

28100103 - We maken de ontwikkeling van een project in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap mogelijk.

In 2025 worden beleidskaders voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) opgesteld en een ontwikkellocatie voor CPO aangewezen.

28100104 - We werken samen in de regio stedendriehoek aan een ontwikkelperspectief.

In de regio Stedendriehoek zijn we samen met rijk, provincies, waterschappen en gemeenten gestart met het opstellen van een ontwikkelperspectief voor de regio genaamd 'verstedelijking in balans'. De raad wordt actief betrokken worden bij de opstellen van dit ontwikkelperspectief.

Doelen

28100200 - We houden kwaliteit en leefbaarheid op orde

De Omgevingsvisie Zutphen 2040 geeft het toekomstbeeld op hoofdlijnen voor de gemeente Zutphen. Hiermee is de keuzerichting van de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Zutphen voor duidelijk. Dit is de basis voor omgevingsplannen voor de gehele gemeente Zutphen die we de komende jaren stapsgewijs opstellen en aan de raad voorleggen.

Inzet

28100201 - Uitvoering van projecten, zoals Leesten Schouwbroek, De Hoven Noord, Binnenstad/Spoorzone, Herstructurering Zeeheldenbuurt, passen binnen de Woondeal 2022 - 2030 Regio Stedendriehoek

in diverse projecten, zowel binnenstedelijke verdichting en transformatie als aan de stadsranden worden de kaders voor woningbouw opgesteld en vastgelegd. Het gaat om de volgende projecten: Leesten Schouwbroek, 2025 vaststellen omgevingsplan; De Hoven Noord, vaststellen ruimtelijk/programmatische kaders voor gehele gebied, Omgevingsplan in procedure voor fase 1; Diverse deelprojecten binnen binnenstad, Spoorzone (inclusief Noorderhaven); Flexwonen; Herstructurering Zeeheldenbuurt, vaststellen ruimtelijk programmatische kaders, opstellen omgevingsplan;

28100202 - Omzetting van ons ruimtelijk beleid naar het nieuwe instrumentarium van omgevingsplannen

Een voortvloeiende verplichting uit de Omgevingswet, is het vastleggen van ons ruimtelijk beleid in digitale omgevingsplannen. Dit zijn de geactualiseerde bestemmingsplannen, die gelijktijdig onder één standaard zullen worden ondergebracht. De verplichting is om voor het gehele gebied van de Gemeente Zutphen in 2030 nieuwe omgevingsplannen te hebben vastgesteld. De aanpak is gericht op het periodiek aanpakken van plangebieden, naar verwachting circa 2 gebieden per jaar.

Doelen

28100300 - We handelen vergunningsaanvragen tijdig en adequaat af

We handelen vergunningsaanvragen tijdig en adequaat af. Met de Omgevingswet is er veel veranderd in het proces van ruimtelijke initiatieven, zowel intern (proces, advisering, samenwerking en rollen) als

extern (verwachtingen, rol en betrokkenheid). De nieuwe aanpak van initiatieven wordt doorontwikkeld gericht op snelheid en zorgvuldigheid van advisering. Inzet is om initiatiefnemers binnen 6 weken duidelijkheid te geven over doorgang én wijze van aanpak.

Inzet

28100301 - Uitvoering en verbetering van Proces intake- en omgevingstafel

Met het proces van intake- en omgevingstafel(s) hebben we goede ervaringen opgedaan in het loskoppelen van de inhoudelijke adviesrol en de regie op het proces. Hierdoor verloopt het proces van ruimtelijke initiatieven helder en vlot. We gaan door met het inzetten van de procesregisseur ruimtelijke initiatieven om het huidige niveau van dienstverlening te behouden voor initiatiefnemers.

Product 821 Wonen

Doelen

28210100 - We hebben actueel en adequaat beleid voor de volkshuisvesting

Het beleid voor de volkshuisvesting moet op een aantal punten worden herzien. Enerzijds gaat het om wettelijke aanpassingen. Anderzijds wordt ook het lokale beleid aangepast op basis van maatschappelijke ontwikkelingen. Denk daarbij aan mogelijkheden om de oplopende woningnood aan te pakken. Ook uitwerking van beleid voor wonen en zorg is belangrijk met de toenemende vergrijzing.

Inzet

28210101 - Implementeren nieuwe wetgeving (Wet Regie op de Volkshuisvesting, de Wet Regulering Middenhuur en de Wet Bevorderen Goed Verhuurderschap)

We voeren de Wet versterking regie op de volkshuisvesting uit. Dit doen we door regie te voeren op:

- te ontwikkelen aantallen woningen en locaties: met het bouwprogramma;
- betaalbare woningen: door het toepassen van het Afwegingskader woningbouw;
- een evenwichtige verdeling van woningen: door een urgentieverordening op te stellen en uit te voeren;
- het verstevigen van de lokale prestatieafspraken wonen: door nieuwe afspraken te maken op basis van het Volkshuisvestingsprogramma.

We voeren de Wet bevorderen goed verhuurderschap uit. Dit doen we door de meldingen die binnen komen bij het meldpunt goed verhuurderschap in de gaten te houden. Op basis hiervan kijken we eind 2025 of het nodig is het beleid bij te stellen.

We voeren de Wet regulering middenhuur uit ("de Wet betaalbare huur"). Dit doen we door inzet van het meldpunt goed verhuurderschap. Bij te hoge huur kunnen inwoners hier hun handhavingsverzoek indienen.

28210102 - Opstellen en uitvoeren Volkshuisvestingsprogramma en uitvoeringsagenda

We stellen het Volkshuisvestingsprogramma op en voeren deze uit op basis van de uitvoeringsagenda. In het Volkshuisvestingsprogramma wordt de woon-zorg visie opgenomen. Op basis van de woon-zorg visie maken we een start met beleid rond mantelzorgwonen.

We werken op basis van het Volkshuisvestingsprogramma beleid uit voor het verhuren van kamers, hospita verhuur en het splitsen van woningen.

28210103 - Opstellen leegstandsverordening

We onderzoeken de langdurige leegstand van woningen ten behoeve van de op te stellen leegstandsverordening.

Doelen

28210200 - We realiseren circa 1.800 woningen tot 2030

Om de woningnood aan te pakken is het belangrijk om snel meer woningen te bouwen. We volgen daarbij de afspraken zoals die in de regionale Woondeal zijn vastgelegd. Deze afspraken gaan zowel over het aantal te bouwen woningen als over de betaalbaarheid van woningen. Voor de betaalbaarheid van het bouwprogramma toetsen we tevens aan het lokale Afwegingskader woningbouw.

Inzet

28210201 - Inzet op een toekomstbestendig woningbouwprogramma

We voeren de woningbouwopgave uit volgens de regionale Woondeal. In 2025 zetten we voor de volgende grote projecten in op:

- Leesten Schouwbroek: de voorbereiding van circa 400 woningen, door een omgevingsplan vast te stellen;
- De Hoven noord: de voorbereiding van circa 600 woningen, door vaststellen omgevingsplan fase 1;
- Noorderhaven (de Kleine Linie veld 18): de voorbereiding van circa 210 woningen, door overeenstemming met de initiatiefnemers en een start te maken met de ruimtelijke procedure voor het omgevingsplan;

- Zeeheldenbuurt: de voorbereiding van de herstructurering (240 woningen slopen en ruim 300 woningen terug bouwen);
- Stedelijke projecten in de binnenstad zoals Klein Vaticaan, Baudartius, Polsbroek en Wonen boven Winkels.
- Kansen voor locaties voor verdichting passend binnen de Omgevingsvisie Zutphen 2040 met ook aandacht voor beleid voor splitsen van woningen.

We werken een versnellingsstrategie uit voor de woningbouwopgave. Daarbij benoemen we ook de benodigde capaciteit en het benodigde budget.

We voeren actief het gesprek over de woningbouwopgave met projectontwikkelaars en andere partners. Hiertoe ontwikkelen we een platform voor samenwerking dat past bij de opgaven in de gemeente Zutphen.

Om betaalbaarheid te ondersteunen zetten we in op de volgende instrumenten:

- de uitvoering van de starterslening;
- het actief volgen van de landelijke ontwikkelingen voor financiële instrumenten en subsidies;
- het stimuleren van de inzet van bestaande financiële instrumenten door projectontwikkelaars.

Product 830 Grondzaken

Doelen

28300100 - We zetten in op een functionele, flexibele en beheersbare grondportefeuille op maat

De grondportefeuille moet het mogelijk maken om de gemeentelijke doelstellingen op middellange en lange termijn, zoals vastgelegd in de omgevingsvisie en gebiedsvisies mogelijk te maken. Het betreft hierbij dan nieuwe ontwikkeling in en om de stad maar ook binnenstedelijke transformaties.

Inzet

28300101 - Waar nodig sluiten we anterieure overeenkomsten bij gewenste ruimtelijke initiatieven van derden. Hierin wordt o.a. het kostenverhaal geregeld, passend bij het proces van intake- en omgevingstafel

Naast de ontwikkelingen waarin we als gemeente regie voeren, zijn er veel initiatieven die vanuit de markt aangedragen en opgepakt worden. Het kan gaan om kleinere initiatieven tot grotere, zoals de Zeeheldenbuurt en Klein Vaticaan. Voor initiatieven sluiten we overeenkomsten om sturing te hebben op het eindresultaat en de kosten die gemoed gaan met de gemeentelijke inzet te dekken.

28300102 - Verwerven: we gaan onze reserves tegen het licht houden om bij ruimtelijke ontwikkelingen desgewenst de regie te kunnen voeren

Voor Leesten Schouwbroek, Noorderhaven-noord en De Hoven noord werken we de plannen verder uit zodat woningbouw mogelijk gemaakt wordt. Om op deze projecten goed regie te kunnen voeren, houden we bij het actualiseren van het MPG onze reserves tegen het licht.

Wonen en leefbaarheid: Wat mag het kosten?

Financiën Wonen en leefbaarheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Wegen	6.089	6.650	7.464	7.412	7.467	7.387
Mobiliteit	1.129	1.325	1.599	1.233	1.247	1.238
Havens en kaden	1.530	230	1.072	235	228	227
Gemeentelijke panden en gronden	4.540	3.119	3.225	3.122	3.654	3.793
Regionaal archief en erfgoedcentrum	1.019	1.015	1.081	1.078	1.078	1.078
Monumenten en erfgoed	1.195	1.103	1.067	1.001	1.000	1.000
Archeologie	151	295	316	304	304	314
Kunst en Cultuur	5.652	5.033	5.048	5.048	5.048	5.047
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	3.495	3.755	4.710	4.537	4.614	4.611
Grondstoffen	5.478	5.633	5.821	5.827	5.826	5.826
Riolering	4.375	4.399	7.000	5.187	4.526	4.528
Milieu	1.289	1.232	1.221	1.217	1.217	1.217
Gedenkparken	602	610	636	636	635	634
Energietransitie	1.201	2.078	4.358	1.858	1.858	1.858
Ruimtelijke ontwikkeling	2.945	1.540	1.693	1.643	1.618	1.618
Wonen	5.653	2.596	2.795	2.660	2.645	2.645
Grondzaken	8.651	6.685	5.594	1.871	209	26
Totaal Lasten	54.994	47.297	54.700	44.868	43.173	43.046
Baten						
Wegen	-517	-264	-271	-271	-271	-271
Mobiliteit	-3.003	-2.811	-3.090	-3.090	-3.090	-3.090
Havens en kaden	-17	-13	-13	-13	-13	-13
Gemeentelijke panden en gronden	-2.776	-2.872	-2.729	-2.729	-2.729	-2.729
Regionaal archief en erfgoedcentrum	-189	-182	-187	-187	-187	-187

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Monumenten en erfgoed	-61	-1	-1	-1	-1	-1
Archeologie	-129	-223	-258	-258	-258	-258
Kunst en Cultuur	-567	-176	0	0	0	0
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-40	-13	-13	-13	-13	-13
Grondstoffen	-6.342	-6.682	-6.893	-6.899	-6.899	-6.899
Riolering	-4.923	-4.926	-7.564	-5.751	-5.090	-5.091
Milieu	-153	-112	-72	-72	-72	-72
Gedenkparken	-349	-382	-393	-393	-393	-393
Energietransitie	-617	-1.095	-762	-762	-762	-762
Ruimtelijke ontwikkeling	-116	-53	-54	-54	-54	-54
Wonen	-5.015	-1.879	-1.921	-1.921	-1.921	-1.921
Grondzaken	-9.812	-6.574	-5.567	-1.845	-182	0
Totaal Baten	-34.624	-28.256	-29.789	-24.258	-21.934	-21.754
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	20.370	19.041	24.911	20.610	21.239	21.292
Onttrekkingen						
Wegen	-153	-552	-623	-729	-722	-766
Mobiliteit	-42	-6	-24	-23	-23	-17
Havens en kaden	-1.316	0	-837	0	0	0
Gemeentelijke panden en gronden	-932	-435	-151	-151	-151	-150
Monumenten en erfgoed	-464	-19	-28	-28	-27	-27
Archeologie	-71	-41	-24	-12	-12	-21
Kunst en Cultuur	-363	-17	0	0	0	0
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-105	0	0	0	0	0
Milieu	-154	0	0	0	0	0
Gedenkparken	-4	-15	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Energietransitie	-56	-2.500	-2.500	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.430	0	0	0	0	0
Wonen	-40	-80	-70	-15	0	0
Grondzaken	-572	-111	-27	-26	-26	-26
Totaal Onttrekkingen	-5.702	-3.775	-4.283	-984	-961	-1.007
Storting						
Wegen	465	565	565	565	565	565
Mobiliteit	500	500	500	500	500	500
Gemeentelijke panden en gronden	285	317	127	127	127	127
Archeologie	6	6	6	6	6	6
Kunst en Cultuur	76	76	20	20	20	20
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	8	8	8	8	8	8
Milieu	3	3	3	3	3	3
Gedenkparken	22	22	22	22	22	22
Energietransitie	0	2.500	0	0	0	0
Wonen	2	2	2	2	2	2
Grondzaken	1.892	0	0	0	0	0
Totaal Storting	3.258	3.998	1.252	1.252	1.252	1.252
Mutaties reserves	-2.444	223	-3.031	268	291	245
Gerealiseerd resultaat	17.926	19.264	21.881	20.878	21.530	21.537

Werken en leren

Werken en leren: Ambitie

Ambitie

Ondernemers staan voor uitdagingen. De toekomst is onzeker. Grondstoftekorten, personeelstekorten, problemen in wereldwijde distributieketens, sterk gestegen kosten als gevolg van

inflatie, stikstofproblematiek, energietransitie en in een aantal sectoren een sterk gestegen schuldenlast maken duidelijk dat er op veel plekken knelpunten zullen ontstaan. Daar komt de druk op ruimte bij, waarbij o.a. vanuit wonen, klimaatadaptatie en energietransitie claims op bedrijventerreinen worden gelegd.

Dit vraagt om twee sporen: een gezamenlijke stabiele koers inzetten om samen complexe grote opgaven op te pakken die een lange adem vragen en aan de andere kant flexibel de problemen van nu oppakken. Dit organiseren we in de periode 2022-2026.

In de eerste helft van 2025 wordt de sociaal-economische visie ter besluitvorming aangeboden aan de raad die de koersvastheid moet borgen. Een visie die we samen ontwikkelen met bedrijven en organisaties. Een visie waarin we duidelijk maken hoe we in de gemeente Zutphen een aantrekkelijk en onderscheidend werk- en leerklimaat kunnen maken dat goed aansluit op de wensen en behoeften van inwoners, bedrijven en scholen, nu en in de toekomst.

De actuele problemen pakken we o.a. op door structurele samenwerking op te zetten met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen. Deze samenwerking werken we uit op basis van de kaders uit en gekozen scenario's uit de sociaal-economische visie en de gebiedsvisie de Mars.

Werkgelegenheid is voor inwoners, bedrijven en onderwijsorganisaties relevant. Het belang om daarin samen te werken neemt alleen maar toe. Ondernemers hebben praktisch en theoretisch opgeleide medewerkers nodig en innovatieve ideeën. Scholen hebben behoefte aan goede input van bedrijven voor de ontwikkeling en actualisatie van lesprogramma's maar ook plekken waar leerlingen praktijkervaring kunnen opdoen. Inwoners zoeken een passende baan of dagbesteding waarin ze hun talenten kunnen benutten en ontwikkelen.

In de gemeente Zutphen zetten we als gemeentelijke organisatie de komende jaren in op intensievere en effectievere samenwerking. Ook besteden we veel aandacht aan het organiseren van passende randvoorwaarden om werken en leren toegankelijk te krijgen voor alle inwoners. GelreWerkt! speelt hierin een belangrijke rol. Dat doen we samen met onze partners in de Regio Stedendriehoek en de arbeidsmarktregio Regio Veluwe Stedendriehoek. Samen met deze partners ontwikkelen we een regionaal werkbedrijf.

Het stimuleren van inclusiviteit in het onderwijs en de ontwikkeling van integrale kindcentra spelen een belangrijke rol. We streven daarbij naar een goede school in elke wijk. Dit zijn instrumenten om de algemene ontwikkeling en kansengelijkheid van kinderen te bevorderen.

Volgen van de ontwikkelingen

In de begroting hebben we de aangenomen moties en amendementen verwerkt.

Om de ontwikkelingen te kunnen volgen werken we met vier indicatoren voor het programma Werken en Leren meten. We monitoren om te zien of de inzet het gewenste effect heeft.

Doel: Stabiliseren en versterken sociaal-economische structuur gemeente Zutphen door beter benutten beschikbare ruimte bedrijventerreinen en goede dienstverlening aan ondernemers.

- We monitoren de ontwikkeling van het ruimtegebruik en van de arbeidsintensiteit.
- We onderzoeken de ervaring van de ondernemers met onze dienstverlening.

Doel: Meer inwoners via passend en levenslang onderwijs vitaal houden op arbeidsmarkt

- Aantal deelnemers dat zich aanmeldt voor een leer-werk traject via GelreWerkt!.

Doel: Meer jongeren die met een startkwalificatie van school komen.

- Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Product 320 Economie

Doelen

31110100 - We streven naar aantrekkelijke en goed georganiseerde markten

We streven naar goed georganiseerde markten, met een gevarieerd en kwalitatief goed aanbod, dat aantrekkelijk is voor bezoekers.

Inzet

31110101 - Kwalitatief goed en gevarieerd aanbod

Nieuwe kandidaten voor de markt worden beoordeeld op :

- toevoeging aan het marktassortiment;
- uitstraling van de uitstalling;

31110102 - Aandacht voor organisatie en randvoorwaarden

Er vindt drie keer per week een markt plaats: woensdag in Warnsveld, donderdag en zaterdag in Zutphen.

De marktmeester houdt toezicht op naleving van de voorschriften voor een ordentelijk verloop van de markt.

Doelen

32010100 - We versterken de sociaal-economische structuur in Zutphen

- We versterken de sociaal-economische structuur van de gemeente Zutphen, waarbij we toewerken naar optimale synergie tussen plannen van Zutphense organisaties en bedrijven en de gemeentelijke opgaven.

Inzet

32010101 - Aanscherpen economisch profiel via Sociaal-Economische visie

De sociaal-economische visie geeft een stabiele economische koers en wordt in 2025 vastgesteld. De visie geeft een goede basis om om meer samenhang en samenwerking te organiseren tussen bedrijven/organisaties, inwoners, onderwijsinstellingen en overheden.

We starten na vaststelling van de sociaal-economische visie met de ontwikkeling van de uitvoeringsagenda. Zo kunnen we concrete stappen maken.

32010102 - Regiodeal benutten om ontwikkelingen en samenwerking aan te jagen

In de laatste maanden van 2024 wordt gewerkt aan nieuwe regiodeals met organisaties in Regio Stedendriehoek. Indien de aanvragen gehonoreerd worden is dit een mooie stap in de realisatie van meer publiek-private samenwerking.

32010103 - Opzetten structurele samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs

We gaan werken met integraal accountmanagement om de samenwerking met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties te verbeteren rond maatschappelijke opgaven. De sociaal-economische visie geeft hierbij richting aan de prioriteiten.

Vooruitlopend op de vaststelling van de visie faciliteren we lopende samenwerkingsverbanden zoals de doorontwikkeling van de Techniekfabriek. We ondersteunen hen o.a. bij het werken aan een toekomstbestendig gezond bedrijfsmodel dat niet afhankelijk is van subsidies.

32010104 - Onderzoek invulling Zutphen pas

Met een Zutphen pas kunnen inwoners korting krijgen bij bedrijven in Zutphen. De pas kan ook ingezet worden om geld beschikbaar te stellen aan inwoners met een laag inkomen.

Doelen

32010200 - We hebben een aantrekkelijk vestigingsklimaat

Het ondernemersklimaat in de gemeente Zutphen is aantrekkelijk en effectief en efficiënt georganiseerd. We pakken tijdig en adequaat zaken op die spelen bij ondernemers en organisaties en communiceren zorgvuldig.

Inzet

32010201 - Verbeteren dienstverlening ondernemers

Om de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren wordt gemeentebreed gewerkt aan het verbeteren van werkprocessen en onderlinge samenwerking.

Voor 2025 ligt de focus op het initiatievenproces, communicatie naar bedrijven en het stroomlijnen van de samenwerking rond vraagstukken op de bedrijventerreinen en in de binnenstad.

32010202 - Accountmanagement invoeren binnen gehele organisatie inclusief GelreWerkt!

Via integraal accountmanagement pakken we gestructureerd vragen op vanuit bedrijven, maar ook gemeentelijke vraagstukken die groepen bedrijven raken. Een speciale accountmanager zorg speelt in op ontwikkelingen in de zorgsector.

32010203 - Aanscherpen opdracht Stichting Parkmanagement Zutphen

We streven naar een met de binnenstad vergelijkbare organisatiekracht. De opdracht voor parkmanagement vullen we daarom aan, zodat deze goed aansluit op de ambities uit de sociaal-economische visie.

32010204 - Verbeteren informatievoorziening richting ondernemers

De gemeentelijke dienstverleningsvisie en de speerpunten uit de sociaal-economische visie gebruiken we voor het verbeteren van de dienstverlening en informatievoorziening aan ondernemers. De accountmanagers leveren hier ook een actieve bijdrage aan.

32010205 - Monitoring knelpunten

We doen 3x per jaar onderzoek naar knelpunten bij de Zutphense bedrijven en organisaties, zodat we deze gericht en snel kunnen oppakken.

32010206 - Ontwikkeling Smart Energy Hubs op bedrijventerreinen

We willen bedrijven op bedrijventerreinen nu en in de toekomst van voldoende energie kunnen voorzien. Daarom werken we aan de volgende stap van de smart grid op bedrijventerrein de Mars. Ook voor de Revelhorst onderzoeken we hoe we knelpunten kunnen oplossen. Verdere toelichting staat bij product 725 Energietransitie.

32010207 - Actualiseren beleid aansluitend op de ambities

Met als basis de omgevingsvisie en sociaal-economische visie wordt gewerkt langs twee sporen: het actualiseren van daaraan gekoppeld beleid en het verder uitwerken van beide visies. Voor 2025 gaat het om het opstellen van de horecavisie en het evenementenbeleid. Daarnaast wordt de uitvoeringsagenda gemaakt voor de sociaal-economische visie.

Doelen

32010300 - We zorgen voor voldoende ruimte voor bedrijven, nu en in de toekomst

Er is voldoende ruimte beschikbaar voor onze bedrijven, niet alleen nu, maar ook in de toekomst. We verwachten een ruimtebehoefte van 35-50 hectare op de bedrijventerreinen tot 2040.

Inzet

32010301 - Lobby traject

Om onze bedrijventerreinen toekomstbestendig te kunnen maken hebben we ondersteuning en geld nodig. Daarom werken we o.a. nauw samen met andere overheden, zoals de Regio Stedendriehoek, provincie en Rijk.

Hierbij ligt de focus in 2025 op kansen vanuit

- de verstedelijkingsambitie van Regio Stedendriehoek en het rijk
- de verduurzamingsambities in het Rijksprogramma Werklocaties
- de ambities van het Ministerie van Economische Zaken rond ondersteuning van het MKB

32010302 - Vastleggen in visies en afspraken met regio en provincie

In 2025 wordt het nieuwe Regionaal Plan Werklocaties vastgesteld. Hierin maken we afspraken met provincie en Regio Stedendriehoek om genoeg ruimte te hebben voor bedrijven in Zutphen en de regio.

32010303 - Ontwikkeling Gebiedsvisie De Mars

Na vaststelling van de omgevingsvisie en de sociaal-economische visie stellen we de gebiedsvisie de Mars vast. Deze visie geeft aan hoe we de ruimte op de Mars zo goed mogelijk kunnen gebruiken en toekomstbestendig maken.

Product 421 Onderwijshuisvesting

Doelen

34210100 - We streven naar een sterke, toekomstbestendige en duurzame school in iedere wijk

Schoolbesturen en gemeente hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor toekomstbestendige en duurzame onderwijshuisvesting. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het Integraal huisvestingsplan (IHP). Belangrijk doel is een goede spreiding van de kindcentra- en onderwijsvoorzieningen per wijk.

Inzet

34210101 - Uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Het Integraal huisvestingsplan (IHP) is in 2024 door de raad vastgesteld. We streven naar een sterke basisschool in iedere wijk, bij voorkeur een integraal kindcentrum, met toekomstbestendige en duurzame gebouwen. Het plan bevat een toekomstvisie en een planning. Twee keer per jaar houden we een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen om de ontwikkelagenda en planning te bespreken.

In 2025 is er een concrete ontwikkelagenda en starten we met uitvoering van het IHP, namelijk: de nieuwbouw van het Kind Expertise Centrum Keucheniusstraat (KEC) (SBO Het Mozaïek en SO Anne Flokstra), een dependance voor De Zonnewende, de nieuwbouw van De Waaier en De Parel op één plek in het Waterkwartier en het samengaan van De Flief en de Prins Clausschool in de Zuidwijken.

We gaan een onderzoek doen naar verduurzaming van scholen en 'frisse scholen', met een laag energieverbruik en een gezond binnenmilieu.

Doelen

34210200 - We bieden vluchtelingen en andere nieuwkomers een passende leeromgeving aan

We zijn samen met de regiogemeenten en het onderwijs verantwoordelijk voor het bieden van voldoende en adequate mogelijkheden voor het leren van de Nederlandse taal. Het aantal deelnemers hangt af van de instroom.

Inzet

34210201 - Taalschakelklas (6-13 jaar) en Internationale Schakelklas (ISK 12-18 jaar)

De taalschakelklas is een aparte klas, gekoppeld aan een reguliere school, waar kinderen van 6 tot en met 13 jaar die de Nederlandse taal niet of zeer beperkt beheersen tijdelijk intensief (taal)onderwijs volgen. De inzet is met een convenant tot en met 2027 verlengd en qua hoeveelheid klassen uitgebreid. De internationale taalschakelklas (ISK) Zutphen is voor anderstalige kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar en verblijft sinds voorjaar 2024 op één locatie.

We volgen de landelijke en regionale ontwikkelingen om op basis van de instroom de inrichting en kwaliteit van het onderwijs te bepalen.

Product 422 Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid

Doelen

34220100 - Elk kind kan naar een voorschoolse voorziening ter voorbereiding op de basisschool. Dit bevordert de algemene ontwikkeling en kansengelijkheid van kinderen

We willen dat alle kinderen worden gezien, meedoen en gelijke kansen krijgen. Dat stimuleren we door het versterken van het opvoedkundig klimaat, voor- en vroegschoolse educatie en door toezicht op de kwaliteit van de kinderopvangvoorzieningen.

Inzet

34220101 - Versterken pedagogisch klimaat

We herijken het Beleidsplan Jeugd in 2025, met extra aandacht voor het versterken van het pedagogische samenleving. We versterken het opvoedkundig klimaat waarbij het brede netwerk rondom de kinderen, bestaande uit formele en informele (mede)opvoeders, betrokken is. Samen zorgen we voor een optimale ontwikkeling. We willen dat alle kinderen worden gezien, meedoen en gelijke kansen krijgen. We stimuleren ontmoeting, eigen regie en samen opvoeden. Daarvoor maken we in 2025 samen met onze partners en vanuit een gezamenlijke visie een plan van aanpak.

34220102 - Voor- en vroegschoolse educatie

Jonge kinderen met een (dreigende) (taal)achterstand krijgen de kans om door intensieve voorschoolse educatie zich verder te ontwikkelen. We financieren dit vanuit het onderwijsachterstandenbeleid. We maken afspraken over een doorgaande lijn naar het primair onderwijs. Dit is onderdeel van de beleidsnotitie 'het jonge kind' die we in 2025 opstellen.

34220103 - Toezicht en handhaving kinderopvangvoorzieningen

Samen met de GGD NOG zorgen we voor goede inspecties en toezicht op de kinderopvang. We willen onze A-status behouden.

34220104 - Peutermonitor

We gebruiken de peutermonitor om het aantal kinderen dat deelneemt aan kinderopvang voorzieningen te meten.

Doelen

34220200 - We streven naar een doorgaande lijn tussen kinderopvang, basisschool, voortgezet onderwijs en het MBO

Met een soepele overgang van alle vormen van voor-en vroegschoolse educatie en kinderopvang naar het primair onderwijs worden kinderen beter ondersteund en voorkomen we onderwijsachterstanden.

Inzet

34220201 - Beleid 'het jonge kind'

We werken aan betere ondersteuning en gelijke kansen voor jonge kinderen van kinderopvang tot basisonderwijs. Dit betreft voor- en vroegschoolse educatie, peuteropvang, BSO+, sociaal medische indicatie en integrale kindcentra als één samenhangend pakket. Ouderbetrokkenheid is hierbij een belangrijk thema. Daarvoor maken we een beleidsnotitie en een ontwikkelagenda. Vervolgens passen we de verordening en beleidsregels aan.

34220202 - Lokaal educatieve agenda (LEA)

Een LEA is een instrument voor het maken van gezamenlijke afspraken tussen diverse partners. We geven in 2025 een LEA primair onderwijs (PO) vorm samen met de kinderopvangorganisaties, bibliotheek, primair onderwijs en het samenwerkingsverband PO.

De LEA voorgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO) stellen we op met de middelbare scholen, het MBO en het samenwerkingsverband VO. Daarbij zetten we ook in op schoolaanwezigheid.

Doelen

34220300 - Het percentage laaggeletterden moet omlaag om kansengelijkheid te bevorderen

We versterken de geletterdheid van jong & oud in de Gemeente Zutphen, zodat hun kansen op het gebied van onderwijs, werk, (financiële) bestaanszekerheid en gezondheid worden vergroot. In Zutphen is ongeveer 15 procent van de volwassen inwoners laaggeletterd, tegenover een landelijk percentage van 12 procent. Het percentage onderwijsachterstand bij peuters is 19% in Zutphen ten opzichte van 15% landelijk. Met onze aanpak willen we de percentages omlaag brengen.

Inzet

34220301 - Implementeren Zutphense aanpak geletterdheid (ZAG)

We implementeren de Zutphense aanpak geletterdheid voor 0 tot 100 jaar. Dit is een integrale aanpak met actielijnen gericht op het bevorderen van geletterdheid en leesplezier maar ook een stevige aanpak rondom dyslexie. We doen dit samen met onze partners.

Doelen

34220400 - We willen voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid voorkomen

Met een preventieve aanpak bevorderen we schoolaanwezigheid en voorkomen we uitval. Jongeren zonder startkwalificatie begeleiden we via het Doorstroompunt naar een passende opleiding of naar werk.

Inzet

34220401 - Uitvoering Leerplichtwet met nadruk op preventie en schoolaanwezigheid

We willen alle leerlingen (in een kwetsbare situatie) in beeld hebben, op school of daarbuiten. We stimuleren schoolaanwezigheid door samen met de Samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO het protocol schoolaanwezigheid vorm te geven. Ook stellen we de koers van het Samenwerkingsverband passend onderwijs samen vast. Dit geeft richting en duiding aan rol en taken in het grijze gebied tussen onderwijs en jeugdhulp. Team leerplicht maakt een plan om door een preventieve aanpak schoolaanwezigheid te bevorderen.

34220402 - Doorstroompunt voor begeleiding naar werk of opleiding

Alle jongeren zonder een startkwalificatie moeten in beeld zijn bij de gemeente. In 2025 gaat de leeftijd hiervoor omhoog van 23 naar 27 jaar. We begeleiden jongeren om terug naar school te gaan

of bij het zoeken van een baan. We versterken de samenwerking met Gelrewerkt! om de aansluiting bij de arbeidsmarkt te verbeteren. We monitoren het aantal jongeren met een startkwalificatie.

Product 562 Toerisme en recreatie

Doelen

35620100 - We realiseren een passende groei van de toeristische sector, zowel in onze historische binnenstad als in Warnsveld, De Hoven en het buitengebied

1. We zetten in op het aantrekkelijk maken en verder uitbouwen van onze belangrijkste toeristisch-recreatieve trekpleisters: binnenstad (funshopping, horeca en cultuurhistorie); evenementen (verdere professionalisering en spreiding over gehele gemeente).
2. We streven naar groei van zowel kwaliteitsbezoekers, gemiddelde uitgaven per bezoeker als verlenging van de verblijfsduur. De versterking van ons overnachtingsaanbod is daarbij heel belangrijk.
3. Zutphen laat zich zien als Hanzestad en we bouwen voort op het succes van het Hanzejaar in 2023 en het Hanzeverhaal.

Inzet

35620101 - Verhoging uitgaven door versterken overnachtingsaanbod

We zetten in op uitbreiding van overnachtingsmogelijkheden in de gemeente Zutphen om de gemiddelde verblijfsduur en uitgaven substantieel te verhogen.

35620102 - Verlenging verblijfsduur via ontwikkeling aanbod

We blijven mogelijkheden zoeken voor verlenging van de verblijfsduur door versterking van ons toeristisch aanbod rond het Hanzeverleden en waterrecreatie.

We vinden het belangrijk om het aantal toeristische routes tussen de gemeente Zutphen en de omliggende gemeenten te vergroten. Voor 2025 zetten we in op aansluiting op de Liberation Route. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op bestaande wandel- en fietsroutes vanuit zowel de Achterhoek als de Veluwe.

35620103 - Aanscherpen afspraken met Stichting Binnenstadmanagement Zutphen en Stichting Zutphen Promotie

We gaan door met onze samenwerking met onze belangrijkste toeristische lokale partners Stichting Zutphen Promotie en Stichting Binnenstadsmanagement Zutphen.

Na een evaluatie vernieuwen we met beide stichtingen de afspraken voor de periode 2025 tot en met 2028. Daarbij ontwikkelen we samen prestatie-indicatoren om te toetsen of we op koers zitten om de gezamenlijke doelen voor de gemeente Zutphen waar te maken.

Financiering van beide stichtingen loopt via Stichting Ondernemersfonds Binnenstad Zutphen (SOBZ). We zetten in op een duurzame financiële basis voor de SOBZ voor 2025 en verder. Daarvoor analyseren we de behoeften, betrekken belanghebbenden en onderzoeken we financieringsmodellen. Vervolgens werken we toe naar een passende juridische en bestuurlijke structuur inclusief prestatieafspraken.

35620104 - Versterken promotie, o.a. rond cultuuraanbod en aanbod buiten binnenstad

In de komende jaren willen we investeren in het versterken van evenementen en promotionele activiteiten. Dit verwerken we in de nieuwe meerjarige afspraken met Stichting Zutphen Promotie voor 2025 t/m 2028. De promotie van het cultuuraanbod binnen de gemeente krijgt extra aandacht. Daarbij wordt samengewerkt tussen de Stichting en onze culturele basisinstellingen.

De marketing en promotie van het erfgoed themajaar van 2025 wordt door de Stichting Zutphen Promotie opgepakt in samenwerking met het Erfgoedcentrum.

Ook blijven we samenwerken met onze belangrijkste regionale partners Stichting Achterhoek Toerisme (StAT) en Hanzesteden Marketing. Daarvoor maken we nieuwe meerjarige afspraken met StAT om aan te sluiten op de Vrijetijdsagenda 2025 t/m 2028.

Doelen

35620200 - Kwaliteit retail en horeca in balans met kwaliteit historische binnenstad

We willen dat het winkelgebied inclusief de horeca en verblijfsfunctie zich verder ontwikkelt richting kwaliteitsbezoek. Zo kunnen we groeien in bezoekersaantallen in balans met levendigheid en leefbaarheid. Ook zetten we ons in om onze monumentale binnenstad gastvrij en toegankelijker te maken voor mensen met een beperking.

Inzet

35620201 - Ontwikkelen horecavisie

In 2025 stellen we een nieuwe Horecavisie 2025-2028 op. We betrekken daarbij in een participatief proces de belangrijkste betrokken partijen waaronder onze inwoners, bewoners van de binnenstad, bezoekers en horecaondernemers.

Doelen

35620300 - We bouwen het aanbod van evenementen uit, in een goede balans van leefbaar-levendig

Samen met Stichting Zutphen Promotie zetten we in op verdere professionalisering van evenementen.

Daarbij zetten we in op een kwalitatief nog aantrekkelijker evenementenaanbod dat past bij Zutphen. Ook willen we evenementen zoveel mogelijk spreiden over de gehele gemeente.

Inzet

35620301 - Spreiding evenementen in tijd en ruimte

We blijven evenementenorganisatoren stimuleren om hun evenement zoveel mogelijk te spreiden over de hele gemeente; naast het centrum ook onder andere Warnsveld, De Hoven en ons buitengebied. Wij doen dit via het Evenemententeam en Stichting Zutphen Promotie.

35620302 - Aanpassen criteria Subsidieregeling Eventementen en Festivals 2019

In 2025 scherpen we de beleidsregels in ons Evenementenbeleid aan. Daarna starten we met het eventueel aanpassen van de *Subsidieregeling Evenementen en Festivals 2019*.

Doelen

35620400 - We dragen zorg voor de kwaliteit van onze binnenstad, zowel nu als bij ontwikkeling

Het programma Binnenstad 2024 – 2026 is gericht op een duurzaam aantrekkelijke en vitale binnenstad. Een binnenstad

1. Waar de historie van de binnenstad wordt gezien en benut als een kwaliteit
2. Waar klimaat en natuur belangrijke speerpunten zijn en
3. Die autoluw is

Daarom werken we samen met de bewoners, ondernemers en bezoekers aan een autoluwe, bereikbare groene binnenstad.

35620401 - Uitgave van jaarlijks trendrapport als basis voor aanpassing ambities

Vanaf 2025 stellen we jaarlijks een trendrapport op waarin we de ontwikkelingen beschrijven die we zien voor de binnenstad:

- Hoe is het met het vestigingsklimaat gesteld?
- Hoe ervaren bezoekers de binnenstad?
- Welke ontwikkelingen zien we op het gebied van winkelen en recreatie in de binnenstad?
- Hoe staat het met de bezoekersaantallen? Zien we een stijging of daling?

Het trendrapport dient om beleid en activiteiten aan te kunnen passen naar de nieuwe ontwikkelingen.

35620402 - Bewaken samenhang van programma's en projecten die de binnenstad raken

- We formeren vanuit de verschillende beleidsthema's een kernteam Binnenstad. Het kernteam brengt ontwikkelingen die ze zien in hun vakgebied in bij het programma Binnenstad
- Het programma Binnenstad voedt de verschillende beleidsthema's met wensen en suggesties vanuit de verschillende belanghebbende in de binnenstad. Wij gebruiken daarbij ook de trends uit het jaarlijkse trendrapport

35620403 - Ontwikkelen productenboek voor uniform materiaalgebruik in de binnenstad

In samenwerking met inwoners, ondernemers en stakeholders uit de binnenstad werken we aan een productenboek dat zorgt voor uniform straatmeubilair, verlichting en inrichting publieke ruimte wat zorgt voor een aantrekkelijk straatbeeld. We leveren het productenboek op in 2025.

35620404 - Versterken samenwerking met vastgoedpartijen gericht op gezamenlijke investeringen

- We hebben regulier overleg met de vastgoedeigenaren in de binnenstad
- We gaan leegstand tegen en stimuleren wonen boven winkels

35620500 - Onze binnenstad wordt klimaatadaptief

Hittestress, extreme wateroverlast en droogte vragen om maatregelen om de binnenstad klimaatadaptief te maken. Vanuit verschillende beleidsterreinen wordt hieraan gewerkt. In de programmatekst staan de hoofdlijnen die vanuit het programma worden opgepakt. Meer details staan bij het betreffende beleidsterrein in programma 2.

Inzet

35620501 - Plan klimaatadaptieve binnenstad

We starten met de vergroening van de binnenstad en hebben daarbij extra aandacht voor de verborgen pleintjes.

35620502 - Benutten kansen herinrichting openbare ruimte

We zoeken actief naar partners en middelen om de herinrichting van de openbare ruimte mogelijk te maken. We denken daarbij aan subsidies en kennis van provincie en rijk.

35620503 - Samenwerken met particuliere eigenaren

We werken standaard samen met bewoners, ondernemers en de verschillende stakeholders die wonen, werken of vanuit belangen aanwezig zijn in de binnenstad.

Doelen

35620600 - We realiseren een autoluwe binnenstad

De visie mobiliteit in de binnenstad (2018) is de basis voor de ontwikkeling van de autoluwe binnenstad. Het verkeerscirculatieplan en de parkeernota bouwen hier op voort. We betrekken ondernemers, inwoners en bezoekers van de binnenstad bij de planvorming en uitwerking.

Inzet

35620601 - Verkeerscirculatieplan en parkeerplan

Na vaststelling van het verkeerscirculatieplan en de parkeernota beginnen we in 2025 met de uitwerking van de plannen. We beginnen aan de zuidzijde van het centrum. We betrekken ondernemers en inwoners actief bij de uitwerking. We zorgen zo voor een goed woon- en vestigingsklimaat.

35620602 - Onderzoek haalbaarheid (tijdelijke) fietsenstalling oost-ingang

We onderzoeken op welke wijze de gemeente een fietsenstalling kan realiseren aan de oost-ingang van de binnenstad.

35620603 - Onderzoek naar dynamisch verwijssysteem

We inventariseren in bijeenkomsten met inwoners, ondernemers en bezoekers van de binnenstad hoe we een dynamisch verwijssysteem vorm zouden kunnen geven.

35620604 - Onderzoek verbeteren toegankelijkheid voor mensen met beperking

Toegankelijkheid van de binnenstad is belangrijk. In bijeenkomsten onderzoeken we hoe we de toegankelijkheid van de binnenstad kunnen verbeteren. We betrekken de VN Ambassadeurs, de Stichting voor Toegang en de Brede Adviesraad Sociaal Domein hier actief bij.

35620605 - Plan bevoorrading bedrijven en duurzaam opgezette stadsdistributie

We werken een plan uit voor duurzame stadsdistributie voor de binnenstad van Zutphen in aanloop naar het autoluw maken. Dit doen wij samen met ondernemers en bewoners in de binnenstad.

Product 600 Participatie werk

Doelen

36000100 - We streven naar een lokale en regionale inclusieve arbeidsmarkt waarin voor iedereen een zinvolle en passende werkplek beschikbaar is

We werken lokaal en regionaal samen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar te brengen. We begrijpen wat inwoners echt nodig hebben om te participeren. De principes vanuit het project Inwoner in beeld zijn daarbij leidend. Dit betreft een werkwijze die uitgaat van de menselijke maat en waarbij de begrippen vertrouwen, bestaanszekerheid en gelijkwaardigheid centraal staan (zie product 610)

Inzet

36000101 - Re-integratiebeleid

Opstellen van een re-integratiebeleid dat is gebaseerd op de uitgangspunten van Inwoner in Beeld.

36000102 - Deelname Arbeidsmarktregio

Actieve deelname aan de Arbeidsmarktregio VeluweStedendriehoek voor de vormgeving van dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden.

Doelen

36000200 - We voorzien in zinvolle, passende en lonende arbeid voor inwoners waarbij zij minimaal in staat zijn om in hun levensonderhoud te voorzien

Het aantal inwoners dat een uitkering van de gemeente ontvangt neemt toe. Veel mensen vinden snel werk, voor anderen is dat lastiger. Ook hier staan de principes van inwoner in beeld centraal (zie product 610).

Inzet

36000201 - Samenwerking op organisatie- en casusniveau

We ondersteunen inwoners om een baan te vinden en begeleiden hen daarin. Waar passend en nodig zetten we loonkostensubsidie in. Vanwege de groeiende vraag naar begeleiding en de principes van Inwoner in beeld willen we ons reïntegratiebeleid herijken.

We gaan samen met onze partners onderzoeken of en hoe we het Zutphens Ontwikkelnetwerk (ZON) verder kunnen ontwikkelen. We willen de samenwerking binnen het netwerk versterken, zowel op organisatieniveau (om innovatie te bevorderen) als op het niveau van de inwoner (via casusoverleg).

Doelen

36000300 - We zorgen voor een soepele overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt

Sommige schoolverlaters hebben ondersteuning nodig bij het vinden van werk. Dit betreft onder andere jongeren zonder startkwalificatie. We zien ook meer thuiswonende jongeren uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs en het Praktijkonderwijs die geen uitkering aanvragen maar wel hulp willen bij het vinden en behouden van werk. We willen deze jongeren in beeld hebben en samen met hen zoeken naar een passende (vervolg) opleiding en/of werk.

Inzet

36000301 - Aanpak voor jongeren

Samen met het onderwijs, het doorstroompunt en andere betrokken organisaties ontwikkelen we een aanpak voor jongeren om hen te begeleiden naar een opleiding en/of werk. Dit betreft de jongeren die vallen onder de verantwoordelijkheid van GelreWerkt! (onder andere jongeren vanuit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) en/of het doorstroompunt (voortijdig schoolverlaters).

36000302 - Begeleiding door GelreWerkt!

Vanaf 2025 monitoren we het aantal jongeren tot 27 jaar dat zich aanmeldt voor een leer-werk traject via GelreWerkt!. Indicator is het aantal jongeren, uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden, dat wordt begeleid door GelreWerkt!.

Product 640 Gelrewerk

Doelen

36400100 - We bieden faciliteiten en ondersteuning die de inwoner in staat stelt passend, zinvol en lonend (on)betaald werk te verkrijgen en te behouden

Het aantal inwoners dat een beroep doet op de gemeente Zutphen voor ondersteuning bij het vinden van werk neemt toe.

Inzet

36400101 - Re-integratiebeleid

We stellen een re-integratiebeleid op dat is gebaseerd op de uitgangspunten van Inwoner in Beeld (zie product 610).

36400102 - Doorstroom naar (on)betaalde arbeid

We versoepelen de doorstroom van dagbesteding naar (on)betaalde arbeid in samenwerking met team Welzijn en de betrokken uitvoeringsorganisaties.

36400103 - (On)betaalde werkplekken

We zorgen dat er voor iedereen een plek is in de vorm van werk, vrijwilligerswerk of dagbesteding. Vanaf 2025 monitoren we het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat vrijwilligerswerk of betaald werk doet. Indicator is het aantal betaalde en onbetaalde werkplekken waarbij de inwoner begeleid wordt door een medewerker van GelreWerkt!.

36400104 - Pilot datagestueerd werken

We starten met het monitoren van de ontwikkeling van de inwoners die gebruik maken van meedoen regelingen en de inzet van GelreWerkt! en haar partners.

36400105 - Ervaren dienstverlening

We monitoren hoe onze inwoners onze dienstverlening ervaren, die gericht is op alle activiteiten voor loopbaanontwikkeling en bestaanszekerheid. We vergelijken de 0-meting van 2024 over onze dienstverlening met de meting van 2027.

Doelen

36400200 - We bieden passend, zinvol en lonend werk aan inwoners met een indicatie in het kader van de Wet sociale werkvoorziening en Beschut werk (art. 10b Pw)

Beschut werk betreft werk in een beschutte werkomgeving door Wsw-medewerkers en medewerkers op grond van de Participatiewet.

Inzet

36400201 - Wsw en Beschut Werk

We oriënteren ons op de toekomstige vormgeving van beschut werk in het kader van de Wsw en de Participatiewet.

Werken en leren: Wat mag het kosten?

Financiën werken en leren

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Straatmarkten	197	164	170	170	170	170
Economie	1.417	1.665	1.756	1.496	1.496	1.496
Onderwijshuisvesting	5.479	6.232	6.007	6.211	6.078	6.185
Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	4.164	3.690	3.656	3.656	3.656	3.656
Toerisme en recreatie	502	858	885	839	839	839
Participatie werk	4.715	4.007	4.246	4.246	4.246	4.246
Gelrewerkt!	10.412	12.177	12.419	12.769	12.769	12.739
Totaal Lasten	26.886	28.793	29.139	29.387	29.254	29.330
Baten						
Straatmarkten	-171	-166	-170	-170	-170	-170
Economie	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	-481	-538	-553	-553	-553	-553
Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	-2.007	-1.548	-1.587	-1.587	-1.587	-1.587
Toerisme en recreatie	-26	-19	-20	-20	-20	-20
Participatie werk	-2.024	-1.315	-1.352	-1.852	-1.852	-1.852
Gelrewerkt!	-1.366	-1.441	-1.511	-1.511	-1.511	-1.481
Totaal Baten	-6.075	-5.026	-5.193	-5.693	-5.693	-5.663
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	20.810	23.767	23.946	23.694	23.561	23.667
Onttrekkingen						
Onderwijshuisvesting	0	-559	-559	-655	-957	-1.063
Toerisme en recreatie	0	-50	0	0	0	0
Participatie werk	-307	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-307	-609	-559	-655	-957	-1.063
Storting						
Onderwijshuisvesting	359	395	395	395	395	595
Mutaties reserves	51	-214	-164	-260	-562	-468
Gerealiseerd resultaat	20.862	23.553	23.781	23.435	22.999	23.199

Zorgen en samenleven

Zorgen en samenleven: Ambitie

Ambitie

Inclusieve samenleving

De gemeente Zutphen is voor iedereen een veilige en gezonde plek om te wonen, te werken, te ondernemen, te sporten en naar school te gaan. Niemand wordt gediscrimineerd op grond van afkomst, huidskleur, seksualiteit, gender, leeftijd, geloof of het hebben van een beperking. We gaan uit van de kracht van onze inwoners en zetten in op een sterke inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Wij koesteren de dynamiek in de wijken, in de eigen netwerken van inwoners en andere partijen en in de gemeente als geheel. We streven naar kansengelijkheid en sociale samenhang in de wijken, waar mensen elkaar kennen, helpen en opzoeken. Onze focus ligt op preventie; het voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren. Daar waar het inwoners in hun netwerk, in de buurt of daarbuiten zelf niet lukt, ondersteunen wij. Onze grondhouding is werken vanuit de inwoner, integraal en gebiedsgericht. Elke wijk heeft z'n eigen dna en die verschillen omarmen en versterken we. Dat vraagt verschillende investeringen en manieren van faciliteren vanuit de gemeente.

De gemeente Zutphen is een fijne gemeente voor kinderen en jongeren om op te groeien, met ruimte om te spelen en elkaar te ontmoeten, ouders die elkaar helpen, goed onderwijs, een breed aanbod aan sport en cultuur. We zetten preventieve activiteiten en lichte jeugdhulp in voor kinderen met risicofactoren. Gespecialiseerde jeugdhulp zetten we in als het écht nodig is. We hebben aandacht voor een duurzaam en betaalbaar zorglandschap.

Hulp aan inwoners willen we zoveel mogelijk lokaal en dichtbij huis kunnen aanbieden. Een sterke sociale basis is daarvoor cruciaal. We gaan eenzaamheid tegen, bij ouderen, maar ook bij jongeren en/of mantelzorgers. De toenemende vergrijzing heeft onze aandacht. We spelen daarop in door 'zo lang mogelijk thuis wonen' mogelijk te maken met een aanbod aan dagbesteding, laagdrempelige ontmoetingsplekken en huishoudelijke zorg.

We werken preventief aan het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. Daar draagt ook ons sportbeleid aan bij.

Bestaanszekerheid vergroten

Het aantal huishoudens dat niet meer structureel kan rondkomen neemt toe in de gemeente Zutphen. Er is meer armoede en de bestaanszekerheid van onze inwoners staat onder druk. Als gemeente hebben we, in samenwerking met inwoners en maatschappelijke organisaties, een wettelijke en collectieve verantwoordelijkheid voor inwoners die ondersteuning nodig hebben om op de arbeidsmarkt en in de maatschappij te kunnen participeren.

De begrippen vertrouwen, gelijkwaardigheid en bestaanszekerheid staan centraal bij beleid en uitvoering. Vertrouwen van de overheid in de inwoners én inwoners die vertrouwen hebben in de overheid. De oplossingen en ideeën van de inwoner zijn voor ons leidend, niet de afzonderlijke wet- en regelgeving en systemen. Dit vraagt van ons dat we dingen anders durven doen en (meer) integraal werken.

Verbinden veiligheid, leefbaarheid en zorg

We streven ernaar om voor alle inwoners en bezoekers een veilige gemeente te zijn. We verkennen continu waar we de veiligheid en leefbaarheid kunnen verbeteren. We werken daarbij nauw samen met politie en justitie, omliggende gemeenten, organisaties en (horeca-)ondernemers.

Integrale opgave sociaal domein

De thema's die we in 2025 integraal, sociaal domein breed en met onze ketenpartners oppakken zijn:

Inwoner centraal in ons beleid

Belangrijke trends en ontwikkelingen in de Zutphense samenleving zijn de vergrijzing, de toename van inwoners die een beroep doen op een gemeentelijke inkomensregeling en de extra instroom van vluchtelingen. Ook wettelijk hebben we te maken met nieuwe ontwikkelingen zoals de landelijke Hervormingsagenda Jeugd, de Spreidingswet en de vernieuwde Participatiewet. We vinden het daarom belangrijk om met elkaar de leidende principes binnen het sociaal domein opnieuw vast te stellen. In een nota beschrijven we het doel van onze aanpak, waar we in geloven en hoe wij werken. De inwoner vormt daarbij, vanuit de begrippen 'vertrouwen', 'gelijkwaardigheid' en 'bestaanszekerheid', het vertrekpunt. De vraag 'Waarmee is de inwoner het beste geholpen?' staat voor ons centraal. Daarmee doen we recht aan de samenhang tussen de al lopende beleidslijnen. De nota vormt de basis voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein.

Versterken sociale cohesie en preventie

We stimuleren sociale cohesie en zetten in op preventie. Dat doen we door samen met onze partners door:

- **het versterken van het opvoedkundig klimaat.** Daarbij stimuleren we dat vragen over opvoeden en opgroeien door kinderen, jongeren en hun ouders sámen met kinderopvang, school en partners in de wijk worden opgelost. Dat doen we onder andere door het versterken van Team lichte jeugdhulp.
- **inspelen op de toenemende vergrijzing met een integrale aanpak.** Dit betreft bijvoorbeeld het inrichten van voorzieningen waardoor ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Zoals maatregelen gericht op gezondheid, dementie of eenzaamheid maar ook wonen en zorg, een toegankelijke woonomgeving en mobiliteit. Gezondheidsbevordering vanuit het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) draagt hieraan bij.
- **het bevorderen van actieve integratie van vluchtelingen.** We streven ernaar om te voldoen aan de wettelijke taakstellingen voor de opvang van vluchtelingen én bevorderen het integratieproces.
- **extra aandacht voor bestaanszekerheid.** In het bijzonder voor gezinnen die moeilijk rondkomen en voor inwoners met een uitkering en/of schulden. Maatwerk en persoonlijke aandacht zijn sleutelbegrippen in onze dienstverlening. Het project Inwoner in beeld staat hierbij centraal.
- **het uitvoeren van de integrale projecten** zoals de Regenboogagenda, de overgang van jeugdige naar jongvolwassene (18-/18+) en de Zutphense aanpak geletterdheid. Voor deze projecten hebben we in 2024 een visie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. Deze implementeren we.

Visie 'Sterke wijken en wijkgericht werken'

We willen een Zutphense samenleving zijn met een sterke sociale cohesie in vitale wijken en buurten, en een bijpassende sociale infrastructuur waar een ontmoetingsplek of buurthuis onderdeel van kan uitmaken. We zijn als gemeente, samen met onze partners, in de wijken dichtbij en laagdrempelig bereikbaar. Zo zorgen we ervoor dat onze inwoners de juiste zorg/hulp/steun krijgen. Op basis van de visie Sterke wijken (2024) maken we keuzes voor investeringen in de sociale infrastructuur.

Extra inzet op veiligheid

Veiligheid is een onderwerp dat steeds meer aandacht vraagt, zowel qua complexiteit als qua capaciteit voor onder andere handhaving. We zien dat de criminaliteits- en overlastcijfers in de afgelopen jaren zijn gestegen. Daar waar de klassieke criminaliteit daalt, stijgt de digitale criminaliteit. We zien ook een stijgende lijn als het gaat om zorg- en veiligheidsproblematiek en ondermijning. Met de uitvoering van het integrale Veiligheidsplan spelen we op deze vragen in. Ook werken we samen aan het landelijke programma 'Preventie met gezag'.

Volgen van de ontwikkelingen

We willen in het sociaal domein een aantal specifieke ontwikkelingen monitoren om te zien of de inzet het gewenste effect heeft. Daarvoor hebben we onderstaande indicatoren opgesteld.

Openbare orde en veiligheid

Doel: Verminderen van extreme (woon)overlast in kwetsbare buurten door intensivering van de aanpak. We zetten in op een individuele aanpak van de overlast waar we met behulp van persoonlijke-, private-, bestuurlijke- en strafrechtelijke middelen integraal werken.

- We monitoren de aanpak van extreme woonoverlast. We willen (in elk geval) 10 casussen op deze intensieve wijze aanpakken.
- We begeleiden en monitoren mensen die uit een gesloten instelling voor verwardheid, verslaving of criminaliteit, om zoveel mogelijk te voorkomen dat terugval in oud gedrag ontstaat).

Sport, bewegen en ontmoeten

Doel: We willen een gezonde leefstijl in samenhang met sport bevorderen

- We monitoren het aantal inwoners dat voldoet aan Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB): 150 minuten matig intensief bewegen per week.

Hulp en welzijn

Doel: Versterking van de sociale basis, preventie en de inrichting van laagdrempelige, wijkgerichte en kwalitatief goede voorzieningen ter voorkoming en vervanging van geïndiceerd maatwerk.

- We monitoren het aantal cliënten met een Wmo indicatie, gecorrigeerd met de instroom en uitstroom vanwege de vergrijzing en extramuralisering.
- We monitoren het aantal cliënten dat doorstroomt naar lichtere zorgvormen van begeleiding of uitstroomt (bijvoorbeeld naar Perspectief Zutphen of de formulierenbrigade).
- We onderzoeken de cliëntervaringen naar kwaliteit en bejegening met betrekking tot de geïndiceerde Wmo-zorg.

Bestaanszekerheid en meedoen

Doel: inwoners doen mee in de samenleving door vrijwilligerswerk, betaald werk of door andere (sociale) activiteiten.

- We monitoren het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat deelneemt aan sociale activiteiten.
- We monitoren het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat betaald werk doet of gaat doen.
- We monitoren hoe onze inwoners onze dienstverlening ervaren. Die gericht is op alle activiteiten met betrekking tot loopbaanontwikkeling en bestaanszekerheid.

Jeugd en jongeren

Doel: Minder kinderen met geïndiceerde jeugdhulp, door versterken van de pedagogische samenleving, preventie en uitbouwen en borgen Team lichte jeugdhulp.

- We monitoren de ontwikkeling van het aantal kinderen/jongeren met geïndiceerde jeugdhulp.
- We monitoren het aantal kinderen dat Onder Toezicht (OTS) is geplaatst.
- We onderzoeken de cliëntervaringen met zowel geïndiceerde jeugdhulp als team lichte jeugdhulp.

De amendementen en moties naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2024 hebben we in de tekst van programma 4 verwerkt.

Product 120 Brandweer

Doelen

41200100 - Regionaal werken we samen op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding

De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) is een gemeenschappelijke regeling van 22 gemeenten. We werken met elkaar samen aan publieke en fysieke veiligheid in de regio.

Inzet

41200101 - Samenwerking met de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)

- Het waarborgen van een veilige omgeving, zowel lokaal als regionaal.
- Gezamenlijke inspanningen voor integrale hulpverlening bij rampen en crisisbeheersing, met speciale aandacht voor onze kwetsbare historische binnenstad.
- Een actieve campagne over brandveiligheid en zelfredzaamheid.
- De bestuurlijke samenwerking tussen de GGD en de VNOG is onderwerp van gesprek.
- De weerbaarheid van onze inwoners zelf in het kader van klimatologische, pandemische en digitale (en militaire) risico's is een belangrijk punt van aandacht.

41200102 - Regionaal Beleidsplan en Regionaal Risicoprofiel voor de jaren 2025-2028 van de VNOG

Hiermee krijgen we een overzicht van de veiligheidsrisico's en de daarmee samenhangende vastgestelde beleidslijnen voor de komende vier jaar. Het beleidsplan bevat de speerpunten en ambities, waarmee de VNOG samen met haar partners werkt aan veiligheid.

Product 140 Openbare orde en veiligheid

Doelen

41400100 - Beperken van de criminaliteit en overlast in onze woonomgeving en bevorderen van het gevoel van veiligheid

We willen zowel de feitelijke veiligheid als het veiligheidsgevoel van de inwoners in Zutphen versterken.

Inzet

41400101 - Uitvoeren van het Integraal Veiligheidsplan 2024-2028

In het Integraal Veiligheidsplan 2024-2028 staan onze belangrijkste doelen en prioriteiten. We zijn actief bezig met de uitvoering hiervan op basis van het uitvoeringsplan 2025. De belangrijkste prioriteiten zijn: ondermijnende criminaliteit, zorg en veiligheid, digitale veiligheid. We monitoren de resultaten op deze prioriteiten en rapporteren aan de gemeenteraad.

41400102 - Opzetten vernieuwd onderzoek op naar Leefbaarheid en Veiligheid

We zetten een vernieuwd onderzoek op naar Leefbaarheid en Veiligheid in de gemeente Zutphen. Dit wordt gepresenteerd op de website 'Zutphen in Cijfers'. Zo krijgen we naast de objectieve cijfers ook onder andere een beeld van het veiligheidsgevoel van de inwoners.

41400103 - Evenementen vinden op een veilige manier plaats

We blijven in verbinding met de organisatoren van de lokale evenementen. Dat doen we door middel van onze jaarlijkse evenementenkalender en het actualiseren van de beleidsregels voor lokale evenementen.

41400104 - Uitvoeren van het handavingsuitvoeringsprogramma 2025 (HUP) Toezicht en Handhaving

Het handavingsuitvoeringsprogramma 2025 (HUP) Toezicht en Handhaving geeft inzicht in de handhavingstaken, de capaciteit en de gewenste resultaten. Met extra BOA capaciteit is de gemeente in staat de handhavingstaken beter uit te voeren ook tijdens uitgaansnachten en grotere evenementen. Die capaciteit draagt ook bij aan een verstrekte inzet op verdachte situaties aangaande ondermijnende activiteiten.

41400105 - Uitvoeren actieplan Veilig Uitgaan

We voeren de acties uit van het gezamenlijke actieplan Veilig Uitgaan, samen met de politie en de horeca. Het landelijke Centrum voor Criminaliteitspreventie ondersteunt hierbij.

41400106 - Integrale samenwerking politie, boa's, straatcoaches en het sociale wijkteam

We blijven politie, boa's, straatcoaches, beroepskrachtenoverleg en het sociale wijkteam inzetten en sturen hier op integrale samenwerking. Hierdoor zijn we goed op de hoogte van de actualiteit, de zorgen en de signalen en pakken dit gezamenlijk op. Er komen twee extra boa's om het veiligheidsgevoel op straat te verhogen.

41400107 - Voorkomen dat maatschappelijk ongenoegen doorgroeit naar maatschappelijke onrust

We zetten in op het voorkomen dat maatschappelijk ongenoegen doorgroeit naar maatschappelijke onrust. Dit doen we door intensivering van de samenwerking met onze zorg- en veiligheidspartners, het bespreken van dilemma's en gezamenlijke preventieve acties.

41400108 – Versterken bestuursrechtelijke maatregelen

We versterken onze bestuursrechtelijke maatregelen ter ondersteuning van de handhaving. We blijven stevig inzetten op de inzet van ons bestuurlijke instrumentarium, zoals de bevoegdheden van de Burgemeester op grond van de Opiumwet. We blijven ook gebruik maken van de last onder dwangsom bij de aanpak van drugshandel op straat. We volgen de ontwikkelingen in de wet- en regelgeving om gebruik te kunnen maken van alle mogelijkheden.

Doelen

41400200 - Het aanpakken en voorkomen van ondermijnende criminaliteit

De aard en omvang van de ondermijningsproblematiek is groter dan wij denken en dat willen we aanpakken en verminderen. Bij ondermijning hebben we het over onder andere over de productie, handel en gebruik van drugs, zorgfraude en mensenhandel.

Inzet

41400201 - Gerichte publiekscampagnes om het meldpunt ondermijning onder de aandacht te brengen

We voeren gerichte publiekscampagnes om het meldpunt ondermijning onder de aandacht te blijven brengen en de meldingsbereidheid te verhogen.

41400202 - Verzamelen van signalen uit de gemeente om risico's meer in beeld te krijgen en betere preventieve acties in te kunnen zetten

We versterken onze informatiepositie, zodat we naast onze aanpak op basis van signalen uit de gemeente, beter kunnen kijken naar de risico's en meer preventieve acties in kunnen zetten.

41400203 - Vergroten maatschappelijke, ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid tegen ondermijning

We investeren in bewustwording in de gemeentelijke organisatie door middel van bewustwordingscampagnes, opleidingen en informatiebijeenkomsten over ondermijning. Zo vergroten we de weerbaarheid van onze eigen organisatie. We maken bewoners, ondernemers en maatschappelijke partners bewust van de signalen en de risico's van ondermijning door gerichte publiekscampagnes. Hiermee willen we voorkomen dat (kwetsbare) inwoners en ondernemers ongewild of ongemerkt slachtoffer worden van ondermijnende criminaliteit of in de criminele netwerken terecht komen. We versterken onze samenwerking binnen het politieteam IJsselstreek met Brummen, Lochem en Voorst. Daarnaast zetten we in op een betere samenwerking met Apeldoorn en Deventer (Stedendriehoek) omdat ondermijning niet stopt bij gemeente- of provinciegrenzen.

41400204 - Verstevigen aanpak op de thema's drugscriminaliteit, zorgfraude, mensenhandel en jonge aanwas in de criminaliteit

Dit doen we door het plan van aanpak ondermijning uit te voeren.

41400205 - Afname van drugscriminaliteit

Dit doen we door het actieplan drugscriminaliteit uit te voeren samen met politie, Openbaar Ministerie, Halt, Tactus en Leerlingalert.

41400206 - Organiseren van integrale controles met partners

We verstoren criminele samenwerkingsverbanden en blijven integrale controles uitvoeren op het huidige niveau in samenwerking met onze partners (onder andere de politie, belastingdienst, het OM en inspectiediensten).

Doelen

41400300 -Samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners om daarmee (woon-) overlast en criminaliteit te voorkomen

Zutphen scoort, in vergelijking met de Nederlandse gemiddelden, hoog op overlast en criminaliteit. Hiervoor gaan we, nog meer dan we al doen, om tafel met onze zorg- en veiligheidspartners.

41400301 - Persoonsgerichte zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners

We bieden gezamenlijk persoonsgerichte zorg en ondersteuning voor de kwetsbare inwoners. Denk hierbij aan personen met onbegrepen gedrag of slachtoffers van huiselijk geweld. De procesregisseur zorg is hierin een belangrijke schakel.

41400302 - Samenwerken met de zorg- en veiligheidspartners bij complexe en meervoudige problematiek

Complexe en meervoudige vraagstukken en problemen pakken we aan samen met de zorg- en veiligheidspartners zoals het Zorg- en Veiligheidshuis. We sluiten aan bij regionale ontwikkelingen en initiatieven van samenwerkingspartners en gemeenten in de regio om jeugdoverlast, woonoverlast en onbegrepen gedrag (preventief) aan te pakken. Als er sprake is van extreme woonoverlast werken we met een top 10 aanpak. Woonbedrijf ieder1 speelt hier een belangrijke rol en er is sprake van een intensieve samenwerking.

41400303 - Versterken procesregie-veiligheid

De positie van ons integraal werkende team procesregie-veiligheid versterken we door ervoor te zorgen dat het team bekend is bij alle medewerkers van de organisatie en op een effectieve manier wordt ingezet.

41400304 - Actief begeleiden van ex-gedetineerden

- We houden actief zicht op de in- door- en uitstroom van gedetineerden. We benaderen iedere gedetineerde over de mogelijkheden voor een re-integratie traject met een duidelijk plan van aanpak bij uitstroom.
- Bij jongeren die uit detentie komen houden we zicht op het vervolgtraject, bieden ze perspectief en helpen we ze aan werk/dagbesteding, zodat ze niet opnieuw in de criminaliteit belanden.

41400305 - Alternatieve huisvestingsmogelijkheden organiseren voor mensen overlast veroorzaken

- We gaan actief om met inwoners die moeite hebben met zelfstandig wonen, vooral na vertrek uit zorginstellingen. Het aantal inwoners met psychische problemen is hoog; we richten ons hierop.
- We verkennen alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor groepen die overlast veroorzaken in woonwijken.

41400306 - Onderzoek naar afwijkende veiligheids- en criminaliteitscijfers

We onderzoeken waarom Zutphen hoger scoort in veiligheids- en criminaliteitscijfers dan het landelijk gemiddelde, om gerichte acties te kunnen ondernemen.

Doelen

41400400 - De overlast- verzuim- en criminaliteit-cijfers in Zutphen onder de jeugd nemen af

We willen voorkomen dat onze jongeren op het criminele pad komen of daar blijven. Met het programma Preventie met Gezag zetten we hier stevig op in. We meten jaarlijks de effecten van onze inzet onder de doelgroep 8 tot en met 27 jaar.

Inzet

41400401 - Versterken samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners omtrent jongeren

We organiseren structureel overleggen met de zorg- en veiligheidspartners rondom de thema's van jeugd en veiligheid en complexe casuïstiek. Hierdoor wordt de samenwerking versterkt en weten de partners elkaar snel te vinden. Zie ook product 634 jeugd-preventie.

41400402 - Deelname programma Preventie met Gezag van het Ministerie van Justitie en Veiligheid

We nemen deel aan het programma Preventie met Gezag van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Met dit programma en de financiële middelen zetten we extra in op: Halt in de wijk, opleiding jeugdboa's, versterking van jongerenwerk, activiteiten en ontmoetingsplekken, voorkomen van schooluitval en jeugdwerkloosheid, risicojongeren en sportcoaching.

41400403 - Creëren bewustzijn onder jongeren van de risico's van alcohol- en middelengebruik en criminele ronselpraktijken

We bieden hulp aan jongeren om zich uit het criminele/drugsmilieu los te maken door gezamenlijke inzet van de politie, Halt, Raad voor de Kinderbescherming, jeugdzorg en onderwijs. Daarnaast geven we gerichte voorlichting op scholen door Halt en Leerlingalert.

41400404 - Boa's en straatcoaches zijn zoveel mogelijk fysiek in de wijk aanwezig

We blijven op de hoogte van wat er speelt rondom de jongeren door de inzet van politie, boa's, jongerenwerkers/straatcoaches en het sociale wijkteam. Waar nodig zetten we gerichte acties in.

Doelen

41400500 - Inwoners, ondernemers, instellingen en medewerkers zijn weerbaarder tegen digitale criminaliteit

Het aantal slachtoffers van online criminaliteit neemt toe, de schade groeit maar de weerbaarheid blijft achter. Het inzetten op preventie en voorlichting is hier belangrijk.

Inzet

41400501 - Investeren in voorlichting en digitale weerbaarheid van inwoners

We investeren in voorlichting en digitale weerbaarheid van inwoners. Samen met partners werken we aan een effectievere regionale aanpak van digitale criminaliteit, door het inzetten van preventiecampagnes. Kwetsbare groepen informeren we over veiligheidsrisico's rond digitalisering (bijvoorbeeld risico's van sexting, phishing).

41400502 - Werken met partners aan een effectievere regionale aanpak van digitale criminaliteit

Daarbij volgen we landelijke en regionale ontwikkelingen en organiseren lokale preventie-acties.

41400503 - Stimuleren inwoners om melding of aangifte te doen bij de politie

Dit doen we door gerichte publiekscampagnes samen met de politie.

Product 530 Sport

Doelen

45300100 - We streven naar doeltreffend beleid en uitvoering voor het stimuleren van sport, bewegen en ontmoeten

Voldoende sport en bewegen draagt bij aan gezondheid en welbevinden van de inwoners. Het is een integraal thema dat bijdraagt aan meerdere beleidsdoelen. Het sportstimuleringsbeleid wordt uitgevoerd door Actief Zutphen.

45300101 - Nieuwe visie op sport en bewegen

We stellen in 2025 de nieuwe visie op sport en bewegen in de gemeente Zutphen vast.

45300102 - Inzet Buurtsportcoaches om gezondheidsdoelen te bereiken

- We zetten ons in om gezondheidsdoelen te bereiken uit zowel het Integraal Zorgakkoord als het Gezond & Actief Leven Akkoord door te zorgen voor een groepsgericht sport- en beweegaanbod om het (regelmatig) bewegen te stimuleren. De buurtsportcoaches werken hierin samen met lokale sportaanbieders vanuit een gedeelde visie. Speciaal accent ligt op aanbod voor groepen die nu nog niet of (te) weinig bewegen: oftewel de doelgroepen die de inzet het hardst nodig hebben.
- Actief Zutphen voert het gemeentelijk (sportstimulerings)beleid uit door onder andere de inzet op:
  - o Vitale verenigingen
  - o Gezondheid
    - o JOGG – jongeren op gezond gewicht
    - o Uitvoering valpreventie
    - o Jeugd & jongeren
    - o Ouderen
    - o Onderwijs
    - o Inclusief sporten

45300103 - Monitoren aantal inwoners dat voldoet aan beweegnorm

- We gebruiken de onderzoeken van de GGD om het aantal inwoners te monitoren dat voldoet aan Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB): 150 minuten matig intensief bewegen per week.
- Samen met Actief Zutphen monitoren we de beweegprogramma's. Dit stelt ons in staat om de middelen voor sport en bewegen zo effectief mogelijk in te zetten.

45300104 - Sport- en verenigingsgala

In 2025 organiseren we een sport- en verenigingsgala.

Doelen

45300200 - We dragen bij aan professionele uitvoering van het sport- en accommodatiebedrijf Actief Zutphen

Een groot deel van onze sportaccommodaties wordt geëxploiteerd door Actief Zutphen. We sturen op een effectieve uitvoering hiervan.

Inzet

45300201 - Monitoring prestatieafspraken met Actief Zutphen

We monitoren de prestaties van Actief Zutphen door middel van de prestatieafspraken uit de opdrachtverstrekking.

45300202 - Exploitatie van vijf buitensportparken door Actief Zutphen

De vijf buitensportparken worden in 2025 geëxploiteerd door Actief Zutphen.

Product 605 Minimabeleid

Doelen

46050100 - We richten ons minimabeleid op vertrouwen, gelijkwaardigheid en bestaanszekerheid

Bestaansonzekerheid slaat letterlijk de bodem onder het bestaan van mensen vandaan. Niet weten of je voldoende geld hebt, of je onderdak hebt, maar ook niet weten hoe je toegang krijgt tot noodzakelijke hulp. Verdwalen in systemen en ondoorgroendelijke procedures, brieven ontvangen die je niet begrijpt, onzekerheid of je formulieren wel goed invult. In het kader van ons minimabeleid vinden we daarom een lokale aanpak voor bestaanszekerheid van cruciaal belang.

Inzet

46050101 - Lokale aanpak bestaanszekerheid

In 2025 gaan we een lokale aanpak bestaanszekerheid ontwikkelen. Deze aanpak sluit aan bij Inwoner in beeld (zie product 610). Ook schuldhulp vormt een onderdeel van deze aanpak.

Doelen

46050200 - We stimuleren dat meer inwoners, van jong tot oud, meedoen in de samenleving

We streven ernaar dat zoveel mogelijk inwoners deel kunnen nemen aan activiteiten gericht op meedoen, zoals sporten.

Inzet

46050201 - Meedoen inwoners

Vanaf 2025 monitoren we het aantal inwoners met een bijstandsuitkering dat deelneemt aan sociale activiteiten. Indicator is het aantal inwoners met en zonder een bijstandsuitkering dat gebruik maakt van het kindpakket of meedoenregeling.

Product 608 Schuldhulpverlening

Doelen

46080100 - We hebben een inwonersgerichte gemeentelijke schuldhulp met aandacht voor het voorkomen van (nieuwe) schulden

Onze inwoners weten steeds beter de weg naar schuldhulp te vinden. Maar zij hebben niet altijd een vangnet om te voorkomen dat (nieuwe) schulden ontstaan. Preventie staat daarom centraal in onze aanpak.

Inzet

46080101 - Preventie

We versterken de preventieve activiteiten om schulden te voorkomen en aan te pakken. Daarmee geven we uitvoering aan de Lokale aanpak bestaanszekerheid.

46080102 – Nazorg

We ontwikkelen een nazorgaanpak die een duurzame schuldenvrije toekomst bevordert. Hierbij hebben we aandacht voor persoonlijke begeleiding.

Product 610 Inkomensvoorziening

Doelen

46100100 - We richten ons bijstandsbeleid op vertrouwen, gelijkwaardigheid en bestaanszekerheid

Met het project Inwoner in Beeld ontwikkelen wij in drie jaar tijd een andere werkwijze bij vragen rond inkomen, werk en schuldhulp. Een werkwijze die aansluit bij wat mensen nodig hebben, een werkwijze die uitgaat van de menselijke maat en waarbij de begrippen vertrouwen, bestaanszekerheid en gelijkwaardigheid centraal staan. Een werkwijze met ruimte voor de professionals om te doen wat nodig is. Dit vraagt om aanpassing van gemeentelijke regels en verordeningen en om een andere, meer persoonlijke, benaderingswijze van de inwoners. Dit vraagt om een vorm van dienstverlening die voor inwoners logisch en begrijpelijk is.

Inzet

46100101 - Project 'Inwoner in Beeld'

We geven uitvoering aan het project 'Inwoner in Beeld'. Dat sluit aan op het wetsvoorstel Participatiewet in Balans, met meer oog voor de menselijke maat. Tijdens de looptijd van het project vragen wij aan inwoners of zij onze dienstverlening ook als zodanig ervaren. Het project 'Inwoner in beeld' duurt tot medio 2026. Tijdens de projectperiode wordt veel aandacht besteed aan borging van de nieuwe werkwijze zodat deze na afloop van het project duurzaam geïmplementeerd is.

Doelen

46100200 - We hebben alle inwoners van de gemeente Zutphen met een bijstandsuitkering structureel in beeld en zij krijgen passende begeleiding bij meedoen

Ons doel is we begrijpen wat inwoners nodig hebben om mee te kunnen doen om hen daarbij zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Het verzamelen van betrouwbare data is daarbij essentieel.

Inzet

46050101 - Lokale aanpak bestaanszekerheid

In 2025 gaan we een lokale aanpak bestaanszekerheid ontwikkelen. Deze aanpak sluit aan bij Inwoner in beeld (zie product 610). Ook schuldhulp vormt een onderdeel van deze aanpak.

46100201 - Datagestuurd werken

We geven datagestuurd werken vorm door slimmer en integraler data te verzamelen en te gebruiken. Daarom brengen we in 2025 eerst in beeld welke data en bestanden we hebben.

Product 621 Wmo begeleiding

Doelen

46210100 - We ondersteunen inwoners met een begeleidingsvraag zo dichtbij huis en laagdrempelig mogelijk.

We willen zo veel mogelijk aansluiten bij de eigen kracht van inwoners, sociale netwerken en mogelijkheden in de sociale basis. Zo houden we ook de kosten beheersbaar.

Inzet

46210101 - We vormen geïndiceerd maatwerk om naar inloopvoorzieningen waar cliënten en inwoners laagdrempelig terecht kunnen

- In 2025 komen we met een advies over de mogelijkheden om de lichte Wmo-zorg laagdrempeliger en indicatievrij in te richten. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij, of maken we gebruik van het aanbod van onze subsidiepartners in het voorveld.
- Zorgaanbieder Philadelphia organiseert wekelijks een inloopvoorziening voor haar cliënten met Wmo-begeleiding voor wie dit passend is. Dit is kostenneutraal, omdat het wordt bekostigd wordt vanuit de lopende Wmo-indicatie.
- We gaan door met de inzet van een Wmo-consulent bij de Formuliereninloop in Waterkracht. Cliënten worden hier geholpen met hun administratie en komen tegelijkertijd in contact met een breed sociaal aanbod.
- We zijn gestart met een wekelijkse, kleinschalige inloopvoorziening voor Turkse vrouwen met een ondersteuningsbehoefte. Deze heeft als doel om de eenzaamheid van bij de deelnemers terug te dringen en aan hun zelfredzaamheid te werken. In 2025 evalueren we dit project.

46210102 - Meten doorstroming naar lichtere zorgvormen van begeleiding en uitstroming

- We meten het aantal cliënten dat doorstroomt naar lichtere zorgvormen van begeleiding of uitstroomt (bijvoorbeeld naar Perspectief of de formulierenbrigade).

Doelen

46210200 - We bieden passende en kwalitatief goede Wmo begeleiding, zo licht en zo kort als mogelijk en aanvullend op voorliggende voorzieningen

We kopen Wmo begeleiding en dagbesteding samen met andere gemeenten in de zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe in. Dit willen we zo kort en licht als mogelijk inzetten, aansluitend op onze lokale voorzieningen. We sturen op kwaliteit en kosten en werken integraal, vooral als er sprake is van complexe problematiek.

46210201 - Voortzetten en aanscherpen budget- en kwaliteitsturing door prestatieindicatoren

De ingezette lijn om middels prestatie-indicatoren grip en sturing op uitgaven en kwaliteit van geleverde zorg te hebben en houden, zetten we voort en scherpen we aan. Het daarvoor ingerichte monitoringsinstrument en dashboard stelt ons in staat om de kwaliteit van de geleverde zorg effectief te volgen en bij te sturen daar waar nodig. We bespreken de prestaties periodiek met de zorgaanbieders.

46210202 - Regionale samenwerking en inkoop Wmo begeleiding en dagbesteding

- Binnen de Zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe werken we in 2025 aan een nieuwe overeenkomst (ingangsdatum 1 januari 2026). Daarbij verbeteren en actualiseren we de huidige zorgproducten en borgen deze in een overeenkomst die ruimte biedt aan flexibiliteit voor strategisch partnerschap en lokale voorzieningen (gekanteld maatwerk).
- Begin 2025 besluiten we regionaal hoe we de samenwerking in de Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe vanuit de Wmo vorm willen geven.

46210203 - Uitrol doorbraakmethodiek

De doorbraakmethode biedt ondersteuning aan huishoudens met complexe problematiek. We willen dat elke consulent in de geest van deze methode werkt.

46210204 - (Wet) Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams)

- Doel is om de 'één gezin, één plan'-aanpak in het sociaal domein te versterken. In 2023 is het wetsvoorstel Wams controversieel verklaard. Het is niet duidelijk wanneer de nieuwe Tweede Kamer besluit over dit voorstel.
- Vooruitlopend op de vaststelling van de Wams werken we in 2025 verder aan de aanpak meervoudige problematiek.

46210300 - We streven naar een soepele overgang van jeugd naar volwassenheid (18- /18+)

Jongeren die begeleiding of zorg krijgen van de gemeente vallen na hun 18de verjaardag in veel gevallen onder andere wetten en regelingen. We streven ernaar deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen door een integrale aanpak gericht op zowel preventie als continuïteit van zorg. Dit vraagt ook om verbinding van onder andere Jeugd en onderwijs, Wmo, (Beschermd) wonen, Participatie en inkomen.

Inzet

46210301 - Uitvoering agenda ' van jeugd naar volwassenheid'

In 2024 is een visie en uitvoeringsplan opgeleverd over de ondersteuning aan jongeren in de overgang van jeugd naar volwassenheid. Dit voeren we uit. De actielijnen zijn onder andere gericht op een preventieve inzet en op (continuïteit) van ondersteuning aan kwetsbare jongeren.

Doelen

46210400 - We zorgen voor beschikbare en kwalitatief goede voorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang zodat mensen zo lang mogelijk of weer zo snel mogelijk zelfstandig of beschermd in de wijk kunnen wonen

Drie belangrijke bewegingen liggen hieraan ten grondslag:

- van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag;
- van beschermd wonen naar beschermd thuis;
- van maatschappelijke opvang naar eerst een huis.

Inzet

46210401 - Uitvoering lokaal actieplan van de Regiovisie 2024-2026 voor beschermd wonen

Hierbij verschuiven we verder van beschermd wonen naar beschermd thuis en van opvang naar wonen eerst.

46210402 - Ontwikkeling tussenvoorzieningen voor jongeren, voor wie beschermd wonen te zwaar is en zelfstandig wonen (met begeleiding) te licht

We stimuleren de inzet van 'kamers met aandacht' en verkennen mogelijkheden voor gemengd wonen projecten en andere tussenvormen.

46210403 - Preventie dakloosheid

We pakken acties uit het Nationaal actieplan dakloosheid op en hebben specifieke aandacht voor jongvolwassenen. We investeren in preventie en ondersteunen in bestaanscondities.

46210404 - Samenwerking regiogemeenten voor verkorten wachtduur beschermd wonen en kortere trajectduur maatschappelijke opvang

We willen de wachtduur verkorten door het stimuleren van doorstroom binnen beschermd wonen, onder andere door uitstroom naar zelfstandige woningen en door inzet op 'beschermd thuis'.

Product 622 Wmo huishoudelijke zorg

Doelen

46220100 - We verstrekken kwalitatief goede huishoudelijke zorg die aansluit op de eigen kracht en mogelijkheden van inwoners zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen en leven

Beoogd effect is de maatwerkvoorziening huishoudelijke zorg in deze tijd van vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt beschikbaar te houden voor iedereen die dat nodig heeft.

Inzet

46220101 - Partnerschap drie aanbieders huishoudelijke zorg

Dit geven we vorm met behulp van een gezamenlijke ontwikkelagenda.

46220102 - Contractering huishoudelijke zorg

In 2024 hebben we een cliëntervaringsonderzoek, een hulpervaringsonderzoek en een toezichtonderzoek huishoudelijke zorg uitgezet. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken besluiten we begin 2025 of we de huidige overeenkomst gaan verlengen. Daarin nemen we ook onze eigen ervaringen met betrekking tot het partnerschap en de ontwikkelagenda mee om te komen tot een besluit over een eventuele verlenging van het contract met 2 jaar tot 1 september 2027.

46220103 - Meten cliëntervaring

Door middel van een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek meten we hoe tevreden inwoners zijn over de omvang en de kwaliteit van de geleverde huishoudelijke zorg en de dienstverlening van de aanbieders.

Product 623 Wmo individuele hulpmiddelen

Doelen

46230100 - We bevorderen, door middel van de inzet van woon-, rol- en vervoerhulpmiddelen, dat mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen en beter participeren in de samenleving

Door vergrijzing en langer zelfstandig thuis wonen hebben steeds meer inwoners een hulpmiddel of woonvoorziening nodig. We willen deze zo efficiënt mogelijk inzetten door aan te sluiten bij de eigen kracht en mogelijkheden van de inwoners.

Inzet

46230101 - Efficiënte inzet hulpmiddelen

Binnen de overeenkomst inkoop Wmo hulpmiddelen gaan we samen met de aanbieders innovatief aan de slag om het de inzet van het aantal hulpmiddelen te beperken zonder dat dit ten koste gaat van de mobiliteit van onze inwoners. We onderzoeken daarom in 2025 onder andere de mogelijkheden voor deelgebruik van hulpmiddelen en het langer inzetten van hulpmiddelen vanuit de Zorgverzekeringswet.

46230102 - Nieuwe overeenkomst inkoop trapliften

In 2025 starten we met een nieuwe overeenkomst inkoop trapliften.

46230103 - Meten cliëntervaring

Door middel van een doorlopend cliëntervaringsonderzoek meten we hoe tevreden inwoners zijn over het ingezette hulpmiddel en de dienstverlening van de aanbieders.

Product 624 Sociale basis

Doelen

46240100 - We willen een gemeente zijn waar mensen in een gezonde leefomgeving wonen, waar de gezondheidsverschillen kleiner worden en waar een gezonde leefstijl steeds meer vanzelfsprekend wordt

We willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond blijven zodat er een minder groot beroep op de gezondheidszorg wordt gedaan.

46240101 - Met Beleidsplan Wmo/Welzijn meer inzetten op versterken sociale basis

We stellen een nieuw beleidsplan Wmo/Welzijn vast. Daarin beschrijven we hoe we meer gericht gaan inzetten op versterking van de sociale basis, preventie en de inrichting van laagdrempelige, wijkgerichte en kwalitatief goede voorzieningen, aansluitend bij de ondersteuningsbehoeften van inwoners. Hiermee willen we de inzet van geïndiceerd maatwerk verminderen en (deels) vervangen. De ontwikkelingen en financiële middelen van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA), de aanpak Sterke wijken en de lokale aanpak bestaanszekerheid gaan ons helpen bij de uitvoering van het beleidsplan.

46240102 - Inspelen op de (toekomstige) zorgvraag door uitvoering Integraal zorgakkoord (IZA) Werkagenda Apeldoorn Zutphen

We dragen bij aan de uitvoering van het IZA Regioplan waarmee we de zorg in de regio willen verbeteren en de toekomstige zorgvraag als gevolg van onder andere de vergrijzing proberen te beperken. We geven hierbij prioriteit aan de opgaven die voor Zutphen het meest dringend en kansrijk zijn. Voor monitoring van de geleverde inzet en behaalde resultaten maken we gebruik van de overall IZA monitoring die regionaal wordt ingericht. Daarnaast gebruiken we de bestaande GGD gezondheidsmonitors.

46240103 - Gezondheidspreventie door uitvoering Plan van aanpak Gezond en actief leven akkoord (GALA)

Samen met onze partners voeren we het plan van aanpak GALA uit. Dit houdt onder andere in: het tegengaan van gezondheidsachterstanden, stimuleren van een gezonde leefstijl, zoals bijvoorbeeld met de JOGG-aanpak (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) en aanpakken voor 'Kinderen met overgewicht' en 'Valpreventie'. We werken ook samen met het fysieke domein om een gezonde en inclusieve leefomgeving te creëren.

46240104 - Betrokkenheid bij ontwikkelingen ziekenhuis

De keuzes die het ziekenhuis maakt met betrekking tot het niveau van zorg- en dienstverlening, hebben impact op onze inwoners. We zetten er daarom op in dat we als gemeente de komende jaren nauw bij deze ontwikkelingen worden betrokken.

46240105 - Mantelzorgsteunpunt

We richten in 2025 een centraal mantelzorgsteunpunt in voor informatie en advies. Mogelijk combineren we dit met een vrijwilligerssteunpunt.

46240106 - Uitvoering Zutphense Aanpak tegen Eenzaamheid 2021-2025

We werken samen met onze partners aan de uitvoering van de Zutphense Aanpak tegen Eenzaamheid 2021-2025. Daarbij richten we ons op het verbreden, versterken en verduurzamen van de lokale coalitie tegen eenzaamheid. We streven ernaar dat eenzaamheidsproblematiek eerder wordt gesignaleerd en dat het aanbod bijdraagt aan het verminderen van eenzaamheid én aansluit bij de diversiteit van de doelgroep.

46240107 - Ontwikkelen regionaal mentaal gezondheidsnetwerk

We versterken de samenwerking tussen huisartsen, sociaal domein en de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) om te zorgen dat mensen met psychische en sociale problemen sneller de juiste ondersteuning en zorg krijgen, op de juiste plek. Hiervoor wordt in 2025 een transformatieplan geschreven.

46240108 - Uitvoeren actieplan suïcide preventie

We voorkomen suïcides en doorbreken het taboe om over suïcide te spreken. We werken verder aan het versterken van een actienetwerk rondom suïcidepreventie en een regionaal actieplan. Dit wordt gefinancierd vanuit middelen voor mentale gezondheid, zo nodig aangevuld met gelden uit de bekleemde middelen beschermd wonen.

46240109 - Verminderen alcohol- en drugsgebruik, roken en overgewicht bij jeugdigen

Dat doen we door gerichte voorlichtingscampagnes.

Doelen

46240200: We spelen in op vergrijzing met een integrale aanpak

Door de vergrijzing en ambulantisering van de zorg wonen er steeds meer kwetsbare inwoners zelfstandig in de wijk en staat het zorgstelsel onder druk. We willen daarom met een integrale aanpak de sociale basis van onze inwoners versterken.

Inzet

46240201 - Preventie, meedoen, ontmoeten (zie IZA en GALA)

Door de vergrijzing en ambulantisering van de zorg wonen er steeds meer kwetsbare inwoners zelfstandig in de wijk en staat het zorgstelsel onder druk. We willen daarom de sociale basis van onze inwoners versterken zodat we minder geïndiceerde maatwerk producten hoeven aan te bieden. Preventie, meedoen en ontmoeten zijn belangrijke elementen. De ontwikkelingen en financiële

middelen van het IZA en GALA gaan ons hierbij helpen. . Actief Zutphen speelt in het kader van sporten, bewegen en ontmoeten hierbij ook een belangrijke rol. Daarmee dragen we ook bij aan de uitvoering van de motie 'Inspelen op de vergrijzing', en de aanpak Sterke wijken.

46240105 - Mantelzorgsteunpunt

We richten een centraal mantelzorgsteunpunt in voor informatie en advies. We hopen dit in 2025 te kunnen realiseren. Mogelijk combineren we het mantelzorgsteunpunt met een vrijwilligerssteunpunt.

46240106 - Uitvoering Zutphense Aanpak tegen Eenzaamheid 2021-2025

Hierdoor dragen we ook bij aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder oudere inwoners en hun mantelzorgers.

46240202 - Dementievriendelijke gemeente

We voeren de Nota Naar een dementievriendelijke gemeente Zutphen uit. We versterken de samenwerking met Bovenkamer en Odensehuis. Met deze partijen zijn hiervoor meerjarige financieringsafspraken gemaakt.. Daarnaast geven we in 2025 uitvoering aan de uitkomsten van het onderzoek naar de behoefte aan dagactiviteiten onder inwoners met dementie en hun mantelzorgers.

46240203 - Afspraken wonen en zorg

Er zijn twee landelijke regelingen voor wonen en zorg van respectievelijk het Ministerie van VWS en van BZK. Gevolg van deze wettelijke ontwikkelingen is dat we in 2025:

- een regionaal afsprakenkader maken over het realiseren van voldoende passende huisvesting (incl. passende leefomgeving) voor ouderen;
- in de regio fair share-afspraken maken over de verdeling van aandachtsgroepen, waaronder ouderen;
- deze regionale afspraken integreren in een lokaal Volkshuisvestingsprogramma en in de herziening van het huidige Convenant huisvesting bijzondere zorgdoelgroepen 2021-2024.

46240204 - Toegankelijke woonomgeving

We zetten in op een toegankelijke woonzorgomgeving die bijdraagt aan het voorkomen van achteruitgang en het verminderen van kwetsbaarheid. We werken toe naar voldoende én passende woningen voor onze inwoners, in combinatie met zorg dichtbij en bereikbare voorzieningen die aansluiten bij de behoeften. We faciliteren en stimuleren dat inwoners zich tijdig voorbereiden op het ouder worden.

46240205 - Verhuiscoach

We bevorderen doorstroming om de effecten van de vergrijzing op de woningmarkt op te vangen door onder andere de inzet van verhuiscoaches voor oudere bewoners van eengezins- sociale huurwoningen.

Doelen

46240300 - We werken wijkgericht en integraal voor een sterke sociale basis in alle wijken en buurten (zie ook programma 1)

We versterken de sociale basis. Daarvoor werken we aan vitale wijken en buurten met eigen ontmoetingsplekken (al dan niet fysiek) en nabijheid van zorg en ondersteuning. Inwoners worden gestimuleerd om initiatieven te nemen voor hun eigen leefomgeving. Daarvoor werken we vanuit gelijkwaardigheid samen met verschillende partners.

Inzet

46240301 - Een sociale basis in alle wijken en buurten

Op basis van de Aanpak Sterke wijken zorgen we via structurele subsidies en overeenkomsten voor een sociale basis in alle wijken en buurten (zie ook programma 1).

46240302 - Sociaal makelaars

In 2023 en 2024 is op basis van het amendement 'Focus op wijkgericht werken en vergroten sociale cohesie' (2022-A0014) via een opdracht aan Perspectief Zutphen het aantal sociaal makelaars uitgebreid. Deze inzet wordt vanaf 2025 structureel.

46240303 - Ondersteunen maatschappelijke initiatieven

We geven een extra impuls aan Stichting Lokaal voor het versterken van de wijkontmoetingsplekken Waterkracht in het Waterkwartier en Geweldig! in Sint Elisabeth. Er zullen nieuwe meerjarenafspraken gemaakt worden vanaf 2026. Daarnaast ondersteunen we Kinderboerderij de Schouw zodat deze als gratis toegankelijke wijkvoorziening blijft bestaan. Het doel is om een meerjarig exploitatieplan op te stellen, met daarin expliciet aandacht voor dierenwelzijn en meerjarenonderhoud.

Doelen

46240400 - In de gemeente Zutphen is iedereen gelijk en doet iedereen mee. En dat dragen we uit. Daarmee dringen we racisme, discriminatie, uitsluiting en vooroordelen terug

Daarmee dragen we bij aan een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft.

46240401 - Artikel 1 Grondwet uitdragen

Het zichtbaar maken van artikel 1 van de grondwet in de openbare ruimte.

46240402 - Ondersteunen projecten en initiatieven

We voeren onze regenboog agenda uit. Hierbij zetten we in:

- Het zichtbaar maken en onderhouden van lhbtq-symbolen in de openbare ruimte (zoals regenboogbankjes en het regenboogpad);
- Het project SchoolsOUT en andere activiteiten ten behoeve van de sociale acceptatie van lhbtq+ aan de middelbare scholen, zoals de viering van Paarse vrijdag;
- De ondersteuning van initiatieven zoals Zutphen Pride;
- De ondersteuning van de herdenking en de viering van Ketj Koti;
- Samenwerking samen met Orange the World om seksueel geweld tegen vrouwen tegen te gaan.

46240403 - Laagdrempelig discriminatiemeldpunt

We maken het Discriminatiemeldpunt laagdrempeliger. Dit doen we door middel van het organiseren van spreekuren voor inwoners en bijscholingen van maatschappelijke organisaties. Hierdoor verwachten we meer meldingen van discriminatie te ontvangen.

46240404 - Advies VN-ambassadeurs voor de rechten voor personen met een handicap

Gevraagd en ongevraagd advies vanuit onze VN-ambassadeurs voor de rechten voor personen met een handicap verwerken we zoveel mogelijk in beleid en openbare ruimte.

46240405 - Inclusieve zorg

In 2025 gaan we in gesprek over inclusieve zorg. Hiermee willen we het bewustzijn over inclusie bij zorg- en welzijnsprofessionals aanwakkeren, zodat zij mogelijke problemen hierover beter herkennen.

Doelen

46240500 - We signaleren huiselijk geweld en kindermishandeling tijdig en verbeteren de kwaliteit van de dienstverlening om recidive te minimaliseren.

Huiselijk geweld en kindermishandeling komt nog te vaak voor. Door middel van een gerichte aanpak willen we eerder signaleren en effectieve ondersteuning inzetten.

Inzet

46240501 - Integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

- We ontwikkelen een integrale werkwijze voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (0-100 jaar).
- We richten de teams zo in dat we voldoen aan het Kwaliteitskader werken aan veiligheid voor lokale teams. Het landelijke toekomstscenario kind- en jeugdbescherming vereist dat lokale teams verantwoordelijkheid dragen voor signalering van huiselijk geweld en regie op de hulpverlening.
- We implementeren de visie gefaseerde ketenzorg (veiligheid, hulpverlening, herstel) in de toegang Jeugd en Wmo door het trainen van de medewerkers en het aanpassen van de werkprocessen.

46240502 - Versterken samenwerking met Veilig Thuis, het preventieve veld en de zorgorganisaties

We versterken in 2025 de samenwerking tussen het lokale team (uitvoering Jeugd en Wmo) en Veilig Thuis, scherpen de werkprocessen aan en gaan aan de slag met een lokale campagne rondom het herkennen en bespreekbaar maken van huiselijk geweld.

Product 625 Wmo vervoer

Doelen

46250100 - We zorgen ervoor dat inwoners die vanwege beperkingen geen gebruik kunnen maken van eigen vervoer of het openbaar vervoer, zich toch lokaal kunnen verplaatsen

Door middel van PlusOV (een Gemeenschappelijke Regeling) organiseren we een goed vervoersysteem, zodat inwoners uit Zutphen op een prettige manier kunnen reizen en mee kunnen doen. We streven naar een goede verhouding tussen openbaar vervoer, doelgroepenvervoer en vrijwilligersvervoer.

We maken nieuwe afspraken over Stap in - Stap uit voor 2025/2026, op basis van het in 2024 uitgevoerde behoeftenonderzoek.

Inzet

46250101 - Accountmanagement vervoerders

PlusOV zet zich in 2025 in om de organisatiekosten beheersbaar te houden. Aan de hand van indicatoren wordt de efficiëntie gemeten en de cliënttevredenheid gemonitord.

Product 630 Jeugdzorg in natura

Doelen

46300100 - Minder kinderen met geïndiceerde jeugdhulp

We willen normaliseren in plaats van medicaliseren. Onze ondersteuning is zo licht als mogelijk, maar intensief als het nodig is. Daarbij streven we vier doelen na: versterken pedagogische samenleving, focus op preventie, stevige eerste lijn, en de inzet van kwalitatief goede en passende zorg en ondersteuning. Op deze manier hopen we het aantal kinderen dat geïndiceerde jeugdhulp nodig heeft terug te brengen.

Inzet

46300101 - Herijking Beleidsplan Jeugd Zutphen

We herijken het Beleidsplan Jeugd Zutphen (2021-2024) in 2025, met extra aandacht voor het versterken van het opvoedkundig klimaat met ouders, op scholen en in de gemeenschap. We zetten daarnaast in op preventie. We streven naar een verschuiving van geïndiceerd maatwerk (zorg in natura) naar voorliggende en algemene vrij toegankelijke voorzieningen. De budgetten voor zorg in natura en preventie zijn communicerende vaten en zijn flexibel inzetbaar.

46300102 -Team lichte jeugdhulp (actielijn 1)

Het team bestaat uit 14 zorgaanbieders die samen laagdrempelig, vrij toegankelijk (na triage) en beschikingsvrij jeugdhulp bieden. Het team werkt daar waar de inwoner is, op scholen en in de wijk. Door lichte en korte zorgtrajecten in team lichte hulp verminderen we de noodzaak tot geïndiceerde zorg. De 4-jarige pilot kent een gefaseerde opbouw in groei en financiën. Inwoners weten het team lichte jeugdhulp goed te vinden. We kijken periodiek of de subsidie aan deze partijen nog past bij de vraag van inwoners, zo voorkomen we wachtlijsten. We ontwikkelen een dekkend aanbod; waar er lacunes zijn vullen we deze in. GGZ-interventies hebben bijvoorbeeld een toegevoegde waarde in de pilot. We hebben een monitor ingericht, we hebben een gezamenlijk cliëntsysteem en we voeren kwartaalgesprekken met alle 14 aanbieders. In 2025 starten we met fase 2 van het project waarbij we expertise op het gebied van begeleiding individueel complex toevoegen aan het team.

46300103 - Samenhangend pakket aan groepsaanbod en voorlichting (actielijn 2)

We realiseren in 2025 een groepsaanbod voor onder andere het versterken van sociale vaardigheden, omgaan met faalangst en het versterken van ouderschap. Ook zorgen we voor een dekkend voorlichtingsaanbod, waar mogelijk verbonden aan het GALA programma.

46300104 - Deskundigheid toegang (actielijn 3)

We werken continue aan het professionaliseren van de toegang jeugd. We zetten in op deskundigheidsbevordering, optimaliseren van interne werkprocessen en monitoring.

46300105 - Regie uitvoering vrijwillige jeugdbescherming en aanpak huiselijk geweld-kindermishandeling (actielijn 4)

In 2025 ligt de focus op het versterken van de deskundigheid van de toegang op het voeren van regie bij vrijwillige jeugdbescherming en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat doen we aan de hand van het Kwaliteitskader werken aan veiligheid voor lokale teams. Daarmee hopen we tevens het aantal onder toezicht stellingen te verminderen.

46300106 - Implementatie Hervormingsagenda Jeugd (actielijn 5)

We vertalen de maatregelen zoals aangekondigd in de landelijke Hervormingsagenda Jeugd in concrete lokale doelen en projectmatige activiteiten. De zeven thema's zijn: reikwijdte Jeugdwet, jeugdhulp steviger verbinden met andere domeinen, stevige lokale teams, terugdringen residentiële jeugdhulp, verbeteren kwaliteit en blijvend leren, verbeteren inkoop, data en monitoring en financiën. De beschreven interventies uit deze agenda hebben we geanalyseerd en we zijn goed op weg. Van de 60 beschreven interventies zijn er 46 geborgd. De overige voeren we projectmatig uit. Zo onderzoeken we de mogelijkheden voor een meer intensieve samenwerking van de huisartsen met het team lichte jeugdhulp.

Doelen

46300200 - Inkoop van kwalitatief goede en betaalbare jeugdhulp

(Specialistische) jeugdhulp kopen we in met de Zorgregio Midden IJssel oost Veluwe. Doel van de inkoop is voldoende kwalitatief specialistisch aanbod van jeugdhulp, passend bij de behoefte van kinderen en gezinnen en aanvullend op ons lokale aanbod.

46300201 - Regionale inkoop jeugdhulp

Samen met de Zorgregio Midden IJssel Oost Veluwe stellen we een nieuwe regionale overeenkomst op voor de inkoop van jeugdhulpvoorzieningen (ingang 1 januari 2026). De inkoop zorgt voor een breed aanbod van (specialistische) jeugdhulp op regionaal niveau, aanvullend op de beschikbare lokale hulp.

We vormen een Gemeenschappelijke Regeling (GR) binnen onze Zorgregio (verplichting Hervormingsagenda Jeugd).

46300202 - Bovenregionale inkoop van essentiële functies voor hoogspecialistische zorg voor zeer kwetsbare kinderen

Met de zeven Gelderse jeugdregio's' werken we samen aan een nieuw inhoudelijk fundament voor de inkoop van hoogspecialistische zorg en ondersteuning van zeer kwetsbare kinderen, genaamd essentiële functies. Het doel is om op bovenregionaal niveau voldoende bedden beschikbaar te hebben, met de bijbehorende kwalitatief goede zorg. Dit op basis van een garantiesystematiek om te voorkomen dat er kinderen tussen wal en schip vallen. Er komt er een mobiele brigade van inhoudelijke experts die zorg op maat levert op de plek waar het kind verblijft.

46300203 - Budgetsturing en prestatieindicatoren

De ingezette lijn om door prestatie-indicatoren grip en sturing op uitgaven en kwaliteit van geleverde zorg te hebben en houden, zetten we voort en scherpen we aan. Het ingerichte monitoringsinstrument en dashboard stelt ons in staat om de kwaliteit van de geleverde zorg effectief te volgen en bij te sturen daar waar nodig. We bespreken we de prestaties periodiek met de zorgaanbieders.

46300204 - Cliëntervaringsonderzoek

We voeren jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit om zicht te krijgen op onze dienstverlening en door de cliënten ervaren kwaliteit van zorg.

Product 632 Jeugd algemeen

Doelen

46320100 - Effectieve en efficiënte ondersteuning lokaal en regionaal

Randvoorwaarden om de toegang tot en inkoop van jeugdhulp goed te organiseren zijn bijvoorbeeld ondersteuning door het regionale programmateam en het organiseren van leerlingenvervoer. In 2025 heeft beleid leerlingenvervoer prioriteit.

Inzet

46320101 - Actualisatie beleid leerlingenvervoer

De regels rondom leerlingenvervoer zijn verouderd en behoeven aanpassing. We herijken de verordening/beleidsregels en werkprocessen.

Product 633 Jeugd PGB

Doelen

46330100 - We streven er naar dat het aantal ouders/kinderen dat gebruik maakt van een Persoonsgebonden Budget (PGB) voor jeugdhulp maximaal gelijk blijft

Een persoonsgebonden budget voor jeugdhulp is onder voorwaarden (Verordening en beleidsregels) mogelijk. Ons doel is een gevarieerd aanbod aan lichte jeugdhulp en voldoende inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp. Een PGB hoeft dan alleen in specifieke situaties te worden ingezet.

Inzet

46330101 - Uitvoering beleidsregels PGB

We voegen beleidsregels toe aan onze verordening en maken specifieke werkafspraken.

Product 634 Preventie jeugd

Doelen

46340100 - Het versterken het pedagogisch klimaat met ouders, op scholen en in de gemeenschap: 'de jeugd is van ons allemaal'. Met een preventieve aanpak willen we problemen voorkomen

We beogen het pedagogisch klimaat te versterken door het stimuleren van ontmoeting, eigen regie en samen opvoeden. Dat doen we samen met kinderen/jongeren, opvoeders, scholen en organisaties. Daarnaast willen we met preventieve activiteiten problemen voorkomen.

Inzet

46340101 - Versterken pedagogische samenleving (zie ook product 630)

We stellen in 2025 een visie en uitvoeringsplan op voor het versterken van de pedagogische samenleving van de gemeente Zutphen. Daarbij streven we ernaar dat het brede netwerk rondom de kinderen van formele en informele (mede) opvoeders betrokken is, en samen zorgen voor een optimale ontwikkeling. We willen dat alle kinderen worden gezien, meedoen en gelijke kansen krijgen. We stimuleren ontmoeting, eigen regie en samen opvoeden. Dat doen we samen met onze partners en vanuit een gezamenlijke visie.

46340102 - Actualisatie Preventieplan

We actualiseren het Preventieplan (2019-2023). We inventariseren wat we al doen en traceren aanvullende behoefte. Preventie, lichte hulpverlening en specialistische jeugdhulp zijn nauw verbonden. De partners kennen elkaar, versterken elkaar en weten elkaar te vinden. Samen zorgen we voor een dekkend aanbod zonder onnodige overlap. In dat kader nemen we ook subsidies binnen de thematafels voor opvoed- en opgroeiondersteuning en voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid onder de loep.

46340103 - Betrekken jongerenraad

De gemeente vindt het belangrijk gevraagd en ongevraagd advies van een jongerenraad te ontvangen. Het is daarbij van belang om te zorgen dat de jongerenraad representatief is voor alle jongeren in Zutphen.

46340104 - Jongerenwerk, activiteiten, ontmoetingsplekken

De jongerenwerkers werken als een team samen en stemmen af in het Preventie Interventieteam (PIT). Ook organiseren zij activiteiten op initiatief van de jongeren en samen met andere partijen. De jongerenstraatcoaches en de activiteiten hebben de laatste jaren gezorgd voor minder overlast op straat. We willen dit voortzetten. We zorgen voor een dekkend aanbod in activiteiten en ontmoetingsplekken naar behoefte van de jongeren. Dat doen we samen met de jongeren en onze sociale partners. We onderzoeken een structurele borging van jongerenwerkers op het voortgezet onderwijs, dat nu wordt gefinancierd door FERM.

De komende 3 jaar nemen we als één van 20 gemeenten ook deel aan het programma Preventie met Gezag van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Met dit programma en de financiële middelen geven we een extra impuls aan het versterken van activiteiten om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terechtkomen of daarin verder afglijden zoals: Halt in de wijk, de opleiding van jeugdboa's en versterking van het jongerenwerk. De gemeenten willen hierbij ook van elkaar leren.

46340105 - Kinderen in armoede

Armoede in gezinnen kan leiden tot ontwikkelingsrisico's voor kinderen. In 2025 besteden we op een integrale en projectmatige wijze extra aandacht aan dit onderwerp, passend binnen de aanpak bestaanszekerheid.

Doelen

46340200 - We realiseren een doorlopende lijn van opvoed- en opgroeiondersteuning voor het psycho-sociaal welbevinden van kinderen en jongeren

We hebben een preventief aanbod voor verschillende levensfasen van een kind. Daarmee ondersteunen we kinderen en ouders bij opvoed- en opgroevragen.

Inzet

46340201 - Jeugdhulp in het regulier primair onderwijs (PO)

Alle 20 basisscholen in Zutphen hebben in 2025 een jeugdhulpverlener in de school (de pilot JIS). We gaan de pilot evalueren, bijstellen en onderdeel maken van team lichte jeugdhulp. Daarmee willen we voorkomen dat kinderen geïndiceerde jeugdhulp nodig hebben.

46340202 - Jeugdhulp in het Voortgezet Onderwijs (VO)

In 2025 continueren we de inzet van jeugdhulp (gezinsgeneralisten) in het Voortgezet Onderwijs (VO) met een nieuw convenant (zie programma 3 over schoolaanwezigheid). We verkennen met het Samenwerkingsverband passend onderwijs VO regio Zutphen en de betrokken gemeenten of het toevoegen van de gezinsgeneralisten aan het team lichte jeugdhulp wenselijk is.

46340203 - Collectieve financiering van jeugdhulp in het speciaal onderwijs (S(B)O)

We werken toe naar het structureel borgen van jeugdhulp in de school (bij het SO Mozaiek en SBO Anna Flokstraschool) en daarmee de omzetting van een pilotperiode naar een reguliere werkvorm. We streven naar meerjarige collectieve afspraken over de financiering met de betrokken scholen uit het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, het samenwerkingsverband passend onderwijs en de betrokken gemeenten. Collectieve afspraken maken het mogelijk dat onderwijs en zorg elkaar versterkt.

46340204 - Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

We evalueren samen met de scholen het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en ronden het af. De extra middelen zijn geïnvesteerd om de achterstanden door corona in te halen. De succesvolle onderdelen zetten we, waar mogelijk, met structurele middelen voort.

46340205 - Kansrijke start

Met het actieprogramma Kansrijke Start willen we (aanstaande) ouders helpen zodat hun kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen starten in het leven. De eerste 1000 dagen van het kind zijn van groot belang voor het verdere leven van het kind. In de gemeente Zutphen hebben we een samenwerkingscoalitie opgebouwd met 27 partijen. We maken gebruik van Gala middelen om interventies te financieren en de samenwerking tussen de partijen te optimaliseren. In 2025 willen we komen tot een breed gedragen verantwoordelijkheid en meer verbinding met andere interventies, zoals Jongeren op Gezond Gewicht en bestaanszekerheid. Hierdoor borgen wij de ketenaanpak voor 2025 en verder.

46340206 - Kinderen in echtscheidingsituaties

De tweejarige pilot 'Actieplan kinderen in echtscheidingsituaties' is verlengd met een jaar. Hiervoor is in 2024 een uitvoeringsplan opgesteld met concrete acties. We zetten nog steviger in op preventie om de negatieve gevolgen van een scheiding op kinderen te verkleinen. Eind 2025 evalueren we de pilot, waarbij we onderzoeken wat het effect is van de verschillende interventies, maar ook het effect op gebruik van jeugdhulp.

46340207 - Overgang van minderjarig naar volwassenheid (18-/18+)

Aan de hand van de visie 'soepele overgang van jeugd naar volwassenheid' (2024) werken we vanaf 2025 aan een integraal uitvoeringsprogramma. De actielijnen zijn onder meer gericht op een preventieve inzet en de kwetsbare overgang van jongeren.

46340208 - Zutphense aanpak geletterdheid (ZAG)

Met de uitvoering van de Zutphense aanpak geletterdheid (ZAG) bevorderen we geletterdheid en leesplezier maar ook een stevige aanpak rondom dyslexie. We doen dit samen met onze partners (zie ook programma 3).

Product 670 Inburgering

Doelen

46700100 - We voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders

De gemeente Zutphen is een gastvrije gemeente voor vluchtelingen en ontheemden. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat de nieuwe inwoners een nieuw thuis vinden. Het is niet alleen de verantwoordelijkheid die er voor zorgt dat de gemeente Zutphen gastvrij is. Het zit ook in het DNA van onze samenleving om te zorgen voor degene die het echt nodig hebben.

We streven ernaar dat statushouders die zijn toegewezen aan onze gemeente tijdig passende woonruimte krijgen.

Inzet

46700101 - Samenwerking in de keten

We werken nauw samen met partners in de keten zoals Vluchtelingenwerk en wooncorporaties. Dit is nodig om de taakstelling huisvesting statushouders binnen de termijn te realiseren en draagt bij aan een snelle integratie en bovenal rust voor de nieuwe inwoner van onze gemeente.

Doelen

46700200 - We hebben alle inburgeringsplichtigen gekoppeld aan de gemeente Zutphen in beeld en zij krijgen passende begeleiding bij hun inburgeringstraject en bijbehorende participatie onderdelen

Inwoners die moeten inburgeren nemen deel aan daarop gerichte activiteiten.

Inzet

46700202 - Persoonlijk plan inburgering

Wij vinden het van belang dat de statushouders goed op weg geholpen worden bij hun integratieproces. Door een op maat gemaakt persoonlijk plan voor inburgering en participatie streven wij er naar dat de nieuwe inwoner zich snel thuis voelt. Dit doen wij door taalonderwijs te geven, en participatie en maatschappelijke begeleiding aan te bieden.

46700201 - Meedoen statushouders

Door snel mee te kunnen doen in onze samenleving zal de integratie ook soepeler verlopen. Wij concentreren ons bij de inburgering op het snel starten en het vlot doorlopen van het traject, waarbij de aandacht voor het individu niet uit het oog verloren gaat.

Doelen

46700300 - We bieden adequate opvang voor Oekraïense ontheemden

Wij houden de huidige locatie voor de opvang van Oekraïners in stand. Daarnaast nemen wij onze verantwoordelijkheid om te kijken of er nieuwe mogelijkheden zijn om bij te dragen aan de groeiende vraag voor opvang van oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne.

Inzet

46700301 - Opvangplaatsen Oekraïense ontheemden

We houden de huidige locatie voor de opvang van Oekraïners in stand. Daarnaast onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

46700302 - Stimuleren meedoen Oekraïense ontheemden

We voorzien in basale opvang van Oekraïense ontheemden. Waar mogelijk ondersteunen we bij het meedoen in de samenleving, in de vorm van bijvoorbeeld het volgen van onderwijs en het vinden van werk.

Doelen

46700400 - We blijven onderdak aan asielzoekers bieden volgens de geldende kaders van de Spreidingswet. Daarbij werken we samen met onder andere het COA en de politie

We blijven ons inzetten voor een gelijkmatige verdeling van asielzoekers in de regio. De spreidingswet is en blijft voor ons hier leidend. Wij weten dat wij ruimschoots voldoen aan de normen van de Spreidingswet, echter als je kijkt naar de regionale opvang zullen alle gemeenten in de regio, en dus ook de gemeente Zutphen, hier moeten blijven zoeken naar mogelijkheden voor opvang.

Inzet

46700401 - Rol in regietafels

We nemen een actieve rol in de regionale en provinciale regietafels, onder andere als (vice) voorzitter in de subregio en als goed voorbeeld voor andere gemeente in de provincie Gelderland en ook daar buiten.

46700402 - Verdeling opvang vluchtelingen

Wij voeren de Spreidingswet uit en zijn blij met deze wet. Het geeft aan dat iedere gemeente zijn of haar verantwoordelijkheden moet nemen om in overleg met de regio samen de opvang van de vluchtelingen te organiseren. Hiervoor geldt 'alleen ga je sneller, samen kom je verder'.

46700403 - Opvang AZC

Door de duurzame bestuursovereenkomst met het COA blijven wij ons inzetten voor alle vluchtelingen die zich in het AZC vestigen. De samenwerking tussen de gemeente en het AZC is goed, echter blijven wij ook hier streven naar beter.

Ook de huisvesting van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers) heeft onze aandacht. We blijven zoeken naar mogelijkheden om deze een thuis te geven.

46700404 - Casusoverleg

Maandelijks voeren we casusoverleg met politie en COA.

Zorgen en samenleven: Wat mag het kosten?

Financiën zorgen en samenleven

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Brandweer	3.410	3.543	3.892	3.880	3.939	4.032
Openbare orde en veiligheid	2.165	2.104	2.440	2.435	2.435	2.435
Sport	5.662	4.762	5.650	5.420	5.111	5.054
Minimabeleid	8.044	3.455	3.037	3.037	2.997	2.997
Schuldhelpverlening	3.807	2.385	2.408	2.408	2.408	2.408
Inkomensvoorziening	23.706	24.489	25.840	25.840	25.840	25.840
Wmo begeleiding	6.214	7.397	10.740	9.139	9.139	9.139
Wmo huishoudelijke hulp	5.673	6.291	6.579	6.579	6.579	6.579
Wmo individuele hulpmiddelen	2.327	2.534	2.117	2.117	2.117	2.117
Wmo subsidies en overig	5.588	6.014	6.934	6.650	6.334	6.105
Wmo vervoer	1.269	1.379	1.012	1.066	1.122	1.187
Jeugdzorg in natura	22.533	22.292	25.367	25.223	25.223	25.223
Jeugd algemeen	920	1.144	1.222	1.222	1.222	1.222
Jeugd PGB	252	223	306	306	306	306
Jeugd Preventie	3.374	5.900	6.589	6.745	6.688	6.688
Inburgering	1.682	442	403	403	403	403
Totaal Lasten	96.626	94.355	104.534	102.467	101.861	101.732
Baten						
Brandweer	-101	-62	-95	-95	-95	-95
Openbare orde en veiligheid	-430	-9	-10	-10	-10	-10
Sport	-2.221	-1.701	-2.090	-2.072	-1.799	-1.799
Minimabeleid	-147	-96	-99	-99	-99	-99
Schuldhelpverlening	-261	-54	-56	-56	-56	-56
Inkomensvoorziening	-21.531	-20.980	-22.068	-22.068	-22.068	-22.068
Wmo begeleiding	-367	-1.027	-2.480	-879	-879	-879
Wmo huishoudelijke hulp	-11	0	0	0	0	0
Wmo individuele hulpmiddelen	-11	0	0	0	0	0
Wmo subsidies en overig	-1.022	-589	-1.127	-976	-640	-640
Wmo vervoer	-61	-80	-62	-62	-62	-62
Jeugd algemeen	-2	0	0	0	0	0
Jeugd Preventie	-148	0	-45	-57	0	0

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Inburgering	-3.528	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal Baten	-29.843	-24.649	-28.180	-26.422	-25.756	-25.756
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	66.783	69.705	76.354	76.045	76.105	75.976
Onttrekkingen						
Brandweer	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Openbare orde en veiligheid	-50	-4	-4	0	0	0
Sport	-677	-604	-309	-193	-227	-184
Minimabeleid	-1.958	0	0	0	0	0
Schuldhelpverlening	-1.481	0	0	0	0	0
Wmo subsidies en overig	0	0	0	0	0	0
Jeugd algemeen	-21	0	0	0	0	0
Jeugd Preventie	-30	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-4.221	-614	-319	-198	-232	-189
Stortingen						
Sport	680	680	118	118	118	118
Mutaties reserves	-3.541	66	-201	-80	-113	-71
Gerealiseerd resultaat	63.242	69.772	76.153	75.965	75.992	75.905

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Effecten	34	6	6	6	6	6
Belastingen	939	741	800	833	864	864
Algemene baten en lasten	2.393	1.784	1.461	2.037	2.591	3.145
Overhead	22.289	24.186	24.059	22.713	22.901	22.808
Totaal Lasten	25.655	26.717	26.326	25.590	26.362	26.823
Baten						
Effecten	-752	-728	-723	-723	-723	-723
Belastingen	-15.112	-14.962	-15.381	-15.381	-15.381	-15.381
Algemene uitkering	-124.716	-129.316	-133.601	-130.003	-134.025	-137.537
Algemene baten en lasten	-420	-138	-142	-142	-142	-142
Overhead	-532	-669	-626	-579	-432	-432
Totaal Baten	-141.532	-145.812	-150.471	-146.827	-150.703	-154.215
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-115.877	-119.095	-124.146	-121.238	-124.341	-127.392
Onttrekkingen						
Algemene baten en lasten	-3.437	-1.052	-4.981	-488	-475	-470
Overhead	-239	-115	-608	-406	-332	-290
Totaal Onttrekkingen	-3.676	-1.167	-5.590	-893	-807	-760
Stortingen						
Algemene baten en lasten	8.174	711	2.619	166	166	166
Overhead	139	0	471	471	471	471
Totaal Stortingen	8.314	711	3.090	637	637	637
Mutaties reserves	4.638	-456	-2.499	-256	-170	-123
Gerealiseerd resultaat	-111.239	-119.552	-126.645	-121.494	-124.511	-127.515

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Het wettelijke kader voor de lokale belastingen wordt door de Rijksoverheid vastgesteld. De gemeenteraad bepaalt het plaatselijke belastingbeleid en de tarieven, binnen de wettelijke kaders. Naast belastingen hanteren wij heffingen voor individuele dienstverlening aan de inwoners.

De heffingen en belastingen in 2025 zijn:

- Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Precariobelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelasting
- Forensenbelasting
- Diverse leges en rechten

Over de hoogte van de tarieven krijgt u in het najaar 2024 een voorstel. We gaan in voorliggende begroting uit van een verhoging van de belastingen van 2,8 % vanwege inflatie. Verder mogen de opbrengsten van de heffingen voor dienstverlening aan de burger maximaal kostendekkend zijn.

Bij de voorjaarsnota 2024 heeft de gemeenteraad besloten de hondenbelasting af te schaffen. Verder was het tarief van de toeristenbelasting tot en met 2023 bevroren. In 2024 is de toeristenbelasting wel weer opgehoogd met een inflatie-indexering.

Kwijtschelding

Wij voeren een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor mensen met een inkomen op het niveau van een bijstandsuitkering. Het is mogelijk om gedeeltelijk kwijtschelding te krijgen voor de afvalstoffenheffing

Belastingcentrum Tribuut zorgt voor de heffing en invordering van de gemeentelijke heffingen en de uitvoering van de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ).

Lokale heffingen: Doelen en inzet

Doelen

59940100 - Correcte en tijdige uitvoering van de wet WOZ, belastingheffing en een kostendekkende bedrijfsvoering

De WOZ-waarde moet jaarlijks worden vastgesteld op basis van marktgegevens, objectkenmerken en andere relevante factoren. Dit proces dient zorgvuldig te gebeuren om een eerlijke en representatieve waarde te bepalen. De beschikkingen dienen uiterlijk voor 28 februari 2025 te worden verstuurd.

De belastingheffing, het opleggen van de aanslagen dient ook tijdig te gebeuren, waarbij de belastingplichtige tijdig op de hoogte wordt gebracht van de betalingsverplichting.

Binnen de gemeentelijke begroting is een aantal producten opgenomen waarvan is bepaald dat deze op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en producten waarvoor leges worden geheven. Voor deze producten is verderop een toelichting opgenomen ten aanzien van de wijze waarop de kostendekkendheid wordt bepaald. Deze toelichting is afgestemd op de vereisten in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Inzet

59940101 - Afvalstoffenheffing

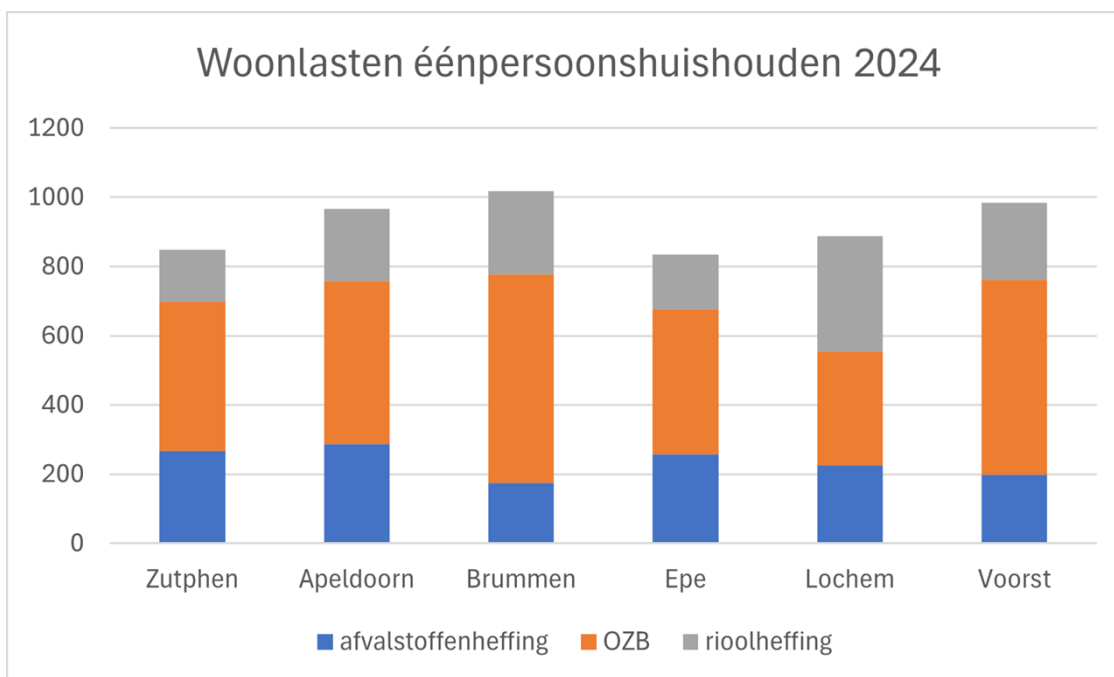
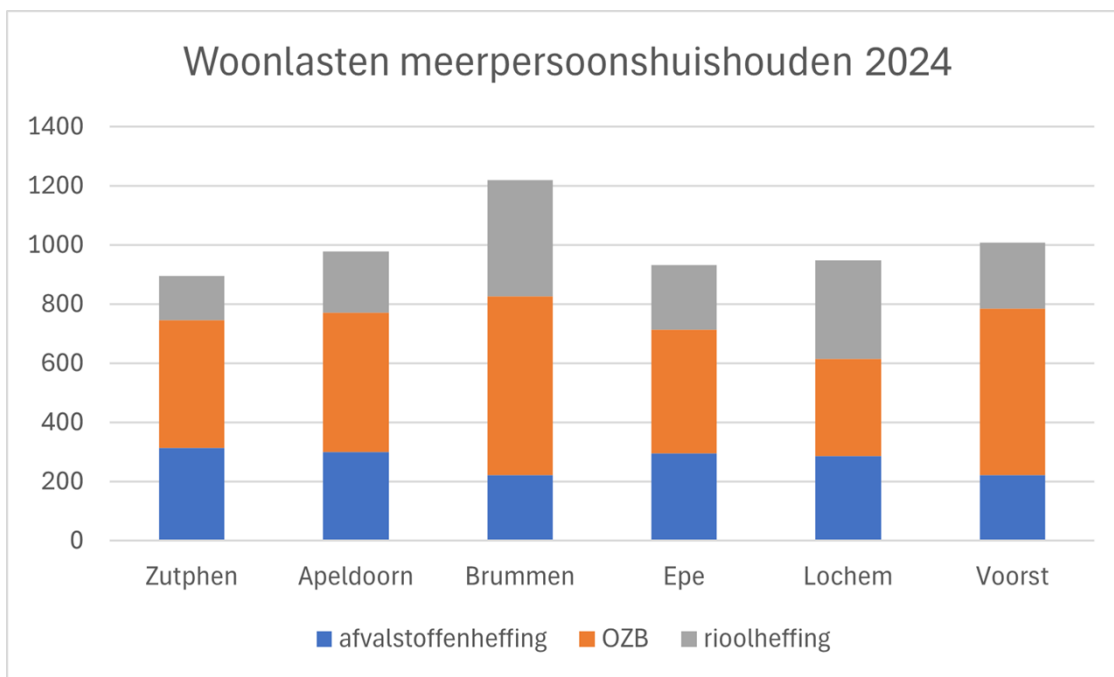
Via de afvalstoffenheffing berekenen wij alle kosten die te maken hebben met het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, door aan de inwoners. Uitgangspunt is een kostendekkend tarief. De inwoners van de gemeente Zutphen hebben invloed op hun rekening door hun afval goed te scheiden.

59940102 - Financieel overzicht

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) brengt jaarlijks een woonlastenmonitor uit. Het COELO is het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten. Volgens deze woonlastenmonitor vallen de woonlasten in de gemeente Zutphen laag uit ten opzichte van de andere Tribuut gemeenten in onze regio. In de gemeente Zutphen bedragen de woonlasten per meerpersoonshuishouden € 895. Voor een eenpersoonshuishouden is dit € 849. Bij de berekening van de woonlasten gaat het COELO uit van de tarieven OZB +afvalstoffenheffing+ rioolheffing.

Woonlasten per huishouden Zutphen		
	meerpersoonshuishouden	eenpersoonshuishouden
Avalstoffenheffing	313	267
OZB	432	432
Rioolheffing	150	150
Totaal	895	849

Hieronder staat een vergelijk van de woonlasten voor een meerpersoons- en een eenpersoonshuishouden binnen het samenwerkingsverband Tribuut gebaseerd op de tarieven in 2024. Voor huishoudens met een huurwoning geldt dat daar geen OZB en in Zutphen geen rioolheffing voor geheven wordt.

De gemeente Zutphen verleent kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing. De geraamde kosten van kwijtschelding zijn als volgt:

Kwijtschelding		
(bedragen *€)	2024	2025
Afvalstoffenheffing	298.500	306.900

De geraamde opbrengst van lokale belastingen en heffingen in de gemeente Zutphen zijn:

Opbrengsten		(bedragen *€)
belastingsoort	2024	2025
OZB	14.541.700	14.948.900
precario	94.600	97.200
(water)toeristenbelasting	182.300	187.400
afvalstoffenheffing	6.381.700	6.584.900
riool- en waterzorgheffing	3.823.400	4.009.100
haven- en opslagelden	12.700	13.100
marktgeld	153.200	157.300
lijkbezorgingsrechten	379.800	390.300
leges	2.510.000	2.710.100
parkeerbelastingen	2.806.100	3.084.700
forensenbelasting	11.800	12.100
totaal	30.897.300	32.195.100

59940103 - Kostendekkendheid

Binnen de gemeentelijke begroting is een aantal producten opgenomen waarvan is bepaald dat deze op begrotingsbasis niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voorbeelden hiervan zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgeld, lijkbezorgingsrechten en producten waarvoor leges worden geheven. Voor deze producten is een toelichting opgenomen ten aanzien van de wijze waarop de kostendekkendheid wordt bepaald. Deze toelichting is afgestemd op de vereisten in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Afvalstoffenheffing

Via de afvalstoffenheffing berekenen wij alle kosten die te maken hebben met het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, door aan de inwoners. Uitgangspunt is een kostendekkend tarief. De inwoners van de gemeente Zutphen hebben invloed op hun rekening door hun afval goed te scheiden.

Berekening kostendekkende afvalstoffenheffing	
(bedragen *€)	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	5.395.600
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-308.400
Netto kosten taakveld	5.087.200
Toe te rekenen kosten	425.500
Overhead incl. (omslag)rente	64.900
BTW	1.007.300
Totale kosten	6.584.900
Opbrengst heffingen	6.584.900

dekkingspercentage 100%

Riool- en waterzorgheffing (rioolheffing)

De riool- en waterzorgheffing bestaat (vanaf 2021) alleen nog uit een eigenarendeel. Het eigenarendeel is een vastgesteld bedrag op basis van de kosten van beheer en onderhoud aan de riolering, gedeeld door het aantal woningeigenaren en eigenaren van bedrijven in de gemeente. Bij riool- en waterzorgheffing is geen sprake van jaarlijkse indexering met het inflatiecijfer, maar gaat het om kostenverhaal. De gemeente mag maximaal 100% van de gemaakte kosten verhalen op de inwoner via de rioolheffing.

Berekening kostendekkende riool- en waterzorgheffing	
(bedragen *€)	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	2.762.400
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-500
Netto kosten taakveld	2.761.900
Toe te rekenen kosten	680.800
Overhead incl. (omslag)rente	334.200
BTW	232.200
Totale kosten	4.009.100
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	4.009.100

dekkingspercentage 100,00%

Leges

De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges verhalen we de kosten die we hiervoor maken in principe op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Net als bij de Rioolheffing en Afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven in de Legesverordening maximaal kostendekkend zijn. De kostendekkendheid dient te worden beoordeeld op de verhouding tussen de kosten en opbrengst per titel uit de Legesverordening.

Berekening kostendeckendheid van de leges

(bedragen *€) Titel 1 Algemene dienstverlening

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente, overhead	1.175.702
BTW	
Totale kosten	1.175.702
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	1.155.034
Mate van kostendeckking	98,24%

(bedragen *€) Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente, overhead	3.410.616
BTW	
Totale kosten	3.410.616
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	1.659.300
Mate van kostendeckking	48,65%

(bedragen *€) Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente, overhead	89.019
BTW	
Totale kosten	89.019
Opbrengst heffingen (inclusief verminderingen)	35.100
Mate van kostendeckking	39,43%

59940104 - Kwijtscheldingsbeleid

Als iemand met schulden door geldproblemen de opgelegde heffing niet kan betalen, kan hij in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. In de begroting is daar voor 2025 het volgende bedrag voor opgenomen:

€ 306.900 voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing

Net als in voorgaande jaren kunnen we vooraf kwijtschelding verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft een inwoner vooraf toestemming om zijn gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Aanvragers die geen automatische kwijtschelding krijgen, omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, kunnen achteraf een aanvraag indienen. Soms wijzen we een aanvraag af vanwege een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen.

59940105 - Leges

De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges verhalen we de kosten die we hiervoor maken in principe op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Net als bij de Rioolheffing en Afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven in de Legesverordening maximaal kostendekkend zijn. De kostendekkendheid wordt beoordeeld op de verhouding tussen de kosten en opbrengst per titel uit de Legesverordening.

59940106 - Onroerende zaak belasting (OZB)

De OZB is een algemene heffing die bestaat uit een eigenaren- en een gebruikersdeel. Het gebruikersdeel heffen we alleen voor niet-woningen. Voor 2025 gelden de WOZ-waarden per 1 januari 2024. Door de jaarlijkse herwaardering moeten de OZB-tarieven voor 2025 opnieuw worden berekend en vastgesteld. In voorliggende begroting stijgt de OZB opbrengst met 2.8% inflatiecorrectie. Gemeenten kunnen de hoogte van de OZB-tarieven zelf bepalen. Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de benchmark woonlasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde OZB, de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing. Gemeenten kunnen op basis van deze vergelijking rekening houden bij de ontwikkeling van de lokale lasten.

59940107 - Parkeren

Voor het parkeren zijn er 2 soorten heffingen:

- * parkeergelden via betaald parkeren en parkeervergunningen
- * Naheffingsaanslag parkeerbelasting

In voorliggende begroting zullen de parkeergelden en parkeervergunningen stijgen met de inflatiecorrectie van 2,8%. Voor de naheffingsaanslag parkeerbelasting volgen wij de landelijk vastgestelde maximale bedragen.

59940108 - Riool- en waterzorgheffing (rioolheffing)

De riool- en waterzorgheffing bestaat (vanaf 2021) alleen nog uit een eigenarendeel. Het eigenarendeel is een vastgesteld bedrag op basis van de kosten van beheer en onderhoud aan de riolering, gedeeld door het aantal woningeigenaren en eigenaren van bedrijven in de gemeente. Bij riool- en waterzorgheffing is geen sprake van jaarlijkse indexering met het inflatiecijfer, maar gaat het om kostenverhaal. De gemeente mag maximaal 100% van de gemaakte kosten verhalen op de inwoner via de rioolheffing.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing: Doelen en inzet

Doelen

59950100 - Wij hebben een actueel risicoprofiel en een actueel overzicht van het weerstandsvermogen. Risicomanagement is integraal onderdeel van de werkzaamheden

Medewerkers zijn risicobewust en kunnen passende beheersmaatregelen nemen. Door het inzicht in de risico's kunnen de raad, het college en de organisatie op een verantwoorde wijze besluiten nemen.

Inzet

59950101 - Actualisaties risicoprofiel

We actualiseren in 2025 twee keer het gemeentebrede risicoprofiel. We benoemen de risico's, de gevolgen en de beheersmaatregelen. De risico's leggen we vast in het softwareprogramma Naris. Hierdoor hebben we een actueel beeld van de risico's voor de totale gemeente en het weerstandsvermogen.

Financieel overzicht

In de volgende tabel staat de top 10 van risico's met de grootste financiële impact, gerangschikt op percentage van invloed.

Nr	Risico	Kans	Financieel gevolg maximaal	Invloed
1	Langdurige uitval van computersystemen door hacken en gijzelsoftware.	50%	€2.000.000	18.40%
2	Extra kosten voor achterstallig onderhoud van gemeentelijke panden doordat huurders tijdens de verhuurperiode onvoldoende onderhoud hebben gepleegd aan een pand.	60%	€830.000	11.37%
3	De in de meerjarenbegroting extra opgenomen bedragen voor prijscompensatie kunnen onvoldoende zijn om stijgende prijzen als gevolg van schaarste, inflatie en loonstijgingen te compenseren. Het gaat hier om prijsstijgingen en inflatie in het algemeen.	70%	€750.000	10.59%
4	Een vereniging of instelling kan niet meer voldoen aan de betalingsverplichting van een gemeentelijke lening of aan de betalingsverplichting van een lening waarvoor de gemeente borg of garant staat.	50%	€1.000.000	8.62%
5	Sociaal Domein Jeugdzorg: Beperkte sturingsmogelijkheden op budgetten. De zorgbehoefte en daaraan gerelateerde	50%	€500.000	6.92%

	kosten kunnen hoger uitpakken door een mogelijke toename van de zorgvraag, de complexiteit daarvan en de beperkte invloed op externe verwijzers naar Jeugdzorg.			
6	Door uitval en vertrek van medewerkers en door krapte op de arbeidsmarkt ontstaan extra kosten voor externe inhuur van medewerkers.	80%	€500.000	5.91%
7	Sociaal Domein Wmo: Beperkte sturingsmogelijkheden op budgetten. Zorg- en ondersteuningsbehoefte en daaraan gerelateerde kosten kunnen hoger uitpakken door vergrijzing en beleid gericht op langer zelfstandig wonen. Het aantal aanvragen en de complexe hulpvragen nemen toe. Personeelstekorten en daarmee gepaard gaande wachtlijsten bij zorgaanbieders kunnen leiden tot een groter beroep op Wmo voorzieningen.	50%	€350.000	2.53%
8	Kosten voor uitkeringen van ex-medewerkers omdat de gemeente verplicht eigenrisicodragers is voor de Werkloosheidswet (WW).	50%	€250.000	2.42%
9	Datalekken van persoonsgegevens: Extra kosten voor noodmaatregelen zoals beveiligingsmaatregelen en herstelkosten. Schadeclaims.	50%	€200.000	2.04%
10	Extreem weer zoals storm, hitte en droogte kan leiden tot schade aan bomen en beplanting, speeltoestellen, wegen etc. waardoor extra kosten ontstaan voor herstelwerkzaamheden.	50%	€250.000	1.90%

Totalen

Totaal maximaal financieel gevolg top 10 risico's: € 6.630.000
Totaal maximaal financieel gevolg overige risico's: € 9.600.000
Totaal maximaal financieel gevolg alle risico's: € 16.230.000

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige risico-inventarisatie (voor de jaarrekening 2023):

- Risico 3 Prijsstijgingen: Het maximaal financieel gevolg is verlaagd van € 3.000.000 naar € 750.000 omdat het risico op prijsstijgingen kleiner is geworden. Het risico speelt in hoofdzaak nog bij oude contracten.
- Risico 6 Kosten voor externe inhuur: Dit risico komt voor het eerst in de top 10 omdat de kosten voor externe inhuur toenemen door krapte op de arbeidsmarkt.

Beheersmaatregelen top 3 risico's:

- Risico 1 Hacken en gijzelsoftware: Er zijn diverse beheersmaatregelen getroffen om de informatieveiligheid en privacy te borgen. Deze maatregelen moeten continu aangepast en verbeterd worden. Hiervoor is ook een actieplan opgesteld en een project gestart. Ook na

afronding van dit project zullen de beheersmaatregelen continu geëvalueerd en bijgestuurd moeten worden om te voorkomen dat computersystemen gehackt worden.

- Risico 2 Achterstallig onderhoud verhuurde panden: Het proces voor teruglevering van een verhuurd pand wordt eerder gestart en hierbij wordt duidelijkheid gegeven over het afgesproken onderhoudsniveau en de mogelijk daaruit voortvloeiende kosten.
- Risico 3 Prijsstijgingen: Inflatie is een niet beïnvloedbaar risico maar uiteraard nemen wij maatregelen om de gevolgen van het risico te verkleinen. We monitoren de inflatiecijfers en bij het opstellen van de begroting kijken we voor welke uitgaven helder is dat het risico zich voordoet. Deze verwachte stijging van de prijzen wordt dan overgebracht naar de voorgestelde programmabegroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie doen we omdat het reserveren van het maximale bedrag van € 16.230.000 ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Het is voor 90% zeker dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.937.214. Dit is dan ook onze benodigde weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit is met € 769.432 gedaald. Bij de vorige risico-inventarisatie bedroeg de benodigde weerstandscapaciteit namelijk € 5.706.646.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die we hebben om de risico's in financiële zin af te dekken. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit is gebaseerd op de stand per 1 januari 2025.

Beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen * € 1)

Algemene reserve	€ 25.408.000
Raming voor onvoorzien	€ 141.000
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 25.549.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is moet de relatie worden gelegd tussen:

1. de financiële gekwantificeerde risico's en
2. de daarbij gewenste en beschikbare weerstandscapaciteit

Onderstaande figuur laat de relatie zien:

Risico's	Weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces, Financieel	Algemene reserve

Letsel / Veiligheid		Raming voor onvoorzien
Materieel, Milieu		
Personeel / arbo		
Product		
↓		↓
Weerstandsvermogen		

Ratio weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen

Als we de benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit ontstaat als uitkomst de volgende ratio:

$$\begin{array}{rcl}
 & \text{Beschikbare} & \\
 & \text{weerstandscapaciteit} & \underline{\underline{\text{€ } 25.549.000}} \\
 \text{Ratio} & & \\
 \text{weerstandsvermogen} & \text{Benodigde} & = \\
 = & \text{weerstandscapaciteit} & \text{€ } 4.937.214 \\
 & & \text{5,2}
 \end{array}$$

Onderstaande normtabel biedt een waardering van de berekende ratio. De normtabel is ontwikkeld door Naris in samenwerking met de Universiteit Twente. De formele ratio van onze gemeente valt per 1 januari 2025 in klasse A. Dit duidt op uitstekend. In het gemeentelijk beleid is vastgelegd dat de ratio weerstandsvermogen minimaal 1.5 moet zijn.

Normtabel

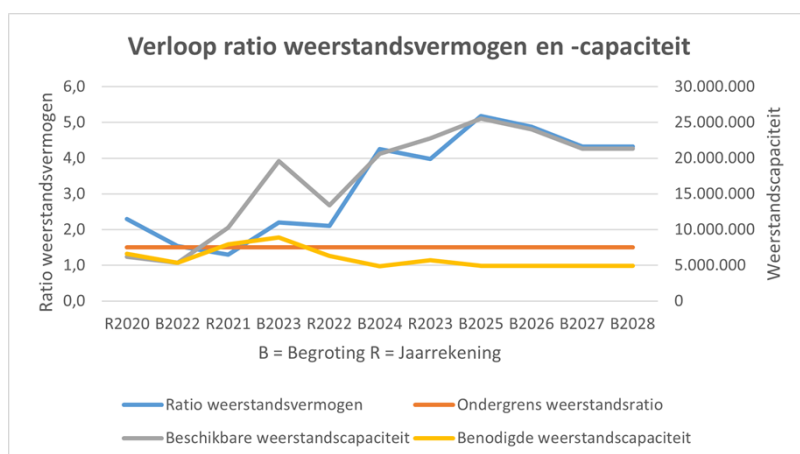
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende

D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

Verloop van de ratio

Onderstaand figuur laat het verloop zien van de ratio weerstandsvermogen en de –capaciteit.

Toelichting bij de X-as (horizontale as): deze as is opgesteld op basis van de chronologische volgorde van het maken van het gemeentelijk risicoprofiel. Dus in het kalenderjaar 2021 maken we in het voorjaar het risicoprofiel voor de jaarrekening 2020 (R2020) en in het najaar het risicoprofiel voor de begroting 2022 (B2022). In het voorjaar van 2022 maken we het risicoprofiel voor de jaarrekening 2021 (R2021) en in het najaar maken we het risicoprofiel voor de begroting 2023 (B2023). In chronologische volgorde wordt het dan R2020, B2022, R2021, B2023 et cetera.

Verplichte financiële kengetallen

Financiële kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting/jaarrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Gemeenten zijn verplicht onderstaande financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij ministeriële regeling is vastgesteld hoe de kengetallen worden berekend en hoe deze in de begroting en jaarrekening moeten staan.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	41%	66%	70%	79%	79%	72%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	37%	62%	66%	75%	74%	67%
Solvabiliteitsratio	34%	27%	24%	21%	21%	22%
Grondexploitatie	-1%	-2%	-2%	-1%	0%	0%

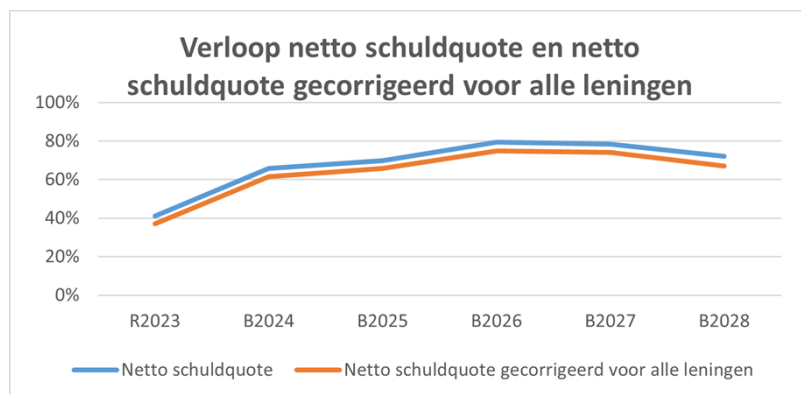
Structurele exploitatieruimte	4%	2%	1%	-2%	-1%	0%
Belastingcapaciteit	94%	90%	100%	100%	100%	100%

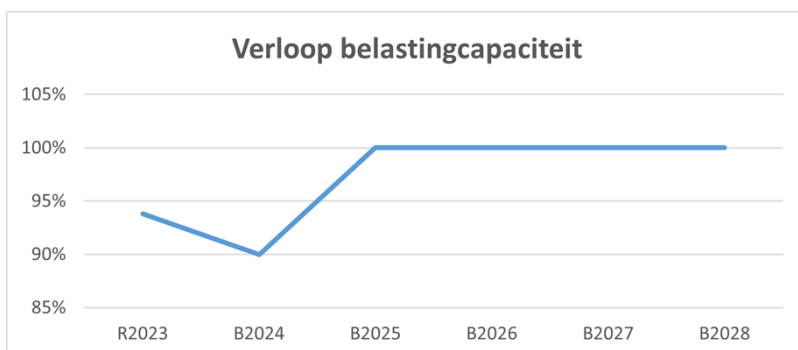
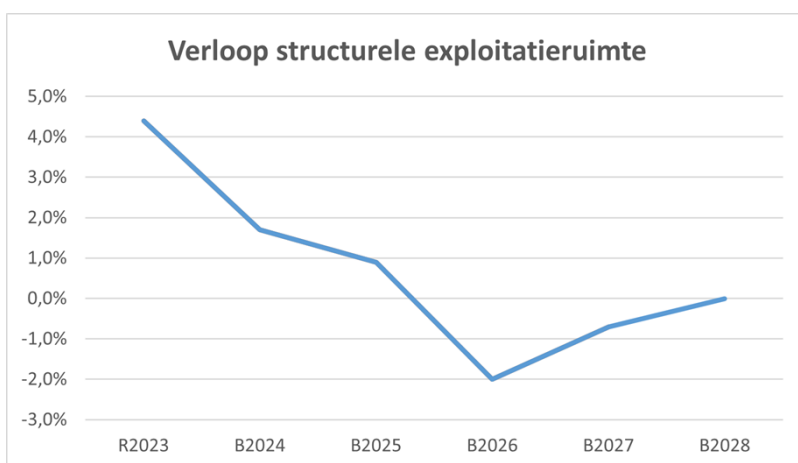
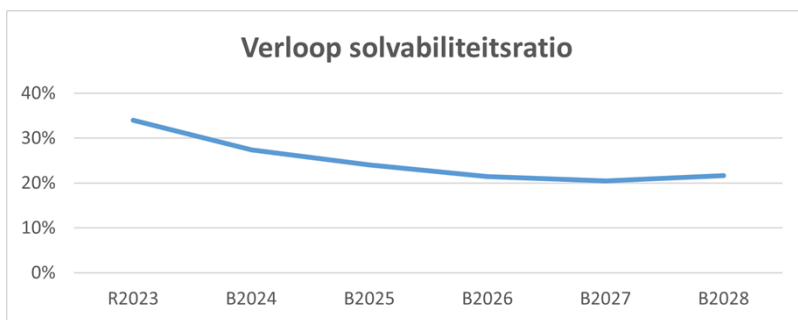
Signaleringswaarden verplichte financiële kengetallen

Er is geen wettelijke normering voor de kengetallen. Het Ministerie van BZK heeft samen met enkele provincies, waaronder de provincie Gelderland, signaleringswaarden opgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. De signaleringswaarden zijn in 3 categorieën verdeeld, waarbij categorie A als minst en categorie C als meest risicovol wordt bestempeld.

Omschrijving	Signaleringswaarden		
	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	begr. én mjr.>0%	begr. of mjr.>0%	begr. én mjr.<0%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Op verzoek van de auditcommissie worden de relevante financiële kengetallen ook grafisch weergegeven.

Toelichting financiële kengetallen

De financiële positie is te beoordelen op basis van een aantal indicatoren. De belangrijkste zijn het meerjarig overzicht van baten en lasten en de balans, waarbij het realiseren van structureel en reëel

evenwicht het primaire doel is. Daarnaast zijn ook de kengetallen en de weerstandsratio belangrijke graadmeters voor de beoordeling van de financiële positie.

De wettelijke verplichte kengetallen geven inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. Zij leggen verbanden tussen een aantal aspecten die elk voor een verantwoord oordeel van de financiële positie relevant zijn. De uitkomst van één individueel kengetal zegt niet zo veel over de financiële positie van de gemeente Zutphen. De kengetallen moet altijd in samenhang worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft daarmee een indicatie van de mate waarin de rente en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

De netto schuldquote laat de hoogte van de schuldenlast van de gemeente zien ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft geen probleem te zijn.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. Het geeft daarmee een indicatie van het beslag dat de financieringslasten op de exploitatie leggen en daarmee op de vrije ruimte in de exploitatiebegroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

Het kengetal wordt op dezelfde wijze berekend als de netto schuldquote maar bij de financiële activa worden ook alle verstrekte leningen betrokken. Een aanzienlijk deel van de opgenomen gelden is doorgeleend aan woningcorporaties en deelnemingen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen af te zetten tegen het totale vermogen (i.c. het balanstotaal). Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het (reguliere) exploitatiesaldo.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. In het algemeen geldt: hoe lager dit percentage hoe beter.

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal wordt berekend door de boekwaarde van de grondexploitaties af te zetten tegen de totale baten van de gemeente (exclusief onttrekkingen aan reserves).

Structurele exploitatieruimte

In dit kengetal komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt om de structurele lasten te dekken. Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de baten onvoldoende ruimte biedt om de structurele lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de financieringslasten) te dekken.

Voor de structurele exploitatieruimte geldt dat het uitgangspunt wettelijk al is dat er een structureel evenwicht moet zijn. Hierop toetst de provincie als toezichthouder.

Belastingcapaciteit

De onroerende zaakbelasting (OZB) is voor gemeenten de belangrijkste eigen belasting inkomst. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid.

Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan landelijk gemiddelde tarieven. In de Meicirculaire van het Gemeentefonds staat een overzicht met de (ontwikkeling van de) gemiddelde lastendruk van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet gebruikt wordt.

Niet verplichte financiële kengetallen

Naast de verplichte financiële kengetallen wordt op advies van de Auditcommissie een aantal niet verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen worden gebruikt voor het op hoofdlijnen inzichtelijk maken van de financiële positie van de gemeente Zutphen.

Exploitatieresultaten	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totale lasten	177.366	176.800	189.065	209.629	217.227	222.559	210.259	208.639	208.771
Totale baten	-184.897	-188.621	-205.255	-212.906	-207.796	-215.164	-204.861	-205.820	-209.376
Resultaat vóór bestemming	-7.531	-11.821	-16.190	-3.277	9.431	7.395	5.398	2.819	-605
Storting in reserves	6.415	12.218	20.927	14.647	12.375	5.705	2.402	2.402	2.602
Onttrekking aan reserves	-9.086	-11.068	-20.382	-21.387	-21.806	-13.100	-6.288	-3.778	-3.837
Saldo inzet reserves	-2.671	1.150	545	-6.740	-9.431	-7.395	-3.886	-1.376	-1.235
Resultaat na bestemming reserves	-10.202	-10.671	-15.645	-10.017	-	-	1.512	1.443	-1.840

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een voordelig resultaat

Reserves/eigen vermogen	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Reserves	36.606	47.958	47.959	59.175	68.080	68.666	61.271	57.385	54.497
Jaarresultaat	10.202	10.671	15.645	10.017	10.017	-	-	1.512	1.443
Totaal eigen vermogen	46.808	58.629	63.604	69.192	78.097	68.666	61.271	58.897	55.940

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Financiering	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	g	g	g	g	g
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Reserves/eigen vermogen	36.606	47.958	47.959	59.175	68.080	68.666	61.271	57.385	54.497
Jaarresultaat	10.202	10.671	15.645	10.017	10.017	10.202	10.671	1.512	1.443
Voorzeningen	11.834	13.555	13.555	15.351	18.720	19.049	16.828	16.772	17.377
Schulden op lange termijn		111.54			91.181	83.164	75.803	68.901	62.456
	123.166	5	103.303	103.303					
Beschikbare middelen		183.72			187.998	181.081	164.573	144.570	135.773
	181.808	9	180.462	187.846					
Vaste bezittingen		180.68			230.473	233.689	239.343	233.504	222.303
	178.603	6	185.973	189.494					
Voorraden	15.554	7.392	7.392	-2.732	355	435	900	908	908
Vastgelegd op lange termijn		188.07			230.828	234.124	240.243	234.412	223.211
	194.157	8	193.365	186.762					
Nog te financieren/ kortlopende financiering	-12.349	-4.349	-12.903	1.084	-42.830	-53.043	-75.670	-89.842	-87.438

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Risico's bouwgronden	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vorraden onderhanden werk	15.554	7.392	7.392	-156	-1.600	1.487	1.567	2.032	2.040
Verliesverwachtingen (Netto Contante Waarde)	-4.973	-3.294	-3.294	-4.781	-1.133	-5.289	-5.289	-	-
Voorzieningen voor verliezen	4.973	3.294	3.294	4.781	1.133	5.289	5.289	-	-
Reserve GZ exploitatieresultaten	3.138	4.855	4.326	5.125	5.396	5.369	5.343	5.316	5.290

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag is een nadelig resultaat

Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen: Doelen en inzet

Doelen

59960100 - Beheer en onderhoud openbare ruimte

Het beheer en onderhoud aan het openbaar groen en onkruid op verharding wordt uitgevoerd op beeldniveau. Het centrumgebied en de winkelcentra wordt op het hoogste niveau A onderhouden. Overige gebieden worden onderhouden op B en op C niveau. Overige zoals, openbare verlichting, riolering, civiele constructies en speelvoorzieningen worden onderhouden op kwaliteitsniveau, hiervoor worden deze frequent geïnspecteerd op technische technische staat en restlevensduur.

Inzet

59960101 - Normen voor openbare ruimten

We onderhouden de openbare ruimte op een afgesproken kwaliteit. In het Centrum en winkelgebieden gaat het over kwaliteit A zoals in de beeldkwaliteitscatalogus is omschreven en de rest als B omschreven. De gebruikte beeldkwaliteit is omschreven door de CROW. De CROW is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer, en werk en veiligheid.

59960102 - Normen voor integraal beheer en onderhoudsplannen

Binnen Zutphen hanteren we de landelijke normen van het CROW, centrum voor Regelgeving en onderzoek en de Grond, Water- en Wegenbouw en Verkeertechniek.

59960103 - Monitoring en beheersystemen

We gebruiken inspectiegegevens en beheersystemen om onderhoud en reparatie te plannen en te organiseren. We inspecteren geregeld en conform gestelde wet- regelgeving, hiermee voldoen we aan gestelde eisen.

Doelen

59960200 - We werken samen in de openbare ruimte

We hebben het doel om een openbare ruimte te ontwikkelen en onderhouden waar gebruikers en bezoekers zich welkom en fijn bij voelen. Om dit zoveel als mogelijk te bereiken werken we in de openbare ruimte en in samenspraak met inwoners en instellingen.

Inzet

59960201 - Samenwerking met inwoners en instellingen in de openbare ruimte

Bij werkzaamheden in de openbare ruimte wordt contact gelegd met omwonenden, bewonersorganisaties en/of verenigingen. Dit proces wordt vaker ingezet in samenwerking met de gebiedsregisseur. Gericht gaan we de buurt en wijken om informatie bij bewoners op te halen.

59960202 - Samenwerkingsverbanden in de openbare ruimte

Bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte werken we steeds meer samen met bewoners in instellingen. Zo ruimen bijvoorbeeld cliënten van Zozijn zwerfvuil op in delen van de stad. Ook hebben wij afspraken gemaakt met individuele inwoners om delen van de wijk schoon te houden of kleine groenvakken te onderhouden die grenzen aan hun eigen tuin. Het gaat dan om het "netheidsonderhoud".

Om beter in te kunnen spelen op de landelijke Bestuursopdracht Water (BW), werken we binnen de Afvalwaterketen samen met het WRIJ en de gemeente Lochem. Een van de gezamenlijke opgaven is om, door samenwerking tussen de organisaties, te zorgen voor een doelmatige en transparante waterketen, tegen zo laag mogelijke kosten voor inwoners en bedrijven.

Doelen

59960300 - Wegen

Onze wegen willen we schoon heel en veilig houden voor elke inwoner en gebruiker.

Inzet

59960301 - Normen voor wegbeheer

In het wegenbeleidsplan staat hoe de gemeente de komende periode omgaat met de verhardingen. Het beleidsplan stellen we op op basis van assetmanagement. Daarbij spelen mee: wet- en regelgeving, beleid en ambitie, de strategische, tactische en operationele kaders en de financiën. Tegen de achtergrond van wet- en regelgeving is de risicoaansprakelijkheid voor de gemeente als wegbeheerder een factor van belang. Voor wegen en paden die bestaan uit elementenverharding is onderhoudsniveau C (volgens CROW-normen) vastgesteld. Voor het centrum houden we onderhoudsniveau B aan.

59960302 - Wegenbeleidsplan

Zie vorige.

Doelen

59960400 - Openbare verlichting

We hebben een goed werkende openbare verlichting om te voorzien in een leefbare en veilige openbare ruimte. Deze verlichting werkt energiezuinig. De verlichting is afgestemd en ingeregeld op het gebruik van de omgeving voor wegen, paden en gebouwen.

Inzet

59960401 - Normen voor energiezuinige vervanging

Bij inkoop van materieel en materiaal wordt gekeken naar energiezuinigheid en milieubelasting. Voor openbare verlichting passen we alleen ledverlichting toe en gebruiken we energiezuinige armaturen.

Doelen

59960500 - Riolering

We hebben een goed functionerend rioolstelsel en werken aan het behouden en verder verbeteren van dit stelsel ten behoeve van alle gebruikers zoals inwoners en onze ondernemers.

Inzet

59960501 - Uitvoering onderhoudswerkzaamheden samenvoegen

Bij grootschalig onderhoud wordt zoveel mogelijk één gebied opgepakt en aangepakt. Dus bij rioleringsvervangingen wordt de weg en grondgebied wat hiermee gemoeid is gereconstrueerd.

59960502 - Verwerking hemelwater

Hemelwater verwerken we los van het vuilwatersysteem, we nodigen nadrukkelijk inwoners uit om hemelwater af te koppelen van het vuilwatersysteem. Alle nieuwbouw wordt uitgevoerd met gescheiden stelsels.

59960503 - Geplande vervangingswerkzaamheden

In 2025 is de rioolvervangings in het Waterkwartier Zuid in uitvoering. Dit zijn de straten tussen de Troelstralaan en de Thorbeckesingel. Daarnaast worden er rioolleidingen gerenoveerd door middel van relining. Dit is een methode om de leiding te renoveren zonder graafwerkzaamheden. Ook worden er volgens planning de pompen vervangen in het gemaal Verdijkstraat.

59960504 - Werken met Rioolbeheerprogramma

We gebruiken een rioleringsprogramma dat voorziet in vervanging en reconstructies, financiële middelen worden afgestemd en begroot.

- Stapsgewijs voeren we het Watertakenplan 2021-2025 in, waarin de drie wettelijke zorgplichten zijn opgenomen: de afvalwater-, hemelwater en grondwaterzorgplicht.
- In het Watertakenplan is een uitvoeringsprogramma opgenomen. Het programma geeft inzicht in alle maatregelen en investeringen met betrekking tot de drie zorgplichten.
- Voor de afvalwaterzorgplicht is het speerpunt voor 2025 het vervangen van de riolering in het Waterkwartier Zuid (fase 1). Daarnaast het jaarlijks terugkerende activiteit: het relinen en repareren van delen van de bestaande riolering. Voor 2025 staat oa. De Hoven op het programma.
- Voor de hemelwaterzorgplicht wordt ingezet op het afkoppelen van hemelwater van de bestaande riolering oa. in het project Waterkwartier Zuid. Daarnaast worden bovengrondse klimaatadaptieve maatregelen genomen enerzijds om zoveel mogelijk water vast te houden daar waar het kan en nodig is. Anderzijds om wateroverlast te voorkomen.
- Voor de grondwaterzorgplicht worden in 2025 met name in gevoelige locaties voor droogte, zoals de Zuidwijken, kansen aangegrepen om zoveel mogelijk water vast te houden en hemelwater lokaal te infiltreren. Het meten en monitoren om inzicht te krijgen in de grondwaterstanden is een jaarlijkse opgave.

59960505 - Uitvoeren Watertakenplan 2021- 2025

Zie vorige

59960506 - Financiële uitgangspunten

Met het beheersysteem voor de openbare ruimte begroten we de financiële behoefte van openbare ruimte.

Doelen

59960600 - Water

We willen een schoon en natuurlijk watersysteem in onze leefomgeving en hierin werken we samen met Waterschappen en grondeigenaren.

Inzet

59960601 - Oppervlaktewater als onderdeel van het watersysteem

Het oppervlaktewater is onderdeel van het watersysteem rond Zutphen. De interactie met de afvalwaterketen is van belang om de waterkwaliteit daar waar nodig te verbeteren of te behouden. Het aanpassen van overstorten kan nodig zijn.

Het natuurlijk water- en bodemsysteem zijn leidend in de aanpak van de opgaven in het stedelijk en landelijk gebied.

59960602 - Samenwerking met Waterschap Rijn & en IJssel

Het overgrote deel van het oppervlaktewater is in beheer en onderhoud bij Waterschap Rijn & IJssel (WRIJ). Samen met de gemeente zijn daar afspraken over gemaakt.

59960603 - Monitorig en beheer

We meten realtime het waterniveau in de stelsels. Met deze informatie worden de gemalen aangestuurd en wordt het functioneren van overstorten in beeld gebracht. Het beheer bestaat in grote lijnen uit het jaarlijks reinigen en inspecteren van ongeveer 10% van het totale rioleringsstelsel. Alle grote gemalen worden 3x per jaar gereinigd en geïnspecteerd. De gemaaltjes van de drukriolering worden jaarlijks geïnspecteerd.

Doelen

59960700 - Civieltechnische kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken zoals bijvoorbeeld bruggen en kades zijn van essentieel belang voor de veiligheid en mobiliteit van de gemeente. Deze constructies worden periodiek gekeurd waarop het meerjaren onderhouds en vervangingsplan is gebaseerd.

59960701 - Meerjarenplan Civieltechnische Uitvoering Kunstwerken

Het onderhoud aan onze kunstwerken stellen we vast op basis van periodieke inspecties en de verwachte levensduur. Met die gegevens wordt het Meerjarenplan Civieltechnische Kunstwerken geactualiseerd voor een periode van minimaal 5 jaar.

Op grond van het meerjarenplan wordt de financiering van het groot onderhoud bepaald. Waar mogelijk passen we duurzame materialen en energie toe.

Voor de vervanging van de westelijke aanbruggen van de oude IJsselbrug in 2032-2033 wordt in de meerjarenbegroting een reserve opgebouwd

59960702 - Financiering, duurzaamheid en energie

We verlengen de levensduur van civieltechnische kunstwerken door toepassing van duurzame materialen. Daarnaast proberen we kunstwerken zo lang mogelijk te handhaven en zo laat mogelijk over tot gaan op vervangen met het oog op duurzaamheid.

59960703 - Reservering voor meerjarebegroting

Omdat een aantal zaken in de openbare ruimte een grote investering vraagt, reserveren we jaarlijks geld om in een bepaald jaar tot groot onderhoud te kunnen overgaan.

59960800 - Onderbouwing

We willen goed zorgdragen voor onze kapitaalgoederen zodat deze blijven voldoen aan de vastgestelde normen en financieel gezond te onderhouden zijn. Hierdoor blijven deze objecten veilig en voorkomen we kapitaalvernietiging. Hiervoor gebruiken we onder andere vastgestelde plannen, verordeningen en beheersystemen om uitvoering te geven aan het beheer en onderhoud van de verschillende onderdelen.

- De Groenatlas Zutphen, het Bomenbeleidsplan, de Bomenverordening (wordt onderdeel van de Verordening Fysieke leefomgeving), het Landschapsonwikkelingsplan, de Visie landelijk gebied, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloopgebied, de beheervisie voor de Algemene Begraafplaats aan de Warnsveldseweg en Ruimte voor Spelen in Zutphen vormen de kaders voor de (her)inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Het nieuw ontwikkelde Biodiversiteitsplan en het klimaat adaptatiebeleid is hieraan toegevoegd.
- Tevens is het beheersysteem van groot belang om areaal en de verschillende producten bij te houden en om overzichten te genereren.

Inzet

59960801 - (Her)inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen

De Groenatlas Zutphen, het Bomenbeleidsplan, de Bomenverordening (wordt onderdeel van de Verordening Fysieke leefomgeving), het Landschapsontwikkelingsplan, de Visie landelijk gebied, de Inrichtingsvisie Stedelijk Uitloopgebied, de beheervisie voor de Algemene Begraafplaats aan de Warnsveldseweg en Ruimte voor Spelen in Zutphen vormen de kaders voor de (her)inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Het nieuw ontwikkelde Biodiversiteitsplan en het klimaat adaptatiebeleid wordt hier aan toegevoegd.

59960802 - Beheersysteem

Het beheersysteem is van groot belang om areaal en de verschillende producten bij te houden en om overzichten te genereren. Vanuit het beheersysteem wordt dagelijks en planmatig onderhoud geprogrammeerd.

Doelen

59960900 - Onderhoud eigen panden

We onderhouden onze panden volgens een meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) er wordt regelmatig gekeken wat er aan onderhoud nodig is. Duurzaamheid staat voorop bij investeringen en onderhoud. We onderhouden onze panden op niveau 3.

Inzet

59960901 - Duurzaamheid is leidend

Duurzaamheid en energie wordt standaard als onderdeel meegenomen in onderhoud en vervanging.

59960902 - Uitvoer en prijzen

De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten, aankopen of ontwikkelen van panden.

In de programmabegroting voor het onderhoud van kapitaalgoederen zijn budgetten opgenomen voor het dagelijks- en groot onderhoud.

59960903 - Onderhoudsniveau

Er worden verschillende onderhoudsniveaus toegepast. In beeldkwaliteit, netheidsbeheer wordt gesproken over A-niveau in het centrum en winkelgebieden, en B-niveau in de rest van de gemeente.

Op het niveau van wegenonderhoud spreken we over een B en C-niveau dat wordt toegepast.

59960904 - Meerjarig Onderhouds Programma

We hebben een meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) voor onze panden. Structureel bekijken we wat aan onderhoud nodig is.

- Ons beleid is gericht op onderhoud op een redelijk niveau (onderhoudsniveau 3).
- Een actualisatie van uitvoer en prijzen zal in 2025 plaatsvinden nadat ook het vastgoedbeleid is herijkt.
- Dit is noodzakelijk door een gewijzigde portefeuille indeling de sterk stijgende materiaalprijzen en de krapte op de arbeidsmarkt.
- Bij investeringen en onderhoud staat duurzaamheid voorop.

Doelen

59961000 - Accommodaties

We willen voldoen aan de behoefte aan maatschappelijk vastgoed zoals sporthallen, buurtcentra. De behoefte hierin is altijd in beweging wat maakt dat je vaker bij moet stellen. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten of aankopen van panden.

- Ons accommodatiebeleid ligt vast binnen een beleidskader, echter door gewijzigde inzichten en recentelijke juridische uitspraken is een herijking van dit beleid noodzakelijk.

Inzet

59961001 - Maatschappelijk Vastgoed en afwegingen

De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten, aankopen of ontwikkelen van panden.

Het sport en Accommodatiebedrijf is eind 2021 opgericht en de binnensport (gymzalen) is overgedragen voor beheer alsmede de exploitatie van het zwembad en het Warnshuis.

59961002 - Actualisatie accommodatiebeleid

De behoefte aan maatschappelijk vastgoed (bijvoorbeeld sporthallen, buurtcentra) is altijd in beweging. Wij wegen financieel en maatschappelijk rendement tegen elkaar af. Op die manier maken we afgewogen keuzes rond het afstoten, aankopen of ontwikkelen van panden.

Doelen

59961100 - Vastgoedbeleid

Met ons vastgoed maken wij het mogelijk om onder andere culturele en maatschappelijke doelen te realiseren. Voor de realisatie zijn de beleidsvelden (denk aan sport, cultuur, welzijn en onderwijs) aan zet.

Inzet

59961101 - Vastgoedbeleid als middel

Met ons vastgoed helpen wij politiek-bestuurlijke doelen te realiseren. Voor de realisatie zijn de beleidsvelden (denk aan sport, cultuur, welzijn en onderwijs) aan zet. Wij stemmen met hen af en adviseren hen.

Financieel overzicht

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen (bedragen * € 1)	Pr	2022	Begroting	Begroting
			2023	2024
Wegen				
Straten etc.	3	1.899.247	1.890.500	2.096.400
Bruggen en tunnels	3	385.779	558.000	568.400
Waterwerken	3	127.092	41.100	28.600
Openbare verlichting	3	380.033	477.700	675.300
Totaal wegen		2.792.151	2.967.300	3.368.700
Groen	3	1.661.062	1.673.100	1.695.600
Riolering	3	978.637	824.700	859.500
Gebouwen				
Vastgoed	5	486.048	818.000	902.900
Totaal		5.917.898	6.283.100	6.826.700

Kerncijfers kapitaalgoederen

Wegen

Oppervlakteverharding Elementen	m2	1.658.642
Cementbeton	m2	11.578
Asfalt	m2	737.206
Halfverhard	m2	85.250
Zandwegen/paden	m2	5.579
Openbare verlichting Lichtmasten	st	8.958

	armaturen	st	9.170
Riolering	Rioolstelsel	km	300
	Hoofdrioolgemalen	st	41
	Subgemalen (incl. drukriool)	st	200
	Drukriolering	m2	70.300
	Straatkolken	st	16.262
	IBA's	st	11
Groen	Gras	ha	218
	Bosplantsoen	ha	48
	Heesters en rozen	ha	3
	Sierbeplanting	ha	6
	Waterbeplanting	ha	22
	Overig	ha	21
	Bomen	st	30.342
	Openbare gelegenheden	st	145
Spelen	Speeltoestellen	st	729
	Fiets- en voetbruggen	st	52
civieltechnische constructies	Verkeersbruggen	st	22
	Viaducten	st	10
	Duikers	m1	427
	Kades	m1	3.956

Financiering

Financiering

In de paragraaf financiering wordt de raad geïnformeerd over het treasurybeleid en de beheersing van de financiële risico's. Hoe we het financieringsbeleid moeten uitvoeren, is vastgelegd in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) en in het Treasurystatuut dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. In het Treasurystatuut staan de kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de mogelijkheden van de Wet FIDO.

Treasury

Onder treasury verstaan we het besturen en beheersen van, het verantwoord en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Financieringsrisico's

Om de financiële risico's zoveel mogelijk te beperken is in de wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze worden verderop in deze paragraaf behandeld.

Doelen

De gemeente gaat verstandig om met geld van de inwoners. We lenen daarom alleen geld ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Om de rentelasten zo laag mogelijk te houden, lenen we alleen als we te weinig eigen geld hebben. Als we lenen, doen we dat tegen zo laag mogelijke kosten en zorgen we dat we de renterisico's in de hand houden.

We maken elk jaar een overzicht van alle inkomsten en uitgaven, de liquiditeitsprognose. Zo weten we wat we maandelijks moeten lenen. Door onze eigen reserves te gebruiken, hoeven we geen geld van anderen te lenen. Dit scheelt rentelasten.

Beleggen en schatkistbankieren

Als wij spaargeld over hebben, moeten we dat onderbrengen bij het ministerie van Financiën, in de zogenaamde schatkist. Dit geld mag alleen in rekening-courant en via deposito's worden bewaard bij het ministerie of worden uitgeleend aan andere gemeenten.

Kasbeheer

De gemeentelijke kaspositie schommelt per dag. Om deze schommelingen zo optimaal te beheersen is er met de NV Bank Nederlandse Gemeenten een overeenkomst gesloten. Op basis van deze overeenkomst mogen we maximaal 1 miljoen in het rood staan. Om dat te voorkomen lenen we tijdelijk geld voor periodes van minder dan een jaar. Dit zijn de zogenaamde kasgeldleningen.

Onze inzet

Bij de begroting 2025 worden rentepercentages ingezet van 3% tot 4% voor kasgeldleningen en 3 tot 5% voor langlopende leningen.

Renteberekening

Het schema hieronder toont:

- de rentelasten van de externe financiering;
- het renteresultaat;
- de wijze van rentetoerekening;
- de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en de jaarstukken.

Het toerekenen van de werkelijke rentekosten aan de taakvelden doen we via het renteomslagpercentage. De gemeente Zutphen hanteert voor 2025 een omslagrente van 1%. De basis hiervoor is de boekwaarde van de activa die bij de taakvelden hoort.

Bij toepassing van 1% renteomslag bedraagt het renteresultaat €0.

Rente toerekening

(bedragen *€1.000)

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		2.627
b. De externe rentebaten		-573
Totaal door te rekenen externe rente		2.054
c. De rente doorberekend aan de grondexploitatie	0	
De rente van project financiering aan het betreffende taakveld	0	
De rentebaar van door verstrekte leningen aan het betreffende taakveld	0	
		0
Saldo door te rekenen externe rente		2.054
d1. Rente over eigen vermogen		
d2. Rente over voorzieningen		
De aan taakvelden toe te rekenen rente		2.054
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-2.054
f. Rente resultaat op het taakveld rente treasury		0

Renterisico

Het renterisico op de vaste schuld is in de wet FIDO omschreven als: 'de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten van een openbaar lichaam verandert door veranderingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van een jaar of langer'.

Het renterisico op de vaste schuld moet voldoen aan de renterisiconorm. Deze norm is in een wettelijke uitvoeringsregeling uitgewerkt als een bedrag ter hoogte van 20% van de begroting. Het doel is zo spreiding te krijgen in de rente typische looptijden in de leningenportefeuille, waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten.

Prognose renterisico (bedragen x € 1000)

Uit deze tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
(bedragen *€1.000)				
1a. Rente herziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Rente herziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto rente herziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3. Betaald aflossingen	7.362	6.902	6.444	6.113
4. Renterisico op vaste schuld (2+3)	7.362	6.902	6.444	6.113
Renterisiconorm				
5. Rentennorm (20% van omvang begroting per 1-1)	45.368	42.417	42.093	42.313
7. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	7.362	6.902	6.444	6.113
6a. Ruimte onder de risiconorm (5-7)	38.006	35.515	35.649	36.200

Leningenportefeuille

In onderstaand overzicht geven wij de mutaties in de leningenportefeuille weer.

Leningen	Bedrag	Gem. rente	invloed op gem. rente
(bedragen *€1.000)			
Beginstand 1-1-2025	83.077	2,23%	
Nieuwe leningen			
Reguliere aflossingen	-8.017	2,64%	-0,04%
Vervroegde aflossingen			
Eindstand per 31-12-2025	75.716	2,19%	-0,04%

Portefeuille vaste uitzettingen per 1 januari 2024

In onderstaande tabel staan de verstrekte langlopende leningen per 1 januari 2024.

Naam geldnemer (bedragen x € 1.000)	Nominaal	Restant uitzetting	Weging in portefeuille
(bedragen *€1.000)			
Vaste uitzettingen publieke taak			
- Overige instellingen	11.389	10.993	97,82%
Totaal uitzettingen publieke taak	11.389	10.993	97,82%
Totaal vaste uitzettingen geen publieke taak	891	245	2,18%
Totaal vaste uitzettingen	12.280	11.238	100,00%

Rentekosten en -opbrengsten verbonden aan financieringsfunctie per 1 januari 2025.

Dekking	Rente %	Bedrag	Rente kosten
(bedragen *€1.000)			
Kort geld	3,50%	0	0
Onderhandse leningen	2,23%	83.077	1.853
Totaal		83.077	1.853

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie (de mate waarin we op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kunnen voldoen) is de kasgeldlimiet belangrijk. De kasgeldlimiet geeft aan hoe hoog de

kortlopende schuld maximaal mag zijn. Als kort geldt een termijn van maximaal 1 jaar. Over kort geld krijgen we in de huidige geldmarktsituatie een lagere rentevergoeding dan over lang geld. De kasgeldlimiet is bedoeld om ons ervoor te behoeden dat de rentelasten opeens fors stijgen, omdat de rente voor kort geld sterk kan fluctueren.

De kasgeldlimiet is het begrotingstotaal bij het begin van het jaar x 8,5%. Dit percentage is via een ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2025 bedraagt deze limiet € 19,3 miljoen gebaseerd op een begrotingsomvang van € 228 miljoen. Binnen de limiet mag in de financieringsbehoefte worden voorzien met kortlopende financieringsmiddelen. Ieder kwartaal wordt de stand van de netto vlottende schuld van de gemeente getoetst aan de kasgeldlimiet.

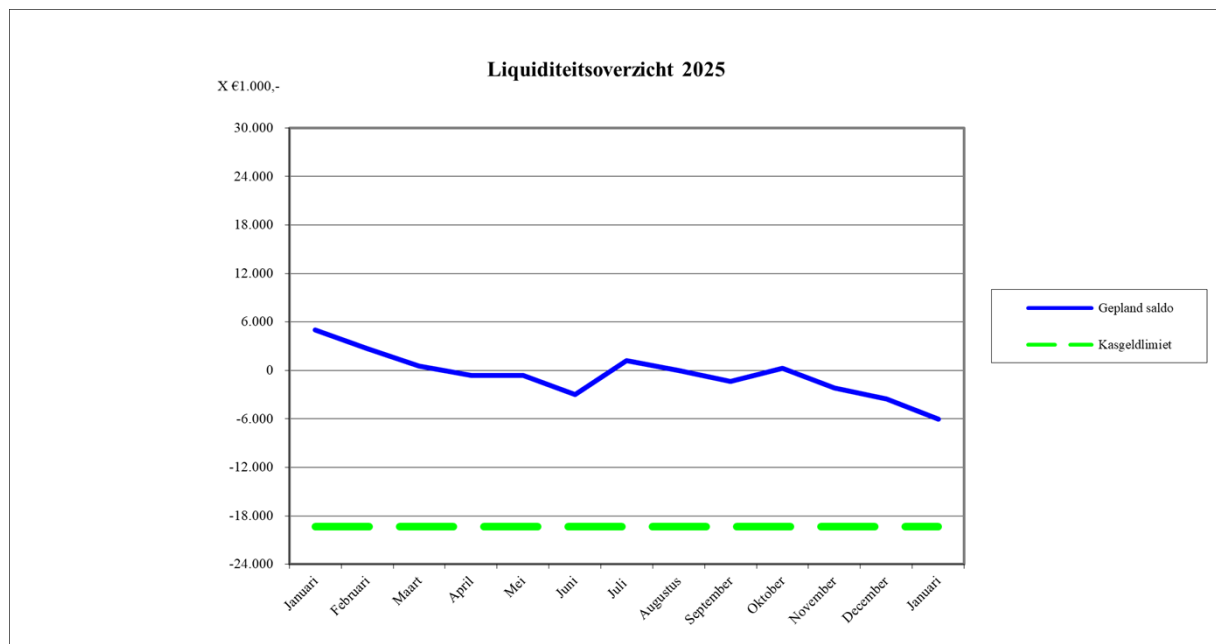
Liquiditeitspositie

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet synchroon in de tijd. We moeten soms geld lenen om tijdig te kunnen betalen, soms hebben we (tijdelijk) geld over. Ook moeten we investeringen financieren: in korte tijd worden uitgaven gedaan die pas over een veel langere periode worden afgeschreven.

Om de treasuryfunctie goed te kunnen uitvoeren is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang. Hiervoor is een liquiditeitsprognose opgesteld.

Volgens de liquiditeitsplanning 2025 overschrijden we de kasgeldlimiet niet.

Wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën)

In het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën gaat het om strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Gemeenten dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector.

Door een verschil in boekhoudstelsels tussen Rijk en gemeenten worden investeringen nu als tekortvergroting voor het EMU-saldo aangemerkt. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de gemeenten zich moeten houden aan de strengere begrotingsregels en

sanctiemogelijkheden. Het aandeel van gemeenten gezamenlijk in de 3% is 0,38%-norm. Lagere overheden moeten hun tekort onder de af te spreken percentages houden. Als dat niet gebeurt, kunnen gemeenten en provincies een boete krijgen.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-9.431	-7.395	-5.398	-2.819	605
2. Mutatie (im)materiele activa	41.286	3.329	5.767	-5.726	-11.088
3. Mutatie voorzieningen	329	-2.221	-56	605	603
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.639	714	925	2.733	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im) materiele activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-48.749	-13.659	-12.146	779	12.296

Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de doelstellingen in de programma's te realiseren.

Het afgelopen jaar heeft uw raad op verschillende onderdelen in de bedrijfsvoering geïnvesteerd. Daarmee krijgt bedrijfsvoering de ruimte om zich verder te ontwikkelen en de organisatie goed te ondersteunen in uitvoering. De (bestuurlijke) ambities blijven echter onverminderd hoog en het ontwikkelen van een organisatie terwijl de 'winkel open is' vraagt flexibiliteit van een ieder die werkzaam is bij of voor de gemeente Zutphen. Het voorbereiden van de organisatie op de manier van werken in de toekomst en tegelijkertijd de (interne)dienstverlening borgen, is voor de komende jaren één van de grote opgaven.

Volgen van de ontwikkelingen

Vitaal personeelsbeleid

Doel: We streven naar een lager ziekteverzuim, vooral waar het om langdurig verzuim gaat.

- Monitoren van de ontwikkeling en de inzet van instrumenten.

Doel: We streven naar minder inhuur

- Periodiek maken we inzichtelijk wat het percentage inhuur is. Hierbij zal een onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende categorieën. Bijvoorbeeld daar waar het gaat om inzet ten behoeve van specifieke projecten of daar waar het gaat om vervanging bij verzuim.

Bedrijfsvoering: Doelen en inzet

Doelen

59970100 - We zijn een integere en professionele organisatie

Wij geven uitvoering aan het programma doorontwikkeling van de organisatie

- We zijn deskundig in ons vak, zijn ondernemend, betrokken en werken vanuit vertrouwen.
- Wij werven op de voor de functie best passende wijze en boeien en binden mensen aan onze organisatie.
- We zijn een lerende organisatie. Onze medewerkers zijn professioneel en zelfbewust en in staat hun huidige rol in de organisatie goed te vervullen.
- Wij investeren in de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers in alle leeftijdsgroepen.
- Wij geven uitvoering aan onze visie op dienstverlening.

Inzet

59970101 - Organisatie-ontwikkeling en personele gevolgen

- We gaan verder met het uitvoeren van het programma voor de doorontwikkeling van de organisatie. De doorontwikkeling bestaat uit verschillende onderdelen o.a. sturing, rolbewustzijn, verbinding en talentontwikkeling. Het programma wordt uitgevoerd samen met de medewerkers en zoveel mogelijk in relatie tot het werk en de rol van de medewerkers.
- We implementeren de HR21 functiesystematiek, waarmee we een modern en herkenbaar functiegebouw bieden met generieke herkenbare normfuncties, dat wordt aangepast afhankelijk van maatschappelijke ontwikkelingen en toekomstbestendig is.
- We blijven investeren in de duurzame inzetbaarheid van medewerkers in alle leeftijdsgroepen.
- We zorgen voor een robuuste organisatie met een vaste bezetting, waardoor we inhuur terugdringen.

59970102 - Jaarlijks onderzoek Artikel 213a Gemeentewet

Jaarlijks voert de gemeente Zutphen een artikel 213A onderzoek uit. In 2025 wordt er een doeltreffendheidsonderzoek uitgevoerd. We bepalen eind 2024 het onderwerp. De rapportage wordt gedeeld met de Rekenkamer.

Doelen

59970200 - Gastvrij stadhuis, uitnodigend en op de toekomst ingericht

Ons doel is een gastvrij stadhuis te creëren, waar medewerkers en partnerorganisaties elkaar kunnen ontmoeten en de dienstverlening optimaal wordt ondersteund. Met een herinrichting van het stadhuis beogen we bovendien aan te sluiten op hedendaagse behoeften van onze collega's en moderne manieren van werken. Een andere wens is om het sociaal domein (locatie Henri Dunantweg) te

integreren in het stadhuis. Dit zal bijdragen aan een meer efficiënt gebruik van het pand, een verhoogde productiviteit, aantrekkelijk werkgeverschap en één gezamenlijke cultuur.

Een andere huisvestingsuitdaging heeft betrekking op de vergaderfaciliteiten voor de raad. Doel is te komen tot de realisatie van een viertal functionele en tevens comfortabele vergaderzalen in het oude stadhuis, waarbij de audiovisuele techniek betrouwbaar en eenvoudig in gebruik is. De Burgerzaal blijft ook in de nabije toekomst de meest prominente plek voor onze raadsvergaderingen. In combinatie met drie overige zalen wordt ruimte geboden aan de beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende vergaderingen.

Inzet

59970201 - Huisvestingsplan gemeentelijke organisatie opstellen

In samenwerking met een architectenbureau, voeren we een haalbaarheidsonderzoek uit. We onderzoeken de vragen hoe het stadhuis ten behoeve van een betere dienstverlening en samenwerking met partners anders ingericht kan worden en of het stadhuis voldoende plek biedt aan alle medewerkers die veelal werkzaam zijn op de HDW en het stadhuis. Ook leidt dit onderzoek tot een voorlopig programma van eisen, vlekkenplan, schematische indeling van het gebouw en (financiële) planning.

59970202 - Huisvestingsplan raadsvergaderingen opstellen

We willen dat de vergaderruimtes die door de gemeenteraad worden gebruikt functioneel en sfeervol zijn. Dit doen we door de representatie van het oude stadhuis verder te laden door erfgoed van de zichtbaar te maken.

We onderzoeken hoe we de vergaderzalen op audiovisueel vlak kunnen verbeteren. Hier hoort ook de streamingsdienstverlening bij.

De uitkomsten van dit onderzoek geven ook richting aan vraagstukken rondom de meubilaire inrichting, akoestiek en lay-out van de vergaderzalen. Deze werken we in samenspraak met een architect verder uit.

Doelen

59970300 - De bedrijfsvoering is op orde

Doelen

- We verstevigen en bestendigen onze positie als aantrekkelijke werkgever.
- We communiceren in begrijpelijke taal.
- We versterken onze interne beheersing.

59970301 - Aantrekkelijk werkgeverschap

Door de krapte op de arbeidsmarkt is het belangrijk dat we onze positie als aantrekkelijke werkgever verstevigen. Hier horen moderne en marktconforme arbeidsvoorwaarden bij en een inspirerende werkomgeving. De krappe arbeidsmarkt in combinatie met vergrijzing leidt tot een grotere mobiliteit. Deze mobiliteit biedt kansen om nieuwe getalenteerde medewerkers aan te trekken maar is ook een uitdaging voor de functies waarbij de arbeidsmarkt krap is.

Bij het werven van nieuw personeel is de wijze waarop we communiceren steeds belangrijker geworden. Daarom gaan we in 2025 een strategie voor arbeidsmarktcommunicatie opstellen.

59970302 - Versterking personele inzet

In onze samenleving worden steeds meer zaken juridisch vastgelegd. Hierdoor wordt er steeds vaker een beroep gedaan op de juristen. Afgelopen periode is bij diverse specifieke onderwerpen een groot beroep gedaan op de juristen waardoor werkzaamheden, zoals het opleveren van een jaarverslag bezwaar en beroep, met vertraging zijn uitgevoerd. Hiervoor versterken we onze juridische capaciteit.

We professionaliseren ons contractbeheer: Het komt steeds vaker voor dat wij op contractniveau geschillen hebben met leveranciers/ dienstverleners. Ook worden wij steeds vaker aansprakelijk gesteld of worden claims bij de gemeente neergelegd. Met het door ontwikkelen van het contractbeheer kunnen we beter uitvoering geven aan de opvolging en uitvoering van contracten en claims voor zijn.

We gaan verder met de verbetering van onze Planning en Control cyclus samen met de audit commissie en uw raad.

59970303 - Versterken P&C cyclus

Samen met de auditcommissie versterken wij de P&C cyclus. We koppelen doelen en inzetten beter aan elkaar en rapporteren twee keer per jaar over de voortgang in de bestuursrapportage (burap). In onze P&C producten tonen we duidelijke stappen in het rapporteren over de effecten van beleid. Een voorbeeld hiervan zijn de paragrafen 'volgen van de ontwikkelingen' in deze programmabegroting, waarover in elk P&C product van het jaar 2025 wordt gerapporteerd. Daarnaast herijken we samen met een raads werkgroep onze financiële kaders.

59970304 - Versterken informatie veiligheid en privacy

De formatie voor informatieveiligheid en privacy is verder versterkt. In 2025 beschikken wij weer over een eigen CISO en is aan het team I&A ook een ISO toegevoegd. De Privacy Officer, Functionaris

Gegevensbescherming en de Chief Information Security Officer zijn onderdeel geworden van het nieuwe team Concerncontrol waardoor hun onafhankelijkheid verder is versterkt. In 2025 is het de bedoeling de diverse rapportages vanuit privacy en informatieveiligheid zoveel mogelijk te laten verlopen via de reguliere P&C producten, in dit geval de twee jaarlijkse buraps.

Doelen

59970400 - We werken aan de digitale transitie en versterken informatieveiligheid

Inzet

59970401 - Toepassing principes Common Ground

We gaan architectuurprincipes en een informatiearchitectuur opzetten gebaseerd op Common ground. Common Ground is een programma dat gemeenten helpt om hun informatievoorziening te verbeteren en aan te passen aan complexe maatschappelijke uitdagingen.

We gaan in 2025 de Common Ground uitgangspunten verwerken in de standaard uitvraag bij de verwerving van nieuwe applicaties en ICT infrastructuur.

We sluiten aan op Haal Centraal, waarmee basisgegevens, via landelijke registraties, eenvoudig door gemeenten kunnen worden gebruikt.

59970402 - Verder met data gedreven werken

- We stellen een datastrategie op: Met een datastrategie beschrijven hoe we voor lange termijn onze data beschikbaar, beheersbaar en betrouwbaar krijgen en houden.
- We starten een Programma Datagedreven werken: Het programma omvat onder meer de volgende acties:
  - We gaan met een dataplatform één waarheid creëren: We willen alle data die we nodig hebben op één plek verzamelen om van daaruit allerlei analyses te kunnen maken en om te zetten naar informatie die bruikbaar is voor de organisatie.
  - We zetten datavraagstukken om in bruikbare informatieproducten: Door data-analyses maken we informatieproducten in de vorm van dashboards, rapporten etc.
  - We maken het mogelijk om doelen en KPI's te meten.
  - We gaan de datakwaliteit verbeteren: Datakwaliteit is randvoorwaardelijk voor het goed datagedreven kunnen werken.
  - We gaan pilots starten met het meten in de openbare ruimte met technologie: We maken een plan voor een pilot en gaan dat vorm geven. Denk hierbij aan het meten van de luchtkwaliteit, zoals

genoemd in het coalitieakkoord, en de verkeersdoorstroming, of aan het met sensoren meten van de kwaliteit van onze wegen.

- We gaan een ethische aanpak opstellen: In het digitale tijdperk zijn data-initiatieven onmisbaar, maar ze brengen ook ethische risico's met zich mee, zoals privacy-inbreuken, discriminatie en onrechtvaardige besluitvorming. Als gemeente streven we naar een goede aanpak op het gebied van data-ethiek. We nemen beheersmaatregelen om deze risico's te identificeren en te mitigeren, zodat we verantwoordelijk en effectief gebruik kunnen maken van data. Voorbeelden die onderdeel kunnen gaan zijn van onze aanpak zijn het opstellen van een ethisch waardenkader en het instellen van een ethische commissie.

59970403 - Verder met digitale dienstverlening

- We creëren een inwonersportaal en Omnichannel omgeving: Elke inwoner krijgt de gelegenheid om via een beveiligde omgeving persoonsgerichte dienstverlening digitaal af te kunnen handelen bij de gemeente. We gaan MijnServices en MijnOmgeving implementeren. Hierbij sluiten we aan bij het programma Omnichannel van de VNG. Hiermee realiseren we ook een integraal klantbeeld en belandt informatie van onze klant op de plek waar het hoort en raken we deze niet kwijt.
- We richten het zaakstelsel vanuit het proces in: Dit helpt om een reëel beeld te krijgen in de behandeling van een zaak. Zo zien medewerkers ook de logica van zaakgericht werken. Hiervoor is het noodzakelijk dat er duidelijkheid is in onze processtructuur en processturing.
- We voeren het project implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) uit: Met dit project gaan we voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Wmebv én geven we een impuls aan de digitalisering en het digitaal werken.

59970404 - Toekomst bestendige informatievoorziening

We voeren het informatiebeveiliging en privacy plan uit

We gaan een Enterprise architectuur opzetten met Gemma en Common Ground als basis.

We gaan het wijzigingenbeheer optimaliseren

We gaan servicenormen en servicewindows afspreken en optimaliseren

Doelen

59970500 - Onze inkoop is rechtmatig en doelmatig

We realiseren de gemeentelijke doelstellingen via inkopen en aanbesteden, zoals rechtmatig en doelmatig inkopen, een integere en betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn, inkopen tegen de meest optimale Prijs of Prijs-Kwaliteit verhouding

Inzet

59970501 - Doelmatige en rechtmatige aanbesteding

We besteden aan volgens de Wet- en regelgeving en zorgen ervoor dat we inkopen waaraan behoefte is.

59970502 - Professionele en efficiënte inkoop

We werken samen met de gemeenten in de regio Stedendriehoek via het Inkoopplatform Stedendriehoek om de professionaliteit van de inkoopfunctie te bevorderen en de inkoopkosten te verlagen

Doelen

59970700 - Wij zijn zo verantwoord mogelijk in onze inkoop en opdrachtverstrekking

We zorgen voor maatschappelijk verantwoord inkopen en opdrachtgeven (MVOI). Naast prijs en kwaliteit letten we op een goede balans tussen mens, omgeving en economie (People, Planet en Profit). Zodat economische, ecologische en sociale aspecten in evenwicht zijn. Daarbij hebben we ook aandacht voor lokale ondernemers en het Midden en Kleinbedrijf.

Inzet

59970701 - Inkopen met SROI

De gemeente Zutphen zet actief in op Social Return on Investment (SROI) bij inkoop en aanbestedingen. Hierbij stellen wij als aanbesteder de eis dat de gegunde partij een proportioneel percentage (meestal 5%) van de opdrachtsom besteedt aan SROI bij opdrachten vanaf 75.000. Dit betekent dat opdrachtnemers kansen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit kan door het bieden van vacatures, inkoop bij sociale bedrijven en/of het organiseren van maatschappelijke activiteiten. Dit heeft tot doel het aantal mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

59970702 - Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)

Bij inkopen en aanbestedingen is er aandacht voor drie thema's: zo lokaal mogelijk, zo duurzaam mogelijk en zo sociaal mogelijk. Met ons inkoop- en aanbestedingsbeleid streven we naar het verkleinen van onze ecologische voetafdruk en verbinden we groen, sociaal en economie met elkaar. Dit doen we door in aanbestedingen, waarbij inkoop betrokken wordt, een MVOI paragraaf op te nemen. Hierin wordt (naast sociaal) de maximale haalbaarheid uitgevraagd op het gebied van

circulariteit, klimaat en milieu. Ook is er actieve inzet van de MVOI adviseur om het belang van MVOI bij de gehele gemeente onder de aandacht te krijgen en te houden

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Regio Stedendriehoek	
Vestigingsplaats	Voorst
Belang	14,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A.E.L. Boswinkel
Arrangement	2
Openbaar belang	Door samenwerking wordt meer bereikt en worden krachtige steden en een vitaal platteland gerealiseerd.
Bijdrage 2025	€ 443.850
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 146.672
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 261.138
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 608.883
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 713.679
Begroot resultaat 2025	N.n.b
Website	Regio Stedendriehoek

GGD Noord-Oost Gelderland	
Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	4,5%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Bloem
Arrangement	3

Openbaar belang	De gezondheidsdienst van 22 gemeenten en de GGD voeren de wettelijke gezondheidstaken uit.
Bijdrage 2025	€ 1.092.321
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 2.130.000
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 2.158.000
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 3.055.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 2.977.000
Begroot resultaat 2025	€ 0
Website	GGD Noord-Oost Gelderland

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)	
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Belang	4,5%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	M.W. Jaeger
Arrangement	3
Openbaar belang	De VNOG omvat de brandweer, de rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR).
Bijdrage 2025	€ 3.453.600
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 17.925.000
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 15.667.000
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 47.558.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 68.571.000
Begroot resultaat 2025	€ 0

Website	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)
---------	---

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	
Vestigingsplaats	Bronckhorst
Belang	9,1%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.J.M. Verschure
Arrangement	2
Openbaar belang	De ODA zorgt voor een gezonde, schone, veilige en duurzame leefomgeving in de Achterhoek. De belangrijkste taken zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving milieuregeling.
Bijdrage 2025	€ 811.300
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 164.000
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 300.000
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 1.146.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 1.146.000
Begroot resultaat 2025	€ 0
Website	Omgevingsdienst Achterhoek

PlusOV	
Vestigingsplaats	Lochem
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Bloem
Arrangement	4

Openbaar belang	Een regionaal solide, efficiënt en klantvriendelijke vervoersysteem, voor de regio.
Bijdrage 2025	€ 787.309
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 336.389
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 88.858
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 4.112.111
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 2.340.187
Begroot resultaat 2025	€ 0
Website	PlusOV

Tribuut Belastingsamenwerking	
Vestigingsplaats	Epe
Belang	26,3%
Bestuurlijke vertegenwoordiger	H.J.M. Verschure
Arrangement	2
Openbaar belang	Het realiseren van een toekomstige gemeentelijke bedrijfsvoering op het taakveld belastingen en WOZ tegen zo laag mogelijke kosten.
Bijdrage 2025	€ 1.259.000
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 0
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 0
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 60.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 493.000
Begroot resultaat 2025	€ 0

Website	Tribuut
---------	---------

N.V. Alliander	
Vestigingsplaats	Arnhem
Belang	0,5%
Aantal aandelen	678.642
Nominale waarde	€ 3.398.210
Boekwaarde aandelen	€ 115.810 (na verrekening reserveherwaardering)
Begroot dividend	€ 392.700
Openbaar belang	Alliander is een energienetwerkbedrijf. De aandelen zijn in overheidshanden.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 4.570.000.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 4.749.000.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 6.106.000.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 6.877.000.000
Begroot resultaat 2025	N.n.b
Website	Alliander

N.V. Vitens	
Vestigingsplaats	Arnhem
Belang	0,9%
Aantal aandelen	50.739
Nominale waarde	€ 50.739

Boekwaarde aandelen	€ 8.677
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Vitens draagt zorg voor het waterleidingnet
Bestuurlijk vertegenwoordiger	E. Boswinkel / S. Wannet (inhoudelijk)
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 649.500.000
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 677.700.000
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 1.112.400.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 1.212.200.000
Begroot resultaat 2025	N.n.b
Website	Vitens

N.V. Luchthaven Teuge	
Vestigingsplaats	Twello
Belang	11,6%
Aantal aandelen	990
Nominale waarde	€ 396.000
Boekwaarde aandelen	€ 225.983
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Faciliteren zakelijke en recreatieve vluchten
Bestuurlijk vertegenwoordiger	A.E.L. Boswinkel / S.J.H.G. Wannet (inhoudelijk)
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 1.442.652
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 1.904.624
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 971.249

Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 429.524
Begroot resultaat 2025	N.n.b
Website	Luchthaven Teuge

N.V. Circulus	
Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	10,67%
Aantal aandelen	1.122
Nominale waarde	€ 396.000
Boekwaarde aandelen	€ 5.445
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	inzameling en transport huishoudelijke taken
Bestuurlijk vertegenwoordiger	A.E.L. Boswinkel / H.J.M. Verschure (inhoudelijk)
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 18.670.000
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 20.037.000
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 41.100.000
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 42.900.000
Begroot resultaat 2025	€ 564.000
Website	Circulus

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	
Vestigingsplaats	Den Haag
Belang	0,2%

Aantal aandelen	95.940
Nominale waarde	€ 239.850
Boekwaarde aandelen	€ 217.679
Begroot dividend	€ 207.230
Openbaar belang	Financiering publieke taken tegen zo laag mogelijke kosten.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	A.E.L. Boswinkel
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 4.615.000.000
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 4.721.000.000
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 107.459.000.000
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 110.819.000.000
Resultaat 2023	€ 254.000.000
Website	Bank Nederlandse Gemeente

Zutphen Sport- en accommodatiebedrijf B.V. (Actief Zutphen)

Vestigingsplaats	Zutphen
Belang	100%
Aantal aandelen	100
Nominale waarde	€ 1
Boekwaarde aandelen	€ 0
Begroot dividend	€ 0
Openbaar belang	Stimuleren van sport, bewegen en ontmoeten
Bestuurlijk vertegenwoordiger	A.E.L. Boswinkel / H.J.M. Verschure (inhoudelijk)

Eigen vermogen 31-12-2022	€ 103.979
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 97.570
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 2.379.244
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 2.897.601
Begroot resultaat 2025	N.n.b
Website	Actief Zutphen

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft invloed op en hangt samen met de uitvoering van bijna alle programma's zoals Wonen en leefbaarheid, Werken en leren, Zorgen en samenleven. De beschikbaarheid van grond is belangrijk voor diverse maatschappelijke activiteiten. Grondbeleid beschrijft waarom wij grond in eigendom hebben, waarom en hoe we grond verwerven, waarom grond van functie verandert en hoe we grond beheren en uitgeven. Onze uitgangspunten en werkwijze zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid 2017, gemeente Zutphen.

Grondbeleid: Doelen en inzet

Doelen

59980100 -Grondinzet als middel

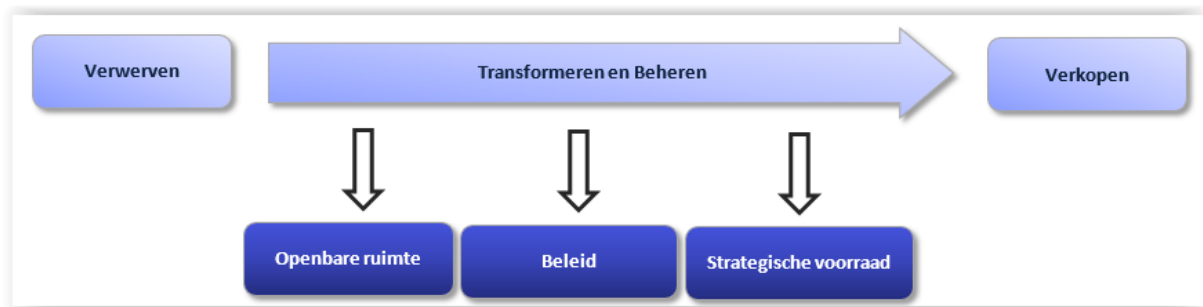
Wij zetten onze gronden in om doelen van onszelf en anderen te helpen realiseren. Grondbeleid is niet leidend, maar kan de realisatie van doelstellingen sturen of versnellen. Naast de traditionele opgaven op het gebied van woningbouw zijn er meer grote opgaven waarvoor het grondbeleid van belang is, zoals infrastructuur (smart mobility), duurzaamheid en klimaatadaptatie, commerciële en economische ontwikkelingen. Deze opgaven komen samen in de Omgevingsvisie Zutphen.

Inzet

59980101 - Grondportefeuille en management

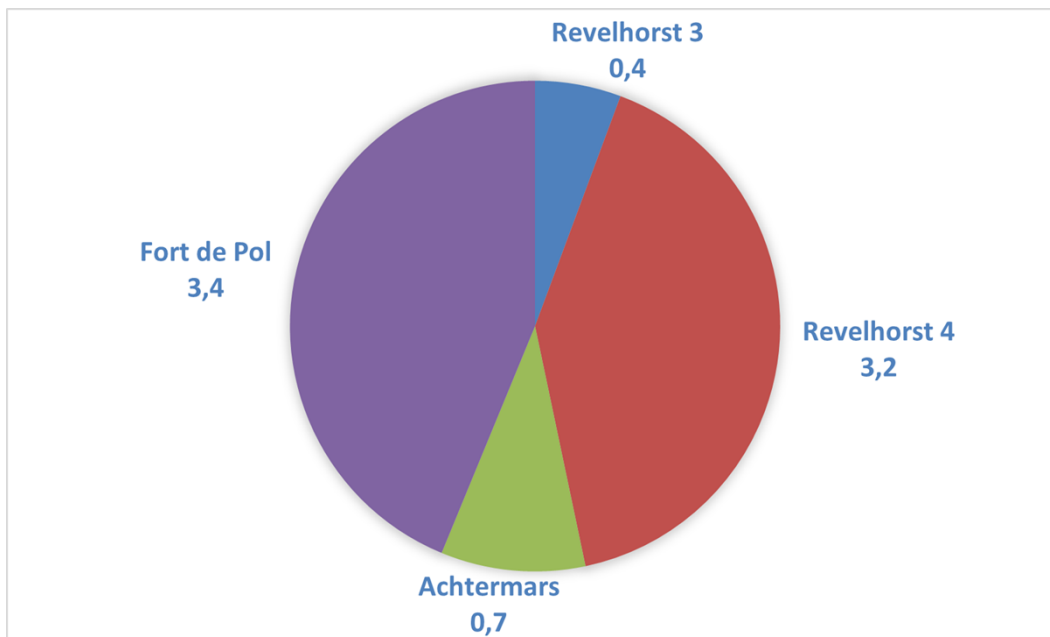
Alle gronden die in gemeentelijk bezit zijn, vormen samen de grondportefeuille. Met portefeuille management bereiken we dat we de gronden effectief en efficiënt inzetten. In ons grondbeleid verwoorden we hoe we dat doen en welke instrumenten we daarbij inzetten. Om ons grondbeleid uit te kunnen voeren moeten keuzes gemaakt worden met betrekking tot de 'levenscyclus' van onze gronden: verwerven, transformeren, beheren en uitgeven.

Naast sturing via de eigen grondportefeuille, kunnen wij wenselijke ruimtelijke initiatieven op niet-eigen grond ondersteunen. Met de invoering van de omgevingswet is onze werkwijze bij initiatieven van anderen aangepast. Ieder initiatief of verzoek wordt ingediend bij het omgevingsloket. Daar wordt beoordeeld of het een bijdrage levert aan onze gemeentelijke doelstellingen. Zo ja, dan wordt indien wenselijk een anterieure overeenkomst gesloten.

59980102 - Bedrijventerrein

Om doelstellingen op het gebied van economie te halen, is onder meer het hebben van voldoende ruimte voor bedrijven van groot belang. Het aantal hectare beschikbare (nog uit te geven) bedrijfskavels is conform onderstaande grafiek verdeeld. Het aandeel dat dan nog vrij beschikbaar is, dus zonder reservering, is zeer beperkt.

Het College zet in op de realisatie van een energielandschap voor de kavels op Fort de Pol. Revelhorst 4 is eigendom van een private partij.

Om te voldoen aan de behoefte en regionale afspraken moet op zoek worden gegaan naar nieuwe bedrijventerreinlocaties.

59980103 - Beleid inzake gronduitgifte

Ten behoeve van ons beleid zijn veel gronden uitgegeven. Onder andere aan sportverenigingen en scholen.

59980104 - Gronduitgifte maatschappelijke doeleinden

Ten behoeve van maatschappelijke doeleinden zijn veel gronden reeds uitgegeven. Onder andere aan sportverenigingen, scholen, zonneparken en overig. We hebben op dit moment nog ongeveer 0,1 hectare uit te geven in Leesten West

59980105 - Financieel overzicht

Wanneer het gaat om exploitatie van gronden gaat het al snel om veel geld met daarbij grote risico's. Het zijn veelal complexe projecten met een lange looptijd waar veel partijen bij betrokken zijn. Het totaal financieel overzicht van alle grondexploitaties, reserves en voorzieningen staat beschreven in de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2024-1.

59980106 - Openbare ruimte

Wij zetten veel grond in ten behoeve van de openbare ruimte (wegen, groen, etc.). Wij willen sturen op behoud en versterking van onze groenstructuur en kwaliteit van onze openbare ruimte.

Wij beoordelen waar reststroken openbare grond niet bijdragen aan deze doelen en bepalen of wij deze reststroken gaan verkopen aan particulieren. In die gevallen wordt gesproken over 'snippergroen'. Per wijk wordt gekeken welke gronden in aanmerking komen om te verkopen.

59980107 - Strategische gronden

Om strategische redenen bezitten wij gronden. We weten nog niet in alle situaties waarvoor we deze gronden in gaan zetten. Tot wij dat weten, beheren en onderhouden wij die gronden. Meestal worden ze verpacht. Het gaat om circa 540 ha. In de pachtovereenkomsten worden afspraken gemaakt over voorwaarden voor het gebruik.

59980108 - Verkoop grond in categorieën

Bij verkoop maken wij een onderscheid naar woningbouw, bedrijventerrein en maatschappelijke doeleinden.

59980109 - Grond voor woningbouw

De gemeente Zutphen is samen met de regiogemeenten, de provincie Gelderland en het ministerie van BZK, de Woondeal Stedendriehoek aangegaan. Komende jaren zetten we in op de uitvoering hiervan.

De huidige prioriteitsgebieden naderen hun afronding. De focus ligt nu op De Kleine Linie, Leesten Schouwbroek en De Hoven Noord. In een markt die continu in beweging is, is het de uitdaging om plannen te ontwikkelen die flexibel en (financieel) uitvoerbaar zijn.

Het aantal geplande nog te bouwen woningen bedraagt circa 1.800 tot 2030.

Financieel overzicht

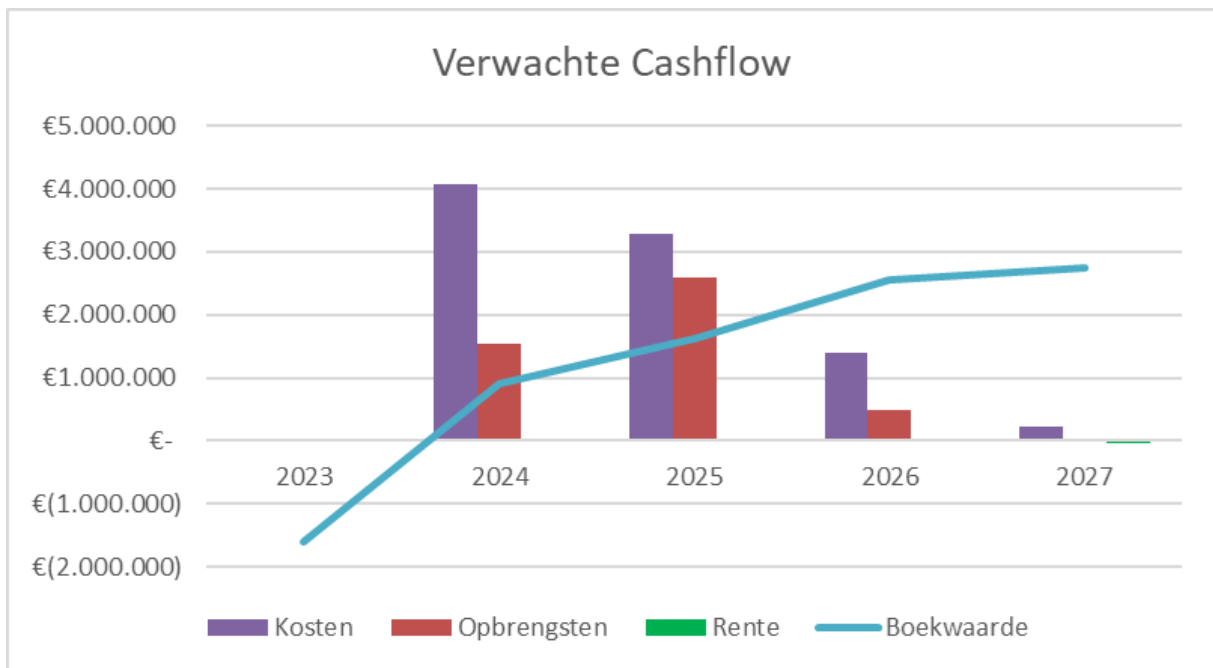
Wanneer het gaat om exploitatie van gronden gaat het al snel om veel geld met daarbij grote risico's. Het zijn veelal complexe projecten met een lange looptijd waar veel partijen bij betrokken zijn. Het totaal financieel overzicht van alle grondexploitaties, reserves en voorzieningen staat beschreven in de Meerjaren Prognose Grondzaken 2024-1.

Het saldo van de gemaakte kosten en de gerealiseerde opbrengsten is de boekwaarde. Samen met de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten geeft dat het verwacht resultaat. Wanneer het verwacht resultaat een verlies is, moet een voorziening worden getroffen. Deze voorziening en andere kosten worden betaald uit de reserves.

Boekwaarde

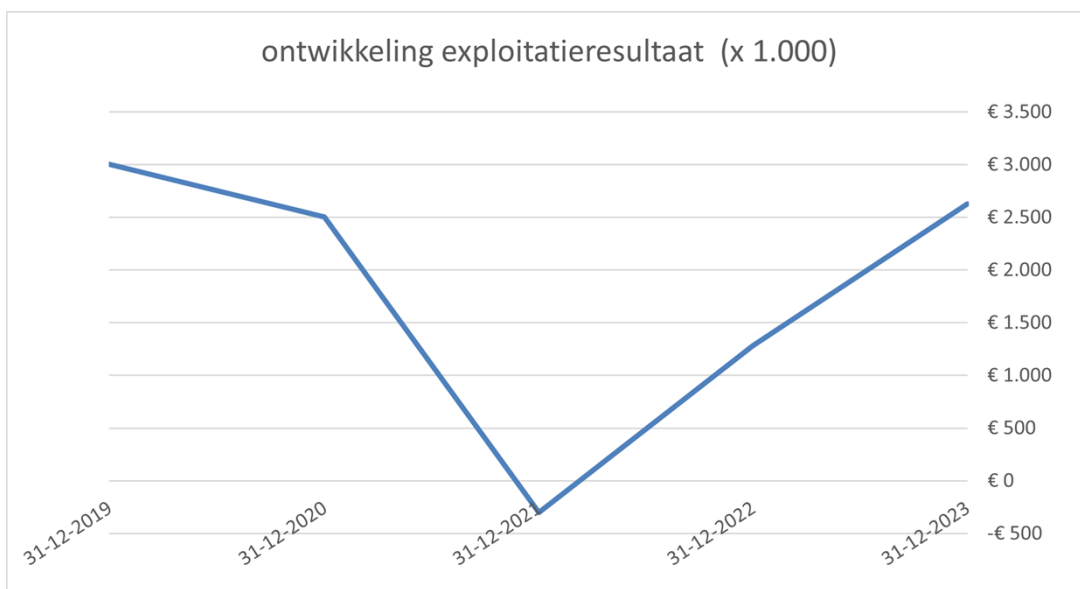
De boekwaarde was eind 2022 ongeveer nul en is in 2023 gewijzigd naar 1,6 miljoen positief (in de onderstaande grafiek is een negatief bedrag een positieve boekwaarde). Een positieve boekwaarde is gunstig omdat dan geen rentekosten betaald worden, maar juist worden ontvangen. De verwachting is dat de boekwaarde van de lopende grondexploitaties de komende jaren zal toenemen. De meeste opbrengsten zijn gerealiseerd. Wat resteert zijn hoofdzakelijk kosten.

Er is in dit overzicht nog geen rekening gehouden met de drie nieuwe ontwikkelingen: De Kleine Linie, Leesten Schouwbroek en De Hoven Noord. Hiervoor zijn nog geen grondexploitaties vastgesteld. Op het moment dat deze vastgesteld worden, worden deze meegenomen in het overzicht.

Verwacht resultaat

Het verwachte resultaat op eindwaarde (= na het afsluiten van alle lopende exploitaties in 2027) bedraagt een verlies van € 2,7 miljoen.

Voorzieningen

Voor de volgende projecten wordt een verlies verwacht en is een verliesvoorziening (op basis van de Netto Contante Waarde) getroffen.

	01-01-2023	01-01-2024
Fort de Pol	€ 768.000	€ 824.000
Noorderhaven	€ 3.696.000	€ 4.156.000
Achtermars	€ 317.000	€ 309.000

Winstneming en verliesneming

Naar verwachting worden eind 2024 geen exploitaties afgesloten. Tussentijdse winsten worden genomen volgens het voorzichtigheidsprincipe. Voor Helbergen zal naar verwachting winst moeten worden genomen. (Tussentijdse) winsten worden gestort in de reserve GZ exploitatieresultaten.

Reserves

	01-01-2023	01-01-2024
Reserve afgesloten complexen	€ 845.000	€ 1.124.000
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	€ 356.000	€ 420.000
Reserve GZ exploitatieresultaten	€ 4.326.000	€ 5.125.000
Reserve strategische aankopen	€ 996.000	€ 1.000.000

De Reserve GZ exploitatieresultaten kan nog fors afnemen door onzekerheden in de (nieuw te openen) grondexploitaties of bestuurlijke keuzes (zoals programma en/of bestemming) waardoor de verliesvoorzieningen opgehoogd moeten worden.

Risico's

Exploitatie van (bouw)grond gaat altijd gepaard met risico's. Afhankelijk van de aard, omvang en duur van een project kunnen deze risico's groot of klein zijn. Risico's bestaan uit kansen en bedreigingen. Om de financiële gevolgen van bedreigingen op te kunnen vangen, wordt de Reserve GZ exploitatieresultaten aangehouden. Deze reserve vormt het zogeheten 'weerstandsvermogen van het grondbedrijf'. Jaarlijks wordt een risicoanalyse gemaakt om te bepalen hoe hoog het benodigde weerstandsvermogen is. Zie hiervoor de MPG 2024-1. De omvang van de reserve is voor de komende vijf jaar toereikend voor de lopende projecten en voorbereidingskredieten. Wanneer nieuwe grondexploitaties worden gestart, wijzigt het risicoprofiel en het benodigde weerstandsvermogen. Voor de komende jaren worden 3 nieuwe grondexploitaties verwacht:

- De Kleine Linie
- Leesten Schouwbroek
- De Hoven Noord

Openbaarheidsparagraaf

Inleiding

De Wet open overheid is op 1 mei 2022 in werking getreden, met uitzondering van de wettelijke verplichting om de voorgeschreven informatiecategorieën actief openbaar te maken (Art. 3.3 Woo). Het doel van de wet is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. De wet zegt (Art 1.1 Woo) "Een ieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te

hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.” De Wet open overheid bevat ook een algemene zorgplicht om documenten in goede, geordende en toegankelijke staat te houden. In de wet staan voorschriften om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken.

Voor gemeenten betekent de wet dat er jaarlijks in de begroting aandacht besteed wordt aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Wet open overheid. (Art.3.5 Woo)

Het college van B&W draagt zorg voor de controle op de naleving van deze wet.

Openbaarheidsparagraaf: Doelen en inzet

Doelen

59990100 - Betrouwbare overheid

In 2025 kunnen alle inwoners en bedrijven op een centrale plek de door ons openbaar gemaakte informatie vinden en doorzoeken. Dit draagt bij aan de transparantie en bevordert daarmee het vertrouwen in de overheid.

Inzet

59990101 - Beheer publicatie platform

De organisatie werkt vanuit de gedachte van openbaarheid. Er is een gestandaardiseerde werkwijze om informatie actief openbaar te maken.

Wij hebben in het eerste kwartaal 2025 een digitaal publicatieplatform in gebruik. Hierop worden alle benodigde informatie categorieën uit de Wet Open Overheid (Woo) gepubliceerd via koppelingen met onze backoffice systemen. Het beheer van deze koppelingen evenals het beheer van het platform is belegd binnen de organisatie.

59990102 - Informatieverstrekking via Woo -index

Alle door ons op het digitaal publicatieplatform openbaargemaakte informatie is ook vindbaar en te doorzoeken op de landelijke Woo-index. We voldoen hiermee aan de Wet open overheid door de verplichte categorieën (gefaseerd) tijdig en juist, actief openbaar te maken.

Financiële begroting

Inleiding (Financiële begroting)

Financiële begroting

Financieel perspectief				
				bedragen x € 1
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Saldo programmabegroting 2024	7.256.600	295.700	1.441.800	1.441.800
Effecten opgetreden na programmabegroting				
- Acresonwikkeling september- en decembercirculaire	-77.000	1.040.000	2.613.000	4.942.000
- Meicirculaire gemeentefonds	210.500	3.034.100	3.109.600	4.292.600
- Indexering (prijs 2,8%, loon 3,3%)	-2.894.400	-2.894.400	-2.894.400	-2.894.400
Subtotaal	-2.760.900	1.179.700	2.828.200	6.340.200
Resultaat zonder nieuwe voorstellen	4.495.700	1.475.400	4.270.000	7.782.000
Voorstellen opgenomen in de voorjaarsnota				
Amendementen	-1.374.100	-773.300	-748.200	-748.100
Amendement loonsom*	-1.000.000	0	0	0
Ontwikkelingen na de voorjaarsnota	-1.349.400	-1.419.700	-1.405.900	-1.791.400
Totaal aangevraagde voorstellen	-8.673.800	-7.210.400	-7.200.700	-7.679.700
Saldo programmabegroting 2025 voor bestemming	-4.178.100	-5.735.000	-2.930.700	102.300
Vrijval reserves	2.678.100	666.200	666.200	666.200
Storten/onttrekking algemene reserve	1.500.000	2.719.100	0	0
Saldo programmabegroting 2025	0	-2.349.700	-2.264.500	768.500
Een negatief bedrag (-) is een negatief resultaat				

* Dit betreft een incidenteel bedrag voor de loonsom n.a.v. het amendement loonsom. In 2025 komt het college met een structureel voorstel voor de loonsom in de begroting 2026 en verder.

Overzicht baten en lasten (2023 - 2025)

Overzicht baten en lasten 2023-2025

Bedragen x 1.000	Rekening 2023			Begroting 2024 vóór wijziging			Begroting 2025			
	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Programma's</u>										
Politiek dichtbij	5.468	-832	4.636	6.698	-903	5.795	7.287	-958	6.329	
Wonen en Leefbaarheid	54.994	-34.624	20.370	47.297	-28.256	19.041	54.700	-29.789	24.911	
Werken en Leren	26.886	-6.075	20.811	28.793	-5.026	23.767	29.139	-5.193	23.946	
Zorgen en Samenleven	96.626	-29.843	66.783	94.355	-24.649	69.706	104.534	-28.180	76.354	
Totaal programma's	183.974	-71.374	112.600	177.143	-58.834	118.309	195.660	-64.120	131.540	
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										
Geldleningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beleggingen	34	-752	-718	6	-728	-722	6	-723	-717	
Belastingen	939	-15.112	-14.173	741	-14.962	-14.221	800	-15.381	-14.581	
Algemene uitkeringen	-	-124.716	-124.716	-	-129.316	-129.316	-	-133.601	-133.601	
Algemene baten en lasten	1.792	-420	1.372	1.531	-138	1.393	1.207	-141	1.066	
Overhead	22.289	-532	21.757	24.186	-669	23.517	24.059	-625	23.434	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	25.054	-141.532	-116.478	26.464	-145.813	-119.349	26.072	-150.471	-124.399	
Onvoorzien	-	-	-	141	-	141	141	-	141	
Vennootschapsbelasting	601	-	601	112	-	112	112	-	112	
Saldo van baten en lasten	209.629	-212.906	-3.277	203.860	-204.647	-787	221.985	-214.591	7.394	
<u>Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves</u>										
Politiek dichterbij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wonen en Leefbaarheid	3.258	-5.702	-2.444	3.998	-3.775	223	1.252	-4.282	-3.030	
Werken en Leren	359	-307	52	395	-609	-214	395	-559	-164	
Zorg en Samenleven	680	-4.221	-3.541	680	-614	66	118	-319	-201	
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										

Beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belastingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene baten en lasten	10.210	-10.917	-707	1.879	-1.052	827	2.619	-6.481	-3.862
Overhead	139	-239	-100	-	-115	-115	471	-608	-137
Subtotaal mutaties reserves	14.646	-21.386	-6.740	6.952	-6.165	787	4.855	-12.249	-7.394
Resultaat	224.275	-234.292	-10.017	210.812	-210.812	0	226.840	-226.840	0

Een negatief saldo (-) laat een positief (+) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Een positief saldo (+) laat een negatief (-) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Overzicht baten en lasten (2026 - 2028)

Overzicht baten en lasten 2026-2028

Bedragen x 1.000	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			
	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Programma's</u>										
Politiek dichtbij	7.372	-1.086	6.286	7.414	-1.159	6.255	7.264	-1.159	6.105	
Wonen en Leefbaarheid	44.868	-24.258	20.610	43.173	-21.934	21.239	43.046	-21.754	21.292	
Werken en Leren	29.387	-5.693	23.694	29.254	-5.693	23.561	29.331	-5.663	23.668	
Zorgen en Samenleven	102.467	-26.422	76.045	101.861	-25.756	76.105	101.732	-25.756	75.976	
Totaal programma's	184.094	-57.459	126.635	181.702	-54.542	127.160	181.373	-54.332	127.041	
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										
Geldleningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beleggingen	6	-723	-717	6	-723	-717	6	-723	-717	
Belastingen	833	-15.381	-14.548	864	-15.381	-14.517	864	-15.381	-14.517	
Algemene uitkeringen	-	-130.003	-130.003	-	-134.025	-134.025	-	-137.537	-137.537	
Algemene baten en lasten	1.781	-141	1.640	2.335	-142	2.193	2.889	-142	2.747	
Overhead	22.714	-579	22.135	22.901	-432	22.469	22.808	-432	22.376	
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	25.334	-146.827	-121.493	26.106	-150.703	-124.597	26.567	-154.215	-127.648	
Onvoorzien	141	-	141	141	-	141	141	-	141	
Vennootschapsbelasting	115	-	115	115	-	115	115	-	115	
Saldo van baten en lasten	209.684	204.286-	5.398	208.064	205.245-	2.819	208.196	208.547-	351-	
<u>Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves</u>										
Politiek dichterbij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wonen en Leefbaarheid	1.252	-984	268	1.252	-961	291	1.252	-1.008	244	
Werken en Leren	395	-655	-260	395	-957	-562	595	-1.063	-468	
Zorg en Samenleven	118	-198	-80	118	-231	-113	118	-189	-71	
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>										

Beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belastingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene baten en lasten	166	-3.207	-3.041	166	-475	-309	166	-470	-304
Overhead	471	-406	65	471	-332	139	471	-290	181
Subtotaal mutaties reserves	2.402	-5.450	-3.048	2.402	-2.956	-554	2.602	-3.020	-418
Resultaat	212.086	-209.736	2.350	210.466	-208.201	2.265	210.798	-211.567	-769

Een negatief saldo (-) laat een positief (+) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Een positief saldo (+) laat een negatief (-) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Uitgangspunten begroting 2025

De uitgangspunten voor de financiële begroting zijn:

---

1. De basis voor de ramingen is de meerjarenraming 2024-2027, jaarschijf 2025, inclusief begrotingswijzigingen met structurele effecten tot en met de raadsvergadering van 8 juli 2024. Ook hebben we rekening gehouden met de structurele effecten uit de jaarrekening 2023.
2. Voor algemene prijsstijging (inflatiecorrectie) is uitgegaan van 2,8%. Voor budgetten op basis van contracten, hanteren we de vastgelegde percentages.
3. In het Centraal Economisch Plan (CEP), maart 2024, raming 2025, van het Centraal Planbureau (CPB) is 2,8% opgenomen als inflatiepercentage voor 2025. Voor ramingen voor energie, onderhoudscontracten, schoonhouden en uitbestede werkzaamheden op contractbasis, waarvoor de contracten al zijn afgesloten, is uitgegaan van de laatst bekende gegevens. Dit is conform bestendige gedragslijn.
4. Als formatie geldt de toegestane formatie per 1 januari 2025.
5. Voor loonkostenontwikkeling per 1 januari 2025 hanteren we 3,3% ten opzichte van de begroting 2024.
6. De rente-omslag van de activa per 1 januari 2025 bedraagt 1,0%
7. Voor de opbrengst van de onroerende zaakbelasting (OZB) is de geraamde opbrengst 2,8% (inflatiecorrectie). Voor de overige leges geldt een inflatiecorrectie van 2,8% op de geraamde opbrengst. Uitgangspunt voor riool- en afvalstoffenheffing is: volledig kostendekkend. Dit uitgangspunt vormt een bestendige gedragslijn.
8. De ramingen voor de "open eind" regelingen zijn reëel.
9. De uitgaven waarvan de BTW compensabel is via het BTW compensatiefonds of waar het ondernemers BTW betreft, zijn geraamd exclusief BTW.
10. De gehanteerde rente bij de grondexploitaties bedraagt 1.47%.

Het geraamde aantal inwoners per 1 januari 2025 bedraagt 48.800.

Meerjarige incidentele baten en lasten per programma

Meerjarige incidentele baten en lasten per programma

Omschrijving	2025		2026		2027		2028	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Programma 1 Politiek dichtbij								
Regio stedendriehoek	72.000							
Programma 2 Wonen en leefbaarheid								
Opheffen Nabo	378.200							
Baggeren industriehaven	837.000	837.000						
Uitvoering klimaat- en energiebeleid	762.300	762.300	762.300	762.300	762.300	762.300	762.300	762.300
Prov. Verhuiscoach en doorstroomonderzoek	40.000	40.000	15.000	15.000				
Co-financiering urgentie verordening	20.000							
Uitwerken leegstandsverordening	40.000							
Mantelzorg-wonen beleid	20.000							
Strat RO knelpunten	30.000	30.000						
Uitwerking scenario's huisvesting erfgoeddepot	65.000							
Digitale documentenstructuur archeologie	12.000	12.000						
Onrendabele top warmtenet en aandeel warmtenetwerkberijf	2.500.000	2.500.000						
Nota vastgoedbeleid	50.000							
Nota grondbeleid	50.000							
Vergroening programma Binnenstad	100.000							
Natuur en milieueducatie	72.000							
Herziening speelruimtebeleid	60.000							
Beleidskader CPO en uitvoering	25.000		25.000					
Visie landelijk gebied	50.000							
Programma 3 Werken en leren								

Toerisme algemeen	49.300			
Subsidie SOBZ	150.000			
Uitvoeringsagenda Sociaal economische visie	30.000			
Zutphen pas	30.000			
Nieuwe horecavisie	50.000			
Programma 4 Zorgen en samenleven				
Brede regeling combinatiefuncties	253.700	253.700	245.100	245.100
Onderzoek sportvisie	40.000			
Visie armoedebeleid	40.000		40.000	
Terugdringen gezondheidsachterstanden	56.700	56.700	56.700	56.700
Mentale gezondheid	14.200	14.200		
Aanpak overgewicht en obesitas	49.600	49.600		
Valpreventie	134.700	134.700	138.900	138.900
Leefomgeving	28.300	28.300		
OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	7.100	7.100		
Versterken sociale basis	102.100	102.100	76.500	76.500
Mantelzorg	28.300	28.300		
Eén tegen Eenzaamheid	22.700	22.700		
Welzijn op recept	32.600	32.600	38.300	38.300
Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	7.100	7.100		
Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	20.700	20.700		
Kansrijke Start	45.400	45.400	56.700	56.700
Kinderboerderij De Schouw	100.000			
Regionaal actieplan beschermd wonen	1.706.400	1.706.400		
Uitvoeringsagenda sport	50.000	-		
Algemene dekkingsmiddelen				

Vervanging backoffice burgerzaken	40.000							
Incidentele daling algemene uitkering		-1.968.700						
Amendement loonsom	1.000.000							
Incidentele inzet algemne reserve		1.500.000		2.719.100				
Vrijval reserve Krachtig Zutphen		367.100						
Vrijval reserve rentekosten monumentenleningen		2.100						
Vrijval reserve corona		229.000						
Vrijval reserve transformatie sociaal domein		209.500						
Vrijval reserve nieuwe wet inburgering		28.000						
Vrijval reserve dekking kapitaallasten Dreiumme		976.800						
Vrijval reserve duurzame voorzieningen zwembad		1.476.700						
Storting in nieuwe reserve accommodatiebeleid	2.453.500							
	11.725.900	9.511.400	1.454.500	4.108.600	762.300	762.300	762.300	762.300
Saldo baten en lasten	2.214.500		2.654.100-		-		-	

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2025-2026

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves 2025-2026

Overzicht van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves

Bedragen x € 1.000

(bedragen * € 1.000)	2025		2025		2026		2026	
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Algemene reserves								
9802001 Algemene reserve	0	0	1.500	0	0	0	2.719	0
Totaal algemene reserve	0	0	1.500	0	0	0	2.719	0
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	471	471	443	443	471	471	303	303
9803029 Reserve kapitaallasten civiele kunstwerken	435	435	981	144	435	435	145	145
9803033 Reserve vervanging bedrijfsmiddelen	223	223	547	547	223	223	511	511
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme	0	0	1.565	0	0	0	0	0
9803049 Reserve vervanging inventaris	37	37	111	111	37	37	49	49
9803061 Reserve investering vastgoed	127	127	152	152	127	127	151	151
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	0	0	0	0	0	0	0	0
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad	0	0	2.065	0	0	0	0	0
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren	67	67	128	128	67	67	128	128
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol	0	0	6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst	0	0	9	9	0	0	9	9
9803116 Reserve kap.last Packagedeal	0	0	6	6	0	0	6	6
9803141 Reserve renovatie Bourgonjetoren	0	0	28	28	0	0	28	28
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	1.360	1.360	6.041	1.574	1.360	1.360	1.336	1.336

Bestemmingsreserves tbv egalisatie									
9803019	Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs	395	395	559	559	395	395	655	655
9803093	Egalisatiereserve archeologie	0	0	12	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie		395	395	571	559	395	395	655	655

Reserves grondbedrijf									
9803005	Reserve afgesloten complexen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803006	Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803011	Reserve GZ exploitatieresultaten	0	0	27	27	0	0	27	27
9803025	Reserve strategische aankopen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves grondbedrijf		0	0	27	27	0	0	27	27

(bedragen * € 1.000)	2025		2025		2026		2026		
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	
Overige bestemmingsreserves									
9803010	Reserve risico-inventarisatiefonds	12	12	0	0	12	12	0	0
9803015	Reserve herwaardering aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803023	Reserve BWS-rente kasmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803056	Reserve mobiliteit	500	500	467	467	500	500	579	579
9803063	Reserve onderhoud monumentale bomen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803064	Reserve voor de sport	0	0	0	0	0	0	0	0
9803066	Reserve rentekosten monumentenleningen	0	0	2	0	0	0	0	0
9803074	Reserve voor de cultuur	20	20	0	0	20	20	0	0
9803076	Reserve Rivier in de Stad	0	0	0	0	0	0	0	0

9803083	Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)	0	0	0	0	0	0	0	0
9803084	Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0	0
9803089	Reserve onderhoud zwembad	115	115	228	228	115	115	113	113
9803091	Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer	0	0	0	0	0	0	0	0
9803095	Reserve Energie-neutrale maatregelen	0	0	2.500	0	0	0	0	0
9803096	Reserve implementatie verzekeringen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803097	Reserve jongerenhuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0
9803101	Reserve toegang soc. Domein	0	0	0	0	0	0	0	0
9803104	Reserve Krachtig Zutphen	0	0	367	0	0	0	0	0
9803108	Reserve doorontwikkeling organisatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803109	Reserve inclusie en diversiteit	0	0	0	0	0	0	0	0
9803110	Reserve transitievisie en duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0	0
9803111	Reserve invoering omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	0
9803117	Reserve coronaeffecten	0	0	229	0	0	0	0	0
9803119	Reserve bestemmingsplan noordrand De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0
9803120	Reserve transformatie sociaal domein	0	0	210	0	0	0	0	0
9803121	Reserve onderhoud Hanzehof	0	0	0	0	0	0	0	0
9803122	Reserve betaalbare woningen	0	0	70	0	0	0	15	0
9803123	Reserve armoedebestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0
9803124	Reserve innovatiebudget Werktmee	0	0	0	0	0	0	0	0
9803125	Reserve nieuwe wet inburgering	0	0	28	0	0	0	0	0
9803133	Reserve verkabeling hoogspanningsleidingen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803135	Reserve DUVO middelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803139	Reserve energiecrisis	0	0	0	0	0	0	0	0
9803140	Reserve buurthuis De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0
9803143	Reserve inwoner in beeld	0	0	8	8	0	0	8	8

9803144 Reserve opbrengst verkoopportefeuille	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803145 Reserve openbaar toilet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803147 Reserve wet open overheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803149 Reserve actieplan informatiebeveiliging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803150 Reserve ondersteuning woningisolatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803151 Reserve panden broedplaatsenbeleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9803159 Reserve accommodatiebeleid	2.454	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal overige Bestemmingsreserves	3.101	647	4.109		703	647		647	715	700
Totaal reserves	4.856	2.402	12.248		2.863	2.402		2.402	5.452	2.718

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2026-2027

Structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves 2027-2028

Overzicht van structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves

Bedragen x € 1.000

(bedragen * € 1.000)	2027		2027		2028		2028	
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves	
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel
Algemene reserves								
9802001 Algemene reserve	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene reserve	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten								
9803007 Reserve kantoorautomatisering	471	471	257	257	471	471	216	216
9803029 Reserve kapitaallasten bruggen	435	435	144	144	435	435	186	186
9803033 Reserve verv.dr.midd.Stadsbeheer	223	223	498	498	223	223	507	507
9803047 Reserve dekking kapitaallasten Dreiumme	0	0	0	0	0	0	0	0
9803049 Reserve vervanging inventaris	37	37	21	21	37	37	21	21
9803061 Reserve investering vastgoed	127	127	150	150	127	127	149	149
9803073 Reserve vervanging sportaccomodaties	0	0	0	0	0	0	0	0
9803077 Reserve duurzame voorzieningen Zwembad	0	0	0	0	0	0	0	0
9803078 Reserve duurz.voorzien.Hof van Heeckeren	67	67	128	128	67	67	128	128
9803086 Reserve dekking kapitaallasten Kaardebol	0	0	6	6	0	0	6	6
9803094 Reserve ontsluitingsweg Revelhorst	0	0	9	9	0	0	9	9
9803116 Reserve kap.last Packagedeal	0	0	6	6	0	0	6	6
9803141 Reserve renovatie Bourgonjetoren	0	0	27	27	0	0	27	27
Totaal bestemmingsreserves tbv dekking kapitaallasten	1.360	1.360	1.246	1.246	1.360	1.360	1.255	1.255

Bestemmingsreserves tbv egalisatie									
9803019	Reserve lokaal huisv.beleid onderwijs	395	395	957	957	595	595	1.063	1.063
9803093	Egalisatiereserve archeologie	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves tbv egalisatie		395	395	957	957	595	595	1.063	1.063

Reserves grondbedrijf									
9803005	Reserve afgesloten complexen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803006	Reserve bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803011	Reserve GZ exploitatieresultaten	0	0	26	26	0	0	26	26
9803025	Reserve strategische aankopen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves grondbedrijf		0	0	26	26	0	0	26	26

	2027		2027		2028		2028		
	Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		Toevoegingen aan reserves		Onttrekkingen aan reserves		
	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	Totaal	Waarvan structureel	
(bedragen * € 1.000)									
Overige bestemmingsreserves									
9803010	Reserve risico-inventarisatiefonds	12	12	0	0	12	12	0	0
9803015	Reserve herwaardering aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803023	Reserve BWS-rente kasmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803056	Reserve parkeren	500	500	575	575	500	500	564	564
9803063	Reserve onderhoud monumentale bomen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803064	Reserve voor de sport	0	0	0	0	0	0	0	0
9803066	Reserve rentekosten monumentenleningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803074	Reserve voor de cultuur	20	20	0	0	20	20	0	0
9803076	Reserve Rivier in de Stad	0	0	0	0	0	0	0	0

9803083	Reserve Vitale Stad (GSO/ISV)	0	0	0	0	0	0	0	0
9803084	Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0	0
9803089	Reserve onderhoud zwembad	115	115	146	146	115	115	104	104
9803091	Reserve snelfietsroute Zutphen-Deventer	0	0	0	0	0	0	0	0
9803095	Reserve Energie-neutrale maatregelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803096	Reserve implementatie verzekeringen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803097	Reserve jongerenhuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0
9803097	Reserve jongerenhuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0
9803104	Reserve Krachtig Zutphen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803108	Reserve doorontwikkeling organisatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803109	Reserve inclusie en diversiteit	0	0	0	0	0	0	0	0
9803110	Reserve transitievisie en duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0	0
9803111	Reserve invoering omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	0
9803117	Reserve coronaeffecten	0	0	0	0	0	0	0	0
9803119	Reserve bestemmingsplan noordrand De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0
9803120	Reserve transformatie sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0
9803121	Reserve onderhoud Hanzehof	0	0	0	0	0	0	0	0
9803122	Reserve betaalbare woningen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803123	Reserve armoedebestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0
9803124	Reserve innovatiebudget Werktmee	0	0	0	0	0	0	0	0
9803125	Reserve nieuwe wet inburgering	0	0	0	0	0	0	0	0
9803133	Reserve verkabeling hoogspanningsleidingen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803135	Reserve DUVO middelen	0	0	0	0	0	0	0	0
9803139	Reserve energiecrisis	0	0	0	0	0	0	0	0
9803140	Reserve buurthuis De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0
9803143	Reserve inwoner in beeld	0	0	8	8	0	0	8	8

9803144 Reserve opbrengst verkoopportefeuille	0	0	0	0	0	0	0	0
9803145 Reserve openbaar toilet	0	0	0	0	0	0	0	0
9803147 Reserve wet open overheid	0	0	0	0	0	0	0	0
9803149 Reserve actieplan informatiebeveiliging	0	0	0	0	0	0	0	0
9803150 Reserve ondersteuning woningisolatie	0	0	0	0	0	0	0	0
9803151 Reserve panden broedplaatsenbeleid	0	0	0	0	0	0	0	0
9803159 Reserve accommodatiebeleid	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal overige Bestemmingsreserves	647	647	729	729	647	647	676	676
Totaal reserves	2.402	2.402	2.958	2.958	2.602	2.602	3.020	3.020

Meerjarenbegroting 2025 - 2028

Overzicht meerjarenbegroting

Overzicht meerjarenbegroting						
Prognose baten en lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Baten en lasten						
Baten en lasten						
Lasten	209.629	203.948	221.985	209.684	208.065	208.196
Baten	212.907	204.752	214.591	204.286	205.245	208.547
Saldo van baten en lasten	3.278	804	-7.394	-5.398	-2.820	351
Toevoegingen aan reserves	14.647	6.952	4.856	2.402	2.402	2.601
Onttrekkingen aan reserves	21.386	6.148	12.250	5.449	2.956	3.019
Mutatie reserves	6.739	-804	7.394	3.047	554	418
Resultaat	10.017	0	0	-2.350	-2.265	769
<u>Incidentele baten en lasten</u>						
Incidentele lasten	18.427	4.238	9.272	1.455	762	762
Incidentele baten	11.312	1.146	1.303	1.375	762	762
Incidenteel saldo van baten en lasten	-7.115	-3.092	-7.969	-80	0	0
Incidentele toevoegingen aan de reserves	9.394	3.496	2.454	0	0	0
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	19.778	2.982	8.208	2.734	0	0
Incidentele mutatie reserves	10.384	-514	5.754	2.734	0	0
Incidenteel resultaat	3.269	-3.606	-2.215	2.654	0	0
Structureel resultaat	6.748	3.606	2.215	-5.004	-2.265	769

Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Meerjarige ontwikkelingen reserves en voorzieningen

Meerjarig beeld reserves													
Bedragen x € 1.000	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	Saldo
	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	eind
	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
A. Algemene reserves	25.408	0	1.500	23.908	0	2.719	21.189	0	0	21.189	0	0	21.189
B. Reserves dekking kapitaallasten	9.353	1.360	6.012	4.701	1.360	1.307	4.754	1.360	1.218	4.896	1.360	1.227	5.029
C. Egalisatiereserves	6.313	395	559	6.149	395	655	5.889	395	957	5.327	595	1.063	4.859
D. Reserves grondbedrijf	7.781	0	27	7.754	0	27	7.727	0	26	7.701	0	26	7.675
F. Overige bestemmingsreserves	19.811	3.100	4.148	18.763	647	742	18.668	647	748	18.567	647	703	18.511
Totaal reserves	68.666	4.855	12.246	61.275	2.402	5.450	58.227	2.402	2.949	57.680	2.602	3.019	57.263

Meerjarig beeld voorzieningen													
Bedragen x € 1.000	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	saldo	vermeer-	vermin-	Saldo
	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	begin	deringen	deringen	eind
	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027	2028	2028	2028	2028
A. Verplichtingen verliezen, risico's	7.026	234	0	7.260	234	0	7.494	234	0	7.728	234	0	7.962
B. Voorzieningen van derden verkregen middelen	8.442	320	3.555	5.207	487	1.556	4.138	487	895	3.730	487	897	3.320
C. Onderhoudsvoorzieningen	1.176	780	816	1.140	780	0	1.920	780	0	2.700	780	0	3.480
C. Grondbedrijf	5.289	0	0	5.289	0	5.289	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	21.933	1.334	4.371	18.896	1.501	6.845	13.552	1.501	895	14.158	1.501	897	14.762

Investeringsplan

Investeringsplan 2025-2028

Investeringsplan 2025-2028	Investering			
	2025	2026	2027	2028
Bedragen x € 1				
Gemeentelijk waterketenplan				
- mechanische ventilatie	193.700	177.200	179.300	193.500
- riool- en bouwkundige voorzieningen	1.214.000	820.000	820.000	820.000
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031	1.074.000		390.000	
Herinrichting Berkelsingel	602.000			
Automatisering, diverse investeringen	620.000			
Investeringen meubilair (hybride ruimtes)	50.000			
Meerjarenonderhoudsplan bruggen	150.000		400.000	
Meerjarig investeringsplan sport	1.600.000	800.000		
Integraal huisvestingsplan onderwijs	1.000.000	1.306.200	292.300	
Wagen archeologie				75.000
Auto's en vrachtauto's	275.000	321.700	164.800	285.500
Maaimachines	267.500			
Houtversnipperaar	32.500			
Gladheidsbestrijding				75.000
Totaal	7.078.700	3.425.100	2.246.400	1.449.000

Investeringsplan 2025-2028		Kapitaallasten			
Bedragen x € 1		2025	2026	2027	2028
Gemeentelijk waterketenplan					
- mechanische ventilatie			193.700	177.200	179.300
- riool- en bouwkundige voorzieningen			1.214.000	820.000	820.000
Meerjarig investeringsplan openbare verlichting 2015 - 2031			54.700	54.300	67.500
Herinrichting Berkelsingel		15.100	20.900	20.800	20.600
Automatisering, diverse investeringen		57.500	61.500	146.700	146.100
Investeringen meubilair (hybride ruimtes)		5.000	5.500	5.400	5.400
Meerjarenonderhoudsplan bruggen		7.500	8.900	8.900	52.800
Meerjarig investeringsplan sport		106.700	173.900	179.700	178.100
Integraal huisvestingsplan onderwijs		40.000	91.500	106.200	108.800
Wagen archeologie					5.800
Auto's en vrachtauto's		36.500	79.700	102.800	117.800
Maaimachines		44.600	46.800	46.400	45.900
Houtversnipperaar		2.200	2.500	2.400	2.400
Gladheidsbestrijding					5.800
Totaal		315.100	1.953.600	1.670.800	1.756.300

Subsidies

Subsidies

De gemeente Zutphen verstrekt veel subsidies die vallen onder de programma's in de gemeentebegroting. In deze bijlage willen we bijdragen aan de gewenste transparantie over de gemeentelijke subsidieregelingen en te verstrekken subsidies in 2025.

Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2025
Programma 1		
Wijkgericht werken	Dorpsraad Warnsveld	€ 16.100
Bestuurlijke preventie criminaliteit	St. Perspectief	€ 41.840
Vergroten sociale cohesie	St. Perspectief	€ 375.000
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2025
Programma 2		

Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan educatie en voorlichting op het gebied van bescherming van Flora en Fauna met als doel een duurzame samenleving.	Incidentele subsidies en St. de Kaardebol	€ 38.100
Bevorderen duurzame inzameling afvalwater door hemelwater zoveel mogelijk te infiltreren.	Inwoners van de gemeente Zutphen	€ 33.100
Voorzien in het onderhoud van de molens en monumenten.	Incidentele subsidies, St. Warkense Molen, Vereniging de Hollandse Molen, Stichting open monumentencomite Zutphen	€ 113.700
Activiteiten die dragen bij aan een goede culturele infrastructuur, waarmee een breed publiek wordt bereikt.	Incidentele subsidies, Bibliotheek Berkel & IJssel, St. T&C de Hanzehof, St. Muzehof, St. Lokale Omroep Berkelstroom	€ 4.369.600
Het versterken van de lokale en regionale positie als centrum voor kunst en cultuur	Incidentele subsidies, St. de muzehof, St. Lokalen omroep Berkelstroom	€ 1.048.868
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2025
Programma 3		

Zoveel mogelijk jonge kinderen met een (dreigende) taalachterstand deel te laten nemen aan educatieve programma's die ten doel hebben deze achterstand in te halen.	Smallsteps B.v., Stichting Koalah, Stichting Archipel kinderopvang, Dikkertje Dag kinderopvang, Kindernet holding b.v., Kindcentrum de kleine Waaier AZC, Kindercentrum Avonturijn, Kindcentrum de Bongerd, Yunio - maatwerk toeleiding VVW, Bibliotheek. Stichting Lokaal	€ 1.688.862
Het stimuleren van de verbinding tussen scholen en samenleving	St. Abersonfonds, De Onderwijsspecialisten, Incidentele subsidies	€ 15.300
Peuteropvang	Dikkertje Dap Kinderopvang, Het Kleurrijk, Kindercentrum Aventurijn, Kinderverblijf Hip, Kindernet B.V., Small Steps BV, St. De Morgenter, St. Koalah	€ 123.000
Ondernemersfondsen	St. Binnenstadmanagement, St. Ondernemersfonds Binnenstad, St. Parkmanagement Zutphen	€ 874.000
Stimuleren en versterken op diverse fronten van economische zaken en toerisme.	St. Zutphen Promotie, Stichting Achterhoek toerisme, Stichting marketing Oost	€ 570.300
Subsidieregeling/doel	Subsidiedoel/organisatie	Raming 2025
Programma 4		

In stand houden van sportaccommodatie de Kei	Optisport Warnsveld BV	€ 103.929
Het stimuleren van incidentele activiteiten die sportdeelname cq sport en bewegen in brede zin bevorderen en bijdragen aan een sportief en levendig sportklimaat.	Incidentele subsidies	€ 39.000
Voorkomen en verminderen van armoede en schulden.	St. Voedselbank, St Jeugdfonds Gelderland, St. Leergeld Ztp, St. Samenwerkende kerken, St. Verbindingskracht, St. WGDGO	€ 828.180
Ondersteuning van statushouders en stimuleren integratie.	St. Vluchtelingenwerk Oost Gelderland, St. Buddy to Buddy	€ 154.560
Antidiscriminatie	St. Stimenz	€ 26.111
Overige activiteiten ter versterking van de zelfredzaamheid van de Zutphense inwoners.	St. Slachtofferhulp, St. Hospice, St. Perspectief, Kinderboerderij de Schouw, div. subsidies	€ 444.725
Onafhankelijke cliëntenondersteuning en ondersteuningsprojecten voor inwoners.	St. MEE Oost Gelderland, St. Perspectief	€ 559.333
Ondersteuning van mensen van dementie en ontlasten van de betrokken mantelzorgers.	St. Odensehuis, St. De Bovenkamer, St. Sutfene, St. Zorgcomb. Marga Klom	€ 164.493

Voorkomen en verminderen van eenzaamheid.	Incidentele subsidies diverse instellingen.	€ 60.849
Versterking van de leefbaarheid van de wijk en inwoners ondersteunen bij zelfredzaamheid.	St. Perspectief	€ 3.142.479
Uitvoering geven aan de zorgplicht van de gemeente benoemd in artikel 4.1.1, eerste lid van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	GGD N&O Gelderland, St. Veilig Thuis Noord-Oost Gelderland	€ 316.107
Voorkomen en verminderen van schooluitval en jeugdwerkeloosheid.	St. Cornerstone, Vereniging Samenwerkingsverband regio ZTP, GGD N&O Gelderland, ZVV AZC,	€ 260.500
Versterken van opvoed- en opgroei ondersteuning.	Incidentele subsidies, St. Impulz, St. Perspectief Zutphen, St. Yunio	€ 249.828
Verbeteren van gezondheid en welzijn.	GGD N&O Gelderland, St Yunio, St. Ixta Noa, St. Perspectief	€ 1.288.123
Het zorgdragen voor veiligheid en naleving van regels door het bevorderen van maatschappelijk gewenst gedrag.	Stichting perspectief	€ 45.540
Geestelijke gezondheidsdienst	GGD N&O Gelderland	€ 523.856

Lichte hulp: subsidie licht en basis	HalteZ B.v., Interium bureau koopman, Zozijn, Pactum, Curess, Eimers begeleiding en hulpverlening, s Heeren Loo, Jeugd GGZ	€ 1.323.796
Lichte hulp; subsidie begeleiding complex	Stichting Tactus verslavingszorg	€ 20.876
Lichte hulp; subsidie behandeling en GGZ	GGNet, IJsselgroep, Praktijk voor kind en gezin, Jeugd GGZ	€ 115.146
Lichte hulp; Ondersteunende diensten	Zozijn, s Heeren Loo, Jeugd GGZ	€ 314.782
Lichte hulp: aandeel BSO+	Dikkertje Dap, Smallsteps, Zozijn	€ 124.664
Lichte jeugdhulp: aandeel JIS	Zozijn, SWV, Pactum	€ 603.116
Lichte jeugdhulp: aandeel PlusTeamJeugd	Entrea Lindenhout, GGNet	€ 62.959
Lichte hulp; aandeel jongerenwerk	Kansrijk jongerenwerk, Tactus	€ 399.686

Project echtscheiding	Humanitas	€ 17.990
Algemene voorziening preventie	Yunio, Tuys	€ 97.826
Overige algemene voorziening jeugd	Impluz	€ 38.962
Totaal		€ 20.635.187

Overzicht producten per programma

Overzicht per product Politiek dichtbij

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Politiek dichtbij						
Bestuur	3.063	3.459	3.860	3.738	3.738	3.738
Burgerzaken	1.530	2.008	1.920	2.127	2.169	2.019
Communicatie	81	93	111	111	111	111
Wijkgericht werken	794	1.137	1.396	1.396	1.396	1.396
Totaal Politiek dichtbij	5.468	6.698	7.287	7.372	7.414	7.264
Baten						
Politiek dichtbij						
Bestuur	-217	-15	-15	-15	-15	-15
Burgerzaken	-615	-888	-942	-1.071	-1.144	-1.144
Totaal Politiek dichtbij	-832	-903	-958	-1.086	-1.159	-1.159
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.636	5.795	6.329	6.286	6.255	6.105
Gerealiseerd resultaat	4.636	5.795	6.329	6.286	6.255	6.105

Overzicht per product Wonen en leefbaarheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Wonen en Leefbaarheid						
Wegen	6.089	6.650	7.464	7.412	7.467	7.387
Mobiliteit	1.129	1.325	1.599	1.233	1.247	1.238
Havens en kaden	1.530	230	1.072	235	228	227
Gemeentelijke panden en gronden	4.540	3.119	3.225	3.122	3.654	3.793
Regionaal archief en erfgoedcentrum	1.019	1.015	1.081	1.078	1.078	1.078
Monumenten en erfgoed	1.195	1.103	1.067	1.001	1.000	1.000
Archeologie	151	295	316	304	304	314
Kunst en Cultuur	5.652	5.033	5.048	5.048	5.048	5.047
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	3.495	3.755	4.710	4.537	4.614	4.611
Grondstoffen	5.478	5.633	5.821	5.827	5.826	5.826
Riolering	4.375	4.399	7.000	5.187	4.526	4.528
Milieu	1.289	1.232	1.221	1.217	1.217	1.217
Gedenkparken	602	610	636	636	635	634
Energietransitie	1.201	2.078	4.358	1.858	1.858	1.858
Ruimtelijke ontwikkeling	2.945	1.540	1.693	1.643	1.618	1.618
Wonen	5.653	2.596	2.795	2.660	2.645	2.645
Grondzaken	8.651	6.685	5.594	1.871	209	26
Totaal Wonen en Leefbaarheid	54.994	47.297	54.700	44.868	43.173	43.046
Baten						
Wonen en Leefbaarheid						
Wegen	-517	-264	-271	-271	-271	-271
Mobiliteit	-3.003	-2.811	-3.090	-3.090	-3.090	-3.090
Havens en kaden	-17	-13	-13	-13	-13	-13

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gemeentelijke panden en gronden	-2.776	-2.872	-2.729	-2.729	-2.729	-2.729
Regionaal archief en erfgoedcentrum	-189	-182	-187	-187	-187	-187
Monumenten en erfgoed	-61	-1	-1	-1	-1	-1
Archeologie	-129	-223	-258	-258	-258	-258
Kunst en Cultuur	-567	-176	0	0	0	0
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-40	-13	-13	-13	-13	-13
Grondstoffen	-6.342	-6.682	-6.893	-6.899	-6.899	-6.899
Riolering	-4.923	-4.926	-7.564	-5.751	-5.090	-5.091
Milieu	-153	-112	-72	-72	-72	-72
Gedenkparken	-349	-382	-393	-393	-393	-393
Energietransitie	-617	-1.095	-762	-762	-762	-762
Ruimtelijke ontwikkeling	-116	-53	-54	-54	-54	-54
Wonen	-5.015	-1.879	-1.921	-1.921	-1.921	-1.921
Grondzaken	-9.812	-6.574	-5.567	-1.845	-182	0
Totaal Wonen en Leefbaarheid	-34.624	-28.256	-29.789	-24.258	-21.934	-21.754
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	20.370	19.041	24.911	20.610	21.239	21.292
Onttrekkingen						
Wonen en Leefbaarheid						
Wegen	-153	-552	-623	-729	-722	-766
Mobiliteit	-42	-6	-24	-23	-23	-17
Havens en kaden	-1.316	0	-837	0	0	0
Gemeentelijke panden en gronden	-932	-435	-151	-151	-151	-150
Monumenten en erfgoed	-464	-19	-28	-28	-27	-27

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Archeologie	-71	-41	-24	-12	-12	-21
Kunst en Cultuur	-363	-17	0	0	0	0
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	-105	0	0	0	0	0
Milieu	-154	0	0	0	0	0
Gedenkparken	-4	-15	0	0	0	0
Energietransitie	-56	-2.500	-2.500	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.430	0	0	0	0	0
Wonen	-40	-80	-70	-15	0	0
Grondzaken	-572	-111	-27	-26	-26	-26
Totaal Wonen en Leefbaarheid	-5.702	-3.775	-4.283	-984	-961	-1.007
Storting						
Wonen en Leefbaarheid						
Wegen	465	565	565	565	565	565
Mobiliteit	500	500	500	500	500	500
Gemeentelijke panden en gronden	285	317	127	127	127	127
Archeologie	6	6	6	6	6	6
Kunst en Cultuur	76	76	20	20	20	20
Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	8	8	8	8	8	8
Milieu	3	3	3	3	3	3
Gedenkparken	22	22	22	22	22	22
Energietransitie	0	2.500	0	0	0	0
Wonen	2	2	2	2	2	2
Grondzaken	1.892	0	0	0	0	0
Totaal Wonen en Leefbaarheid	3.258	3.998	1.252	1.252	1.252	1.252

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Mutaties reserves	-2.444	223	-3.031	268	291	245
Gerealiseerd resultaat	17.926	19.264	21.881	20.878	21.530	21.537

Overzicht per product Werken en leren

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Werken en Leren						
Straatmarkten	197	164	170	170	170	170
Economie	1.417	1.665	1.756	1.496	1.496	1.496
Onderwijshuisvesting	5.479	6.232	6.007	6.211	6.078	6.185
Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	4.164	3.690	3.656	3.656	3.656	3.656
Toerisme en recreatie	502	858	885	839	839	839
Participatie werk	4.715	4.007	4.246	4.246	4.246	4.246
Gelrewerkt!	10.412	12.177	12.419	12.769	12.769	12.739
Totaal Werken en Leren	26.886	28.793	29.139	29.387	29.254	29.330
Baten						
Werken en Leren						
Straatmarkten	-171	-166	-170	-170	-170	-170
Economie	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	-481	-538	-553	-553	-553	-553
Kinderopvang en lokaal onderwijsbeleid	-2.007	-1.548	-1.587	-1.587	-1.587	-1.587
Toerisme en recreatie	-26	-19	-20	-20	-20	-20
Participatie werk	-2.024	-1.315	-1.352	-1.852	-1.852	-1.852
Gelrewerkt!	-1.366	-1.441	-1.511	-1.511	-1.511	-1.481
Totaal Werken en Leren	-6.075	-5.026	-5.193	-5.693	-5.693	-5.663
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	20.810	23.767	23.946	23.694	23.561	23.667
Onttrekkingen						
Werken en Leren						
Onderwijshuisvesting	0	-559	-559	-655	-957	-1.063
Toerisme en recreatie	0	-50	0	0	0	0
Participatie werk	-307	0	0	0	0	0
Totaal Werken en Leren	-307	-609	-559	-655	-957	-1.063
Stortingen						
Werken en Leren						
Onderwijshuisvesting	359	395	395	395	395	595
Mutaties reserves	51	-214	-164	-260	-562	-468

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Gerealiseerd resultaat	20.862	23.553	23.781	23.435	22.999	23.199

Overzicht per product Zorgen en samenleven

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Zorgen en Samenleven						
Brandweer	3.410	3.543	3.892	3.880	3.939	4.032
Openbare orde en veiligheid	2.165	2.104	2.440	2.435	2.435	2.435
Sport	5.662	4.762	5.650	5.420	5.111	5.054
Minimabeleid	8.044	3.455	3.037	3.037	2.997	2.997
Schuldhelpverlening	3.807	2.385	2.408	2.408	2.408	2.408
Inkomensvoorziening	23.706	24.489	25.840	25.840	25.840	25.840
Wmo begeleiding	6.214	7.397	10.740	9.139	9.139	9.139
Wmo huishoudelijke hulp	5.673	6.291	6.579	6.579	6.579	6.579
Wmo individuele hulpmiddelen	2.327	2.534	2.117	2.117	2.117	2.117
Wmo subsidies en overig	5.588	6.014	6.934	6.650	6.334	6.105
Wmo vervoer	1.269	1.379	1.012	1.066	1.122	1.187
Jeugdzorg in natura	22.533	22.292	25.367	25.223	25.223	25.223
Jeugd algemeen	920	1.144	1.222	1.222	1.222	1.222
Jeugd PGB	252	223	306	306	306	306
Jeugd Preventie	3.374	5.900	6.589	6.745	6.688	6.688
Inburgering	1.682	442	403	403	403	403
Totaal Zorgen en Samenleven	96.626	94.355	104.534	102.467	101.861	101.732
Baten						
Zorgen en Samenleven						
Brandweer	-101	-62	-95	-95	-95	-95
Openbare orde en veiligheid	-430	-9	-10	-10	-10	-10
Sport	-2.221	-1.701	-2.090	-2.072	-1.799	-1.799
Minimabeleid	-147	-96	-99	-99	-99	-99
Schuldhelpverlening	-261	-54	-56	-56	-56	-56
Inkomensvoorziening	-21.531	-20.980	-22.068	-22.068	-22.068	-22.068
Wmo begeleiding	-367	-1.027	-2.480	-879	-879	-879
Wmo huishoudelijke hulp	-11	0	0	0	0	0
Wmo individuele hulpmiddelen	-11	0	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Wmo subsidies en overig	-1.022	-589	-1.127	-976	-640	-640
Wmo vervoer	-61	-80	-62	-62	-62	-62
Jeugd algemeen	-2	0	0	0	0	0
Jeugd Preventie	-148	0	-45	-57	0	0
Inburgering	-3.528	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal Zorgen en Samenleven	-29.843	-24.649	-28.180	-26.422	-25.756	-25.756
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	66.783	69.705	76.354	76.045	76.105	75.976
Onttrekkingen						
Zorgen en Samenleven						
Brandweer	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Openbare orde en veiligheid	-50	-4	-4	0	0	0
Sport	-677	-604	-309	-193	-227	-184
Minimabeleid	-1.958	0	0	0	0	0
Schuldhelpverlening	-1.481	0	0	0	0	0
Wmo subsidies en overig	0	0	0	0	0	0
Jeugd algemeen	-21	0	0	0	0	0
Jeugd Preventie	-30	0	0	0	0	0
Totaal Zorgen en Samenleven	-4.221	-614	-319	-198	-232	-189
Stortingen						
Zorgen en Samenleven						
Sport	680	680	118	118	118	118
Mutaties reserves	-3.541	66	-201	-80	-113	-71
Gerealiseerd resultaat	63.242	69.772	76.153	75.965	75.992	75.905

Overzicht per product Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Lasten						
Algemene Dekkingsmiddelen						
Effecten	34	6	6	6	6	6
Belastingen	939	741	800	833	864	864
Algemene baten en lasten	2.393	1.784	1.461	2.037	2.591	3.145
Overhead	22.289	24.186	24.059	22.713	22.901	22.808
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	25.655	26.717	26.326	25.590	26.362	26.823
Baten						
Algemene Dekkingsmiddelen						
Effecten	-752	-728	-723	-723	-723	-723
Belastingen	-15.112	-14.962	-15.381	-15.381	-15.381	-15.381
Algemene uitkering	-124.716	-129.316	-133.601	-130.003	-134.025	-137.537
Algemene baten en lasten	-420	-138	-142	-142	-142	-142
Overhead	-532	-669	-626	-579	-432	-432
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-141.532	-145.812	-150.471	-146.827	-150.703	-154.215
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-115.877	-119.095	-124.146	-121.238	-124.341	-127.392
Onttrekkingen						
Algemene Dekkingsmiddelen						
Algemene baten en lasten	-3.437	-1.052	-4.981	-488	-475	-470
Overhead	-239	-115	-608	-406	-332	-290
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-3.676	-1.167	-5.590	-893	-807	-760
Stortingen						
Algemene Dekkingsmiddelen						
Algemene baten en lasten	8.174	711	2.619	166	166	166
Overhead	139	0	471	471	471	471
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	8.314	711	3.090	637	637	637

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Mutaties reserves	4.638	-456	-2.499	-256	-170	-123
Gerealiseerd resultaat	-111.239	-119.552	-126.645	-121.494	-124.511	-127.515

Overzicht taakvelden

Taakvelden 2025-2028

Bedragen x € 1.000		Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	3.992	-15	3.977	3.870	-15	3.855	3.870	-15	3.855	3.870	-15	3.855
0.2	Burgerzaken	1.927	-942	985	2.134	-1.071	1.063	2.176	-1.144	1.032	2.026	-1.144	882
0.4	Overhead	23.765	-204	23.561	22.326	-157	22.169	22.518	-11	22.507	22.424	-11	22.413
0.5	Treasury	579	-1.296	-717	581	-1.298	-717	581	-1.298	-717	581	-1.298	-717
0.61	OZB woningen	698	-8.572	-7.874	731	-8.571	-7.840	762	-8.571	-7.809	762	-8.571	-7.809
0.62	OZB niet-woningen	102	-6.486	-6.384	102	-6.486	-6.384	102	-6.486	-6.384	102	-6.486	-6.384
0.63	Parkeerbelasting	128	-3.085	-2.957	128	-3.085	-2.957	128	-3.085	-2.957	128	-3.085	-2.957
0.64	Belastingen overig	0	-97	-97	0	-97	-97	0	-97	-97	0	-97	-97
0.7	Alg uitkering en ov uitkeringen gemfonds	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
			133.60	133.60		130.00	130.00		134.02	134.02		137.53	137.53
			1	1		3	3		5	5		7	7
0.8	Overige baten en lasten	749	-34	715	1.418	-34	1.384	1.972	-34	1.938	2.526	-34	2.492
0.9	Vennootschapbelasting (VpB)	115	0	115	115	0	115	115	0	115	115	0	115
0.10	Mutaties reserves	4.855	-12.250	-7.395	2.402	-5.449	-3.047	2.402	-2.956	-554	2.601	-3.019	-418
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.910	-95	3.815	3.898	-95	3.803	3.957	-95	3.862	4.050	-95	3.955
1.2	Openbare orde en veiligheid	2.492	-35	2.457	2.488	-35	2.453	2.487	-35	2.452	2.487	-35	2.452
2.1	Verkeer en vervoer	7.846	-273	7.573	7.806	-273	7.533	7.875	-273	7.602	7.793	-273	7.520
2.2	Parkeren	643	0	643	643	0	643	643	0	643	636	0	636
2.3	Recreatieve havens	35	0	35	35	0	35	35	0	35	35	0	35
2.4	Economische havens en waterweg	1.036	-13	1.023	199	-13	186	192	-13	179	191	-13	178
3.1	Economische ontwikkeling	557	0	557	557	0	557	557	0	557	557	0	557
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.052	-2.354	-302	1.324	-1.616	-292	716	-1.036	-320	716	-1.036	-320

3.3	Bedrijvenloketen bedrijfsregelingen	1.311	-277	1.034	1.111	-277	834	1.111	-277	834	1.111	-277	834
3.4	Economische promotie	834	-232	602	728	-232	496	728	-232	496	728	-232	496
4.1	Openbaar onderwijs	6	0	6	6	0	6	6	0	6	6	0	6
4.2	Onderwijshuisvesting	6.187	-584	5.603	6.391	-584	5.807	6.257	-584	5.673	6.355	-584	5.771
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.442	-1.577	1.865	3.442	-1.577	1.865	3.442	-1.577	1.865	3.442	-1.577	1.865
5.1	sportbeleid en activering	1.085	-592	493	949	-547	402	676	-273	403	676	-273	403
5.2	Sportaccommodaties	4.413	-1.495	2.918	4.291	-1.495	2.796	4.256	-1.495	2.761	4.208	-1.495	2.713
5.3	Cult.presentaties, productie en parti.	3.421	-297	3.124	3.409	-297	3.112	3.971	-297	3.674	4.111	-297	3.814
5.4	Musea	2.772	-620	2.152	2.769	-620	2.149	2.768	-620	2.148	2.777	-620	2.157
5.5	Cultureel erfgoed	1.192	-53	1.139	1.114	-53	1.061	1.114	-53	1.061	1.114	-53	1.061
5.6	Media	1.183	-161	1.022	1.183	-161	1.022	1.183	-161	1.022	1.183	-161	1.022
5.7	Openbaar groen en openlucht re	5.690	-83	5.607	5.039	-83	4.956	5.115	-83	5.032	4.882	-83	4.799
6.1	Samenkracht en burgerparticipat	7.565	-724	6.841	7.520	-678	6.842	7.343	-481	6.862	7.343	-481	6.862
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzien Wmo	75	-75	0	75	-75	0	75	-75	0	75	-75	0
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	1.328	-157	1.171	1.327	-157	1.170	1.327	-157	1.170	1.326	-157	1.169
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorz. Intergraal	958	0	958	958	0	958	958	0	958	958	0	958
6.3	Inkomensregelingen	33.613	-23.995	9.618	33.613	-24.495	9.118	33.570	-24.495	9.075	33.570	-24.495	9.075
6.4	WSW en beschut werk	12.419	-1.511	10.908	12.769	-1.511	11.258	12.769	-1.511	11.258	12.739	-1.481	11.258
6.5	Arbeidsparticipatie	3.045	0	3.045	3.045	0	3.045	3.045	0	3.045	3.045	0	3.045
6.60	Hulpmiddelen en diensten WMO	3.032	-91	2.941	3.085	-91	2.994	3.142	-91	3.051	3.207	-91	3.116
6.711	Huishoudelijkehulp (WMO)	6.306	-510	5.796	6.306	-527	5.779	6.306	-527	5.779	6.306	-527	5.779

6.712	Begeleiding (WMO)	5.843	0	5.843	5.843	0	5.843	5.843	0	5.843	5.843	0	5.843
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	1.449	0	1.449	1.449	0	1.449	1.449	0	1.449	1.449	0	1.449
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	14.643	0	14.643	14.643	0	14.643	14.643	0	14.643	14.643	0	14.643
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	7.715	0	7.715	7.715	0	7.715	7.715	0	7.715	7.715	0	7.715
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	943	0	943	943	0	943	943	0	943	943	0	943
6.791	PGB WMO	511	0	511	511	0	511	511	0	511	511	0	511
6.792	PGB Jeugd	306	0	306	306	0	306	306	0	306	306	0	306
6.811	Beschermde Wonen (WMO)	2.480	-2.480	0	879	-879	0	879	-879	0	879	-879	0
6.821	Jeugdbescherming	1.103	0	1.103	1.103	0	1.103	1.103	0	1.103	1.103	0	1.103
6.822	Jeugdreclerung	152	0	152	152	0	152	152	0	152	152	0	152
6.91	Coördinatie en beleid WMO	2.384	0	2.384	2.384	0	2.384	2.384	0	2.384	2.384	0	2.384
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	3.477	0	3.477	3.477	0	3.477	3.477	0	3.477	3.477	0	3.477
7.1	Volksgesondheid	2.819	-568	2.251	2.720	-485	2.235	2.524	-290	2.234	2.523	-290	2.233
7.2	Riolering	7.006	-7.564	-558	5.192	-5.751	-559	4.531	-5.090	-559	4.533	-5.091	-558
7.3	Afval	5.437	-6.893	-1.456	5.442	-6.899	-1.457	5.442	-6.899	-1.457	5.442	-6.899	-1.457
7.4	Milieubeheer	5.540	-834	4.706	3.036	-834	2.202	3.036	-834	2.202	3.036	-834	2.202
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	714	-393	321	714	-393	321	713	-393	320	712	-393	319
8.1	Ruimtelijke ordening	1.835	-78	1.757	1.785	-78	1.707	1.760	-78	1.682	1.760	-78	1.682
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	4.326	-4.297	29	1.292	-1.313	-21	208	-230	-22	26	-48	-22
8.3	Wonen en bouwen	3.373	-1.921	1.452	3.188	-1.921	1.267	3.173	-1.921	1.252	3.173	-1.921	1.252
Totaal taakvelden		227.41	-	0	212.66	-	2.350	211.04	-	2.265	211.37	-	-769
		4	227.41		1	210.31		2	208.77		2	212.14	
			4			1			7			1	

Een positief saldo (+) laat een negatief (-) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Een negatief saldo (-) laat een positief (+) resultaat zien in desbetreffende jaar.

Overzicht beleidsindicatoren

Overzicht

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	periode	Zutphen	Bron	Beschrijving
Programma 1. Politiek dichtbij								
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2025	9,97	2024	9,05	Eigen gegevens	Het aantal Fte per 1.000 inwoners.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2025	1.103	2024	1045	Eigen begroting	Apparaatskosten (personele- en loonkosten, huisvestingskosten, tractiemiddelen, facilitaire en automatiseringskosten per inwoner.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2025	0,00%	2024	0,10%	Eigen begroting	Percentage externe inhuur van de totale loonsom inclusief inhuur.
0. Bestuur en ondersteuning	overhead	% van totale lasten	2025	10,65%	2024	11,50%	Eigen begroting	Percentage overheadkosten ten opzichte van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves.
Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provinci e	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 2. Volksgezondheid en milieu								
7. Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2022	114,7	94,6	147,7	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

7.	Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	24,9	29	41,3	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
----	----------------------------	---	------	------	----	------	-------------------------------------	---

Volksgezondheid en milieu

Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provinci	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 3. Werken en leren								
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	183,5	178,6	197,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
3. Economie	Funciemenging	%	2023	48,1	54,4	54,2	LISA	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2023	2,5	2,2	2,4	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlinge n	2023	1,4	5,4	6,3	Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlinge n	2023	26,6	24,4	27,2	Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provinci	Nederland	Bron	Beschrijving
Programma 4. Zorgen en samenleven								

1. Veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	5,7	2,1	2,5	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. Op het moment van het samenstellen waren er nog geen cijfers bekend.
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	5,3	3,4	4,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	1,1	1,1	1,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners. Op het moment van het samenstellen waren er nog geen cijfers bekend.
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	8,1	5,2	5,8	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 inw.	2023	5,8	8,3	8,7	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2022	47,7	46,8	46,4	RIVM - Zorgatlas	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	719,9	830,6	836,6	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2023	70,3	73,7	73,1	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	2023	395,1	289,7	344,8	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-65jr	2023	567,5	195,8	191,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2023	810	692,9	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
6. Sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	6	4,6	6	CBS	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
6. Sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2022	2	1,4	1	CBS	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	17,1	14,2	13,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	1,6	1,1	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	<p>Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.</p> <p>In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.</p>
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0,3	0,3	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	<p>Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.</p>
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2022	1	0,9	1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	<p>Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.</p>
Taakveld	Indicator	eenheid	periode	Zutphen	Provinci	Nederland	Bron	Beschrijving
e								
Algemene dekkingsmiddelen								
8. Vhrow	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2024	848,2	932,8		X COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

8. Vhrow	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2024	894,7	995,8	X COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrow	WOZ-waarde woningen	1.000 euro	2024	322	380	379 CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrow	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2023	8,3	9,6	9,1 ABF - Systeem Woningvoorraad	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
8. Vhrow	Demografische druk	%	2024	79,4	74,3	70,4 CBS -	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de Bevolkingsstatistiek personen van 20 tot 65 jaar.

Geprognoseerde balans

Prognose meerjarenbalans

Prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000)	Realisatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	636	609	581	553	525	497
Materiële vaste activa	172.471	213.784	217.141	222.936	217.238	206.178
Financiële vaste activa	16.387	16.080	15.967	15.854	15.741	15.628
Totaal vaste activa	189.494	230.473	233.689	239.343	233.504	222.303
<u>Vlottende activa</u>						
Vorraden	-2.732	-4.371	-3.657	-2.732	1	1
Uitzettingen	34.539	16.798	16.798	16.798	16.798	16.798
Liquide middelen	666	0	0	0	0	0
Overlopende activa	8.074	8.074	8.074	8.074	8.074	8.074
Totaal vlottende activa	40.547	20.501	21.215	22.140	24.873	24.873
Totaal activa	230.041	250.974	254.904	261.483	258.377	247.176
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	68.080	68.666	61.276	58.228	55.323	52.640
Resultaat boekjaar	10.017	0	0	-2.350	-2.265	769
Voorzieningen	18.720	19.049	16.828	16.772	17.377	17.980
Vaste schuld	91.181	100.260	113.987	127.274	126.520	114.337

Totaal vaste passiva	187.998	187.975	192.091	199.924	196.955	185.726
 						
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	5.757	26.713	26.527	25.273	25.136	25.164
Overlopende passiva	36.286	36.286	36.286	36.286	36.286	36.286
Totaal vlottende passiva	42.043	62.999	62.813	61.559	61.422	61.450
 						
Totaal passiva	230.041	250.974	254.904	261.483	258.377	247.176